

ဝန်ခင်း
Road to the World

မောင်စူးစမ်း ဦးဖောက်ကို ဆွခြင်း

အိမ်မက်ကို ဖွင့်ဆိုခြင်းများ

တက္ကသိုလ်ဒီဂရီစာမေးပွဲကို အောင်မြင်စွာဖြေဆိုခဲ့ပြီးသော လူငယ်တစ်ယောက်သည် မည်သည့်အလုပ်ကို လုပ်ကိုင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဝေခွဲမရနိုင်ဘဲ စိတ်ရောဂါဝေဒနာစွဲကပ်သွားခဲ့ သည်။

သူက ဤသို့ အိပ်မက်မက်သည်။

ကျွန်တော့်အမေနှင့် အစ်မတို့နှင့်အတူ ကျွန်တော်သည် လှေကားအရှည်ကြီးပေါ်သို့ အ မောတကော ပြေးတက်သွားပါသည်။ လှေကားထိပ်လည်းရောက်ပါရော ကျွန်တော့်အစ်မတွင် မကြာခင် ကလေးရတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော့်အား ပြောပြတော့၏ ။

လူငယ်၏ အိပ်မက်ကို ကမ္ဘာကျော်စိတ်ပညာပါရဂူကြီးသုံးဦးက ခြားနားစွာ ဖွင့်ဆိုကြသည်။

ဖရွိုက် ၁ ။ ။ လှေကားထစ်များကိုတက်ခြင်းသည် လိင်အပြုအမူကို ပုံမှန်ပြဆိုသော သင်္ကေတ တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ အမေနှင့်အစ်မသည် ကလေးသူငယ်ဘဝမှ လိင်ဆန္ဒအတွက် ဝတ္ထုပစ္စည်းများ ဖြစ်၏ ။

ဤဖွင့်ဆိုချက်ကို အဆိုပါလူငယ်အား ဖွင့်ပြုလျှင် ၎င်းက မဟုတ်

၁။ ဆစ်ဂမန်ဖရွိုက် (၁၈၅၆-၁၉၃၉) ။ ။ ၁၈၅၆ခု၊ မေလ (၆)ရက်တွင် ဩစတြီးယားနိုင်ငံ တွင် မွေးဖွားသည်။ ရဟူဒီမျိုးရိုး ဖြစ်သည်။ ၁၈၈၁-ခုတွင် ဆရာဝန်ဖြစ်လာ၏ ။ ဖရွိုက်သည် နယ်ကြောရောဂါပါမောက္ခအဖြစ် ဗီယင်နာတွင် ဆောင်ရွက်ရင်း စိတ်ရောဂါကုသနည်းများနှင့် စိတ် ပညာကို သုတေသနပြုခဲ့သည်။ စစ်အတွင်း လန်ဒန်၌ နေထိုင်ရင်း စိတ်ပညာရပ်များကို လေ့လာပို့ချ သည်။ တော်ဝင်အသင်းဝင်ဖြစ်သည်။ ၁၉၃၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ (၂၄)ရက်တွင်

ကွယ်လွန်သည်။ ဖရွှိက်သည် လူစိတ်နှင့် အိပ်မက်တို့ ဆက်စပ်နေသည်ဟု ယုံကြည်သဖြင့် အိပ်မက်ကို သေသေချာချာ လေ့လာခဲ့သည်။ လူတို့၏ ချုပ်တည်းထားရသော ဆန္ဒများကို အိပ်မက်မက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်သည်။ မသိစိတ်ကို ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သည်။ နိုင်ကြောင်း ဇွတ်ငြင်းမည်သာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဖရွှိက်က လူတို့၏ မသိစိတ်မှ အမိုက်မှောင်တို့ကို သိစိတ်မျက်နှာပြင်သို့ မထုတ်ပြီး ပေါ်ထွက်လာသမျှကို လူနာအား ပြောပြရန်မှာ မှန်ကန်သော အချိန်လည်းလိုသည်။ ပရိယာယ်ကျွမ်းဖို့ လည်း လိုသည်ဟု ဆိုသည်။

အက်(ဒ်)လာ။ ။ အလ်ဖရက်က်(ဒ်)လာသည် ဖရွှိက်နှင့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ဖြစ်ခဲ့သည်။ သို့သော် လည်း နောက်ပိုင်းတွင် ဖရွှိက်နှင့် အမြင်ကွဲသွားကြသည်။

ဖရွှိက်က တဏှာစိတ်ကို သူ၏ စိတ်ပညာတွင် အခြေခံအဖြစ် တည်ဆောက်ထားသည်။ အက်(ဒ်)လာက အတ္တ (ego) ကို အခြေခံအဖြစ် တည်ဆောက်သည်။

ကလေးသူငယ်တို့သည် လူကြီး၏ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ကြီးထွားကြရသည်ဖြစ်၍ လူကြီးတွေ နှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် မိမိက အင်အားငယ်နေရာရသည်။ ထို့ကြောင့် ကလေးသူငယ်တို့၌ အားငယ် သောစိတ် (Inferiority) အမြဲရှိ၏ ။ ထိုအားငယ်စိတ်ကိုဆန့်ကျင်ပြီး အားကြီးလိုစိတ် (The will for power) အမြဲရှိသည်။

ဤအားကြီးလိုစိတ်သည် ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကြောင့် ပျက်ပြားခံရတတ်သည်။ ဖိနှိပ် ခံရတတ်သည်။ လူသည် ဗီအေးငယ်စိတ်ကို အစားထည့်ရန် (သို့မဟုတ် ၎င်းအတွက် လျော် ကြေးရရှိရန်) အမြဲ အာသာပြင်းပြနေသည်။ ပုံဆောင်ရသော် ဂရိစာဟောဆရာကြီး ဒီမိုစတီနီသည် နေ့တိုင်း ပင်လယ်ကမ်းစပ်သို့သွား၍ ပါးစပ်ထဲ ကျောက်ခဲကလေးများငုံကာ တစ်ယောက်တည်း စကားအော်ပြောလေ့ရှိ၏ ။ ထိုနည်းဖြင့် သူ၏

စကားထစ်အနေခြင်းကို အစားရရန် ကြိုးပမ်းခဲ့ရင်း အကျော်အမော်
စာဟောဆရာကြီး ဖြစ်လာခဲ့သည်။

အက်(ဒ်)လာ၏ အဆိုအရမူ ဖော်ပြပါ အိပ်မက်တွင် အမေနှင့်အစ်မသည်
မိမိထက် အင်အား ကြီးခြင်း (Superiority) ကို ပြသည်။ ထို့အပြင်
အိပ်မက်မက်သူသည် လှေကားကို တစ်ယောက်
တည်းတက်ခြင်းမဟုတ်သောကြောင့် မှီခိုရခြင်းကိုပြသည်။ လိင်ကိုမပြပါဟု
ဆိုသည်။

ဂျန်း(ဂ်)။ ။ ဂတ်စတဗ်ဂျန်း(ဂ်)သည် ဆွစ်ဇာလန်ပြည်၊ ဇူးရစ်မြို့၌
ဖရိုက်နှင့်အတူ လုပ်ဖော် ကိုင်ဖက်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ၁၉၁၃ ခုနှစ်မှစ၍
ဖရိုက်နှင့်အယူအဆချင်း ကွဲလွဲခဲ့ကြသည်။

ဂျန်း(ဂ်)က ဆိုင်စိစိတ်နှင့်ပတ်သက်၍ ဆိုသည်မှာ လူသည် မသိစိတ်နှင့်
သိစိတ်တို့ နှစ်ရပ် ပေါင်းဖြစ်သည်။ မသိစိတ်၌ အထပ်ထပ်ရှိလေရာ
အနက်အရှိုင်းနည်းသော မသိစိတ်မှာ ပုဂ္ဂိုလ်မသိ စိတ် (Personal unconscious)
ဖြစ်သည်။ ထိုထက်နက်သော မသိစိတ်မှာ စုပေါင်းမသိစိတ် (collective
unconscious) ဖြစ်၏ ။

စုပေါင်းမသိစိတ်တွင် သဘာဝစိတ်များ (Instincts) ပါဝင်သည့်အပြင်
အာချီတိုက်မျိုးရိုးဗီဇ မသိစိတ် (archetypes) တို့လည်း ပါဝင်သည်။
သဘာဝစိတ်ဆိုသည်မှာ ရှေးအရိုင်းနည်းအတိုင်း ပြုမူသော သဘောရှိ၍
အာချီတိုက်မှာ ရှေးအရိုင်းနည်းအတိုင်း အာချီတိုက်စဉ်းစားတွေးခေါ်ခြင်း ဖြစ်၏ ။

အခြင်းအရာတို့ကို လွတ်လပ်စွာ ပူးတွဲခြင်းနည်းဖြင့် ဆင်ခြင်ပြီး
သကာလ ဂျန်း(ဂ်)က အထက်ဖော်ပြပါ အိပ်မက်ကို ဤသို့ ဖွင့်ဆိုသည်။
အိပ်မက်မက်သူသည် မိမိအမေအပေါ် ဝတ္တရား ပျက်ကွက်ခဲ့သဖြင့် အမေကို
အိပ်မက်ထဲမြင်ခြင်းမှာ မိမိဝတ္တရားပျက်ကွက်ခဲ့သည်ကို မသိစိတ်၌ စွဲ

လမ်းနေခြင်းကို ပြသည်။ အစ်မသည် အမျိုးသမီးတစ်ယောက်အပေါ် မေတ္တာစစ်ဖြင့် ချစ်ခြင်းကိုပြ သည်။ လှေကားတက်ရခြင်းသည် ဘဝအောင်မြင်မှုကို အမှတ်သင်္ကေတပြသည်။ ရရမည်ဆိုသော ကလေးသည် မိမိပင်ဖြစ်၍ ဘဝသစ်ကို မွေးဖွားလန်းဆန်းခြင်း အချီတိုက်ကိုပြသည်ဟူ၍ ဂျန်း(ဂ်) ကဆိုပါသည်။ အိပ်မက်သည် ဂျန်း(ဂ်)၏ အဆိုအရ မသိစိတ်တွင် ကိန်းအောင်းနေသော အင်အား တို့သည် လူငယ်၏ လက်ငင်းလက်ရှိပြဿနာပေါ်တွင် အလုပ်လုပ်စပြုလျက်ရှိပါပြီ။

* *

အက်(စ်)ဖရွိုက်၊ အေအက်(ဒ်)လာနှင့် စီဂျေဂျန်း(ဂ်)တို့သည် တစ်ခေတ်တည်းပေါ်ပေါက် လာသော စိတ်ပညာရှင်များဖြစ်ရုံမျှမက လူချင်းလည်းအလွန်ရင်းနှီးကြသော စိတ်ပညာပါရဂူများ ဖြစ်ကြသည်။ စိတ်ပညာလောက၌ သူတို့သုံးဦး၏ ဩဇာသည် အလွန်ကြီးမားလှသည်။

အထက်တွင်ဖော်ပြသော လူငယ်တစ်ဦး၏ အိပ်မက်ကို အကျော်အမော် ယင်းစိတ်ပညာပါရဂူကြီးသုံးဦးက ခြားနားစွာ ဖွင့်ဆိုကြခြင်းကို ထောက်ထား၍ ၎င်းတို့အမြင်ခြားနားကြပုံကို အကဲခတ်နိုင်ကြပါမည်။

ဖရွိုက်၊ အက်(ဒ်) လာနှင့် ဂျန်း(ဂ်) တို့က အိပ်မက်ကို စိတ်ပညာတွင် အဓိကရ ထား၍ စဉ်း စားသုံးသပ်ကြသော်လည်း နောက်ပိုင်း စိတ်ပညာရှင်အချို့ကမူ အိပ်မက်ကို အပိုအလျှံစိတ်များ သွန်ပစ်ရာ မြောင်းအဖြစ် သုံးသပ်လာကြပါသည်။

မသိစိတ်ကို ရေစီးကြောင်းသဖွယ် သတ်မှတ်ကာ မသိစိတ်အချို့သည် သိစိတ်အဖြစ် အပေါ်တက်လာကြ၏ ။ အချို့သည် မသိစိတ်ထဲ၌ ပင် အောင်းလျက်ရှိကာ အချို့သည် အိပ်မက်ထဲ မျောပါသွားကြသည်။ အများစုကမူ

အဆောက်အအုံကြီးကား အခြားမဟုတ်။ အများစုကမူ အဆောက်အအုံကြီးတစ်ခုကို ခန့်ခန့်ညားညား တည်ဆောက်ကြပါသည်။ ဤအဆောက်အအုံ ကြီးကား အခြားမဟုတ်။ ဘာသာရေးပင်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ထို့ကြောင့် များစွာသော စိတ်ပညာရှင်တို့က ဘာသာရေးကို သဘာဝစိတ်အဖြစ် ဖော်ပြလာကြသည်မှာ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ပင်ဖြစ် ပေသည်။

သင်္ကေတဝါဒီသမားတို့ကလည်း ထိုသဘောမျိုးကိုပင် သူ့ရှုထောင့်နှင့်သူ တင်ပြကြ၏ ။ အိပ်မက်တို့ဟူသည် သင်္ကေတများဖြစ်ကြ၏ ။ ဤသင်္ကေတအချို့ကို ပြင်ပသို့ ဖော်ထုတ်သည့်အ ခါ (Externalized) သိစိတ်များဖြစ်လာသည်။ အချို့သော သင်္ကေတတို့သည် စိတ်ကူးယဉ် (fantasy) များအဖြစ် လွင့်ပျောက်သွားတတ်ကာ အချို့သည် အတွင်း၌ ပင် အောင်းနေတတ်သည်။ သင်္ကေတအများစုကို လူက အဆောက်အအုံတစ်ရပ် တည်ဆောက်ရာတွင် အသုံးပြု၏ ။ ဤအ ဆောက်အအုံတစ်ရပ် တည်ဆောက်ရာတွင် အသုံးပြု၏ ။ ဤအဆောက်အအုံမှာ “ဘာသာရေး” ပင် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလေသည်။

အတွေးအမြင် (၁)၊ အောက်တိုဘာ၊ ၁၉၈၄

* *

တောင်ပေါ်မှခေါင်းလောင်းထုကြည့်ရာ

မဂ္ဂဇင်းအသီးသီးတွင် ကျွန်တော်ရေးသော ဆောင်းပါးတို့သည် နားမလည်နိုင်ဟု ပြောကြ သည်။ ပြောထိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ကျွန်တော်ရေးသော ဆောင်းပါးတိုင်းကို ဂဃနဏ နားလည်သည်လည်းရှိ၏ ။ နားလည်သည်ဟု ဆိုရုံကာမျှလည်းရှိ၏ ။ နားလည်သလိုလို နားမလည် သလိုလို ဝိုးတဝါးဖြစ်သည်လည်းရှိ၏ ။ ဤသို့ဆိုလျှင် မိမိရေးသော အကြောင်းအရာတို့ကို

မပိုင်ဘဲ နှင့် ဘာကြောင့်များ ကျွန်တော်က စာတွေရေးနေရသနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိပါသည်။ ဤဆောင်းပါး သည် ဤမေးခွန်းကို ဖြေဆိုရန် ရိုးတိုးရိပ်တိပ် ပြောပါလိမ့်မည်။

ဗဟုသုတ ဆာလောင်မွတ်သိပ်နေသူတို့ထဲတွင် ကျွန်တော်သည် တစ်ယောက်အပါအဝင် ဖြစ်ပါသည်။ ပညာတတ်အလွှာဖြစ်၍ ကိုယ်တိုင်က စာရေးဆရာတစ်ယောက်ဖြစ်နေသောအခါ နဂို ရှိရင်းစွဲဝါသနာနှင့် ပေါင်းမိပြီးစာအုပ်စာတမ်းတို့ကို ကျွန်တော်သည် ရှာဖွေရသမျှ မပြတ်ဖတ်ရှုခဲ့ရ သည်။ ရန်ကုန်မြို့လယ် စာအုပ်ဟောင်းဆိုင်၊ အစိုးရစာအုပ်ဆိုင်၊ စာကြည့်ပိဋကတ်တိုက်၊ မိတ်ဆွေ များထံမှ ငှားရမ်းခြင်း၊ လက်ဆောင်ရရှိခြင်း စသည်တို့ဖြင့်ရရှိသော စာအုပ်စာတမ်းတို့သည် ကျွန် တော့်အတွက် စာအုပ်စာတမ်းရရှိရာဌာနများဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် နိုင်ငံခြားဇေဒီယိုတို့မှ ဗဟုသု တသိမှတ်စရာတို့သည်လည်း ကျွန်တော့်အတွက် အသုံးဝင်လှသည်။

အထက်ပါ စာအုပ်စာတမ်းတို့ကို အတော်အတန် ဖတ်မိရှုမိသောအခါ ကျွန်တော် ဘာသွား တွေ့နည်းဟုဆိုလျှင် ကမ္ဘာတွင် “ဗဟုသုတပေါက်ကွဲမှုကြီး”တရပ် ဖြစ်နေပါပြီကောဟု တွေ့ရှိ လိုက်ခြင်းဖြစ်၏ ။ နိုင်ငံကြီးတစ်နိုင်ငံမှ ခေါင်းဆောင်ကြီးတစ်ဦးက ဗဟုသုတတော်လှန်ရေးကြီး၁ဟု ပင် ကင်ပွန်းတပ်ပါသည်။ အနောက်တိုင်းမှ သုတေသီတစ်ဦးက ဗဟုသုတ အသစ်အသစ်တို့သည် နာရီပိုင်းနှင့်အမျှ ပေါက်ဖွားလျက်ရှိ၏ ။ ယခင်က(၁၀)နှစ်တန်သည် (၁၅)နှစ်တန်သည် ကာလအ တွင်း တွေ့ရှိသော ဗဟုသုတအသစ်တို့ကို ယခု သုံး-လေးလအတွင်း၌ တွေ့ရှိနေကြ၏ ။ တစ်လ တည်းတွေ့ရှိသော ဗဟုသုတအသစ်တို့ကို စွယ်စုံကျမ်းပြုစုလျှင် ဗြိတိသျှစွယ်စုံကျမ်းကြီးလောက် ကို ခဏလေးပြုစုနိုင်သည်ဟု ဆိုသည်။ ဤမျှအထိ ဗဟုသုတတွေ စွယ်စုံပေါက်ကွဲနေပါသည်။

ကျွန်တော့်အတွက် မှားကောင်းမှားပါမည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည်

အထက်အဆိုပါ ဗဟုသုတ ပေါက်ကွဲမှုကြီး၏ ပဲ့တင်သံကို ကောင်းကောင်းကြီး
မကြားရသေးဟု။ ကျွန်တော်က ကြားစေချင်၏ ။ ဗဟုသုတပေါက်ကွဲမှုကြီး၏
ပဲ့တင်သံကို မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝန်း အချိန်မနှောင်းပဲ ရိုက်ခတ်သွားစေချင် ပါသည်။
ထိုစေတနာဖြင့် တောင်ပေါ်ဘုရားတွင်ရှိသော ခေါင်းလောင်းကြီးကို
ကျွန်တော်ကတုတ် ကြီးကြီးဖြင့် ထုခတ်ရိုက်နှက်ကြည့်လိုက်ရာ
ခေါင်းလောင်းသံသည် တောင်အောက်သို့ မြည်ဟည်း သွားသည်ဟု ကျွန်တော်တော့
ကြားလိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော်ကတော့ တုတ်ကြီးကြီးနှင့်ထုသည် ဟု ထင်၏ ။
အချို့က ကျွန်တော်သည် ကျူရီးနှင့်ရိုက်နေသည်ဟု ထင်စရာရှိသည်။ ကျွန်တော်က
ခေါင်းလောင်းသံသည်အတော်မြည်သွားသည် ဟုထင်သည်။ အများက
လေသံပင်မကြာရဟု ထင် မှတ်စရာ ရှိပါသည်။

အသစ်အသစ် ပေါ်ပေါက်လာသော ဗဟုသုတတို့၏ သဘာဝကလည်း
အတော်ဆန်း၏ ယခင် တွက်ချက်မှုအရဆိုလျှင် အသက်လေးဆယ်ကျော်မှ
ဗဟုသုတ ရှာမှီးသည့်တိုင် ဉာဏ်လေး သည်ဟူ၍ မရှိသေးပဲ အသစ်အသစ်တို့ကို
အစကပြန်လိုက်နိုင်သေး၏ ။ ယခု ကွန်ပျူတာခေတ် တွင်
အသက်(၃၀)ရောက်လျှင်ပင် အသစ်အသစ်ပေါ်လာသော ဗဟုသုတတို့ကို
မလိုက်နိုင်တော့ ပေ။ ဉာဏ်မမီနိုင်တော့ဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် မျက်မှောက်ခေတ်၌
အသစ်ပေါ်လာသော ဗဟုသု တတို့ကို အသက်(၃၀)ကျော်လျှင်
ဉာဏ်မမီတော့သည့်အဆင့်ထိဖြစ်နေသည်။ ကျွန်တော်သည် ဤဆောင်းပါးရေးချိန်
(၁၉၈၄ ခုနှစ်)၌ အသက် (၅၇)နှစ်ရှိပါပြီ။ အသက်(၃၀)ကျော်နေပါပြီ။ ထို့ ကြောင့်
ဗဟုသုတအသစ်အသစ်တို့ အကြောင်းကို ရေးသားထားသော စာအုပ်စာတမ်းတို့ကို
ဖတ်ရှုသောအခါ ကျွန်တော်သည် ဉာဏ်မမီဖြစ်ရပြီ။ အတော်ကြိုးစားရပါသည်။
ဉာဏ်မမှီတမီနှင့် ကြိုးစားရင်း ကျွန်တော်သည် တောင်ပေါ်ဘုရားမှ
ခေါင်းလောင်းကြီးကို တောင်အောက်က ကြား လိမ့်မည် ဟူသောစေတနာဖြင့်
ထုကြည့်နေရပါသည်။

ကျွန်တော်၏ ဆောင်းပါးဖတ်သူတို့သည်

အသက်အတော်အတန်ရသူတို့ဖြစ်ဖွယ်ရှိပါ သည်။ အသက်က

စကားပြောသည်ဆိုသည်မှာ ယခုခေတ်၌ ကျန်းမာရေးကိုသာ ဆိုခြင်းမဟုတ်ပါ။

ဦးနှောက်ဉာဏ်ကိုလည်း ဆိုလိုပါသည်။ အသက်ရလာ၍ ဦးနှောက်ဉာဏ်တို့သည်

အင်အားလျော့ ပါးသွားသည်ဖြစ်၏ ။ ဗဟုသုတတို့သည် ခုန့်ပျံ့ကျော်လွှား၍

တိုးတက်နေသလောက်တစ်ဖက်တွင် လူကြီးပိုင်း၏ ဦးနှောက်ဉာဏ်သည်

တီကောင်ပမာ တရွေ့ရွေ့သာ တိုးတက်နပါသည်။ ဤသို့ သော

ကွာခြားချက်ကလည်း ခေတ်မီစာများကို ဖတ်ရှုရာတွင် အတော်စကားပြောပါသည်။

အသက်ရလာသူတို့က စာဖတ်ခြင်းမှအရသာရှာရာ၌ လည်း

ခြားနားလာကြသည်ဟု ထင် ပါသည်။ လေးသောနက်သော စာတို့ကို

ဖတ်ချင်လိုစိတ်နည်းပါးလာပြီး ပေါ့ပေါ့ဖတ်နိုင်သော စာ တို့ကို ပို၍

ဖတ်ချင်ကြပါမည်။ ဖြစ်နိုင်လျှင် မဖတ်ဘဲ နေချင်ကြပါမည်။ တွေးရခေါ်ရသော

ဝန်ထုပ် ဝန်ပိုးကြီးကို ဦးနှောက်ထဲတွင် မထားသိုလိုကြပါ။ လေးသောနက်သော

အကြောင်းအရာတို့ကို သူများပြောလျှင် နားထောင်ချင်ကြပါလိမ့်မည်။

ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ရှာဖွေဖတ်ဖို့ဆိုမူ တာဝန်ကြီးနေ သည်။ ထို့အပြင် အသက်ရလာလေ

တရားဘက်ယိုင်လာလေဖြစ်သည့်အလျောက် တရားသ ဘောမပါသော

ခေတ်သစ်ဗဟုသုတတို့အပေါ် စိတ်ဝင်စားမှုလျော့ခြင်းကလည်း ရှိမည်။

ပုဒ္ဒစာပေက လောကကြီးကို ဩကာသလောက၊ သတ္တလောကနှင့်

သင်္ခါရလောကတို့ဟူ၍ လောကသုံးပါးခွဲ၏ ။

ကမ္ဘာဗဟုသုတနယ်ပယ်လောကကြီးတစ်ခုလုံးကိုလည်း ပုရောဟိတ်သုခမိန်

ကြီးတို့က လောကသုံးပါးဖြင့် ခွဲခြားစိတ်ဖြာထားကြသည်။ ရုပ်ပစ္စည်းတို့၏

လောက၂ကို ပထမ လောက၊ အတွေးအခေါ်လောက (အတွေးနှင့်အမြင်)၃ကို

ဒုတိယလောကနှင့် အတွေ့အကြုံလောက၄ကို တတိယလောက ဟူ၍

ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာကြည့်ကြသည်။

ကျွန်တော်သည် အတွေးအခေါ်လောကမှ စာပေးတို့ကို

အများဆုံးလေ့လာသည်ဖြစ်၍ ကျွန်တော်၏ ဆောင်းပါးတို့သည် အတွေးအခေါ်တွေ
များသည်မှာ မဆန်းဟုထင်ပါသည်။

အထက်တွင် ဗဟုသုတတော်လှန်ရေးကြီးဟု ကျွန်တော်ဖော်ပြခဲ့၏ ။

မျက်မှောက်ခေတ်ဗဟု သုတတော်လှန်ရေး (တစ်နည်း) ဗဟုသုတပေါက်ကွဲမှုသည်

မျက်မှောက်ခေတ် ကမ္ဘာနှင့်အဝန်း ဖြစ်ပေါ်နေသော

နိုင်ငံရေးပေါက်ကွဲမှုကြီးများနှင့်လည်း ကြုံကြိုက်နေသဖြင့် ထူးဆန်းလှသည်ဟု

ဆိုကြသည်။ ဗဟုသုတတော်လှန်ရေးနှင့် နိုင်ငံရေးပေါက်ကွဲမှုတို့သည်

အဆက်အစပ်ရှိမရှိနှင့် ပတ်သက်၍ တချို့တလေက ဝေဖန်ဆွေးနေးကြပါသည်။

ကျွန်တော့်အထင်၌ ဤဖြစ်ရပ်နှစ်ရပ် သည် သူ့လမ်းနှင့်သူ သွားနေကြခြင်းသာဖြစ်၍

အဆက်အစပ်ရှိသည့်တိုင်အောင် အပေါ်ယံမျှသာ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

အခြေခံအောက်ခြေတရားဆက်စပ်မှုရှိစရာ အကြောင်းမရှိဟု ထင်ပါသည်။ ကျွန်
တော်မှားလေမည်လားမသိပါ။

သိပ္ပံနှင့် ဝိဇ္ဇာဆိုသော ဝေါဟာရတို့ကို နားယဉ်ပြီးဖြစ်ရာ

ဗဟုသုတကိုလည်း သိပ္ပံဗဟုသု တဟူ၍ ကဏ္ဍနှစ်ရပ် ခွဲခြမ်းခြင်းကို အကြမ်းမျှ

နားလည်သဘောပေါက်ပြီးဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ဤအ ကြောင်းနှင့် ဆက်စပ်၍

ပညာရှင်တို့ကြား၌ အချက်တစ်ချက်ပေါ်တွင် စိုးရိမ်စိတ်များ ဖြစ်ပွားလျက် ရှိပါ၏ ။

သိပ္ပံနှင့် ဝိဇ္ဇာတို့ကြား အကွာကြီးကွာဟသွားလျှင် လူတွေအတွက် ကောင်းကျိုးထက်

ဆိုး ကျိုးကို ပို၍ ဖြစ်စေလိမ့်မည်ဟု တွေးတောကြပါသည်။

ဗဟုသုတဖြစ်စဉ်တို့ကလည်း ဘက်နှစ် ဘက်စလုံးဘက်ဆီသို့

ရွေ့လျားခြင်းရှိသကဲ့သို့ သိပ္ပံက သိပ္ပံဘက် သတ်သတ်၊ ဝိဇ္ဇာက ဝိဇ္ဇာ ဘက်

သတ်သတ်၊ ကိုယ့်လမ်းနှင့်ကိုယ် ရွေ့လျားနေခြင်းမျိုးကိုလည်း ဖြစ်ပေါ်နေပါသည်။

ရေကြောင်းပညာသဘောနှင့်ပြောရလျှင် ရေသေရက်ကျနေပါသည်။

သိပ္ပံနှင့်ဝိဇ္ဇာ ညီညွတ်ရေးကို ဆော်သြနေသူများက

လူတန်ဖိုးအပိုင်းအခြား၅ဖြင့် တင်ပြကြ သည်။ ဝိဇ္ဇာပညာဟူသည်
လူသားနွယ်အကြောင်းဖြစ်၍ လူသားအကျိုးကို ရှေးရှုသည်မှာ နားလည် လောက်၏
။ သို့ရာတွင် သိပ္ပံပညာသည် ရပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းတို့အကြောင်း၊ အသက်အကြောင်းဖြစ်၍
လူသားနွယ်အကျိုးကို လျစ်လျူရှုမည်ကို စိုးရိမ်တမောဖြစ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့်
သိပ္ပံပညာရှင်တို့ ကြားထဲ၌ ပင် သိပ္ပံပညာကို လူသားနွယ်အကျိုး ရှေးရှု၍
ဆောင်ရွက်သင့်သည်ဟု တင်ပြထားသော သိပ္ပံပညာရှင်များ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပေသည်။
၎င်းတို့ကို လူသားနယ်သမားများ၆ ဟု ခေါ်ကြသည်။

သိပ္ပံနှင့်ဝိဇ္ဇာကို ဆက်စပ်ပေးသည့် ပညာမှာ ဒဿနဖြစ်သည်ကို
အငြင်းမပွား လက်ခံကြပါ သည်။ အကြောင်းမူ မည်သည့်ပညာရပ်ကိုမဆို
ဒဿနအမြင်၊ ဒဿနအတွေး၊ ဒဿနနည်းတို့ဖြင့် သာ စူးစမ်းကြရသောကြောင့်
ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အတွေးအခေါ်လောကတွင် သိပ္ပံ၏ ဒဿန ဆိုပြီး ယခုအခါ
သီးခြားကဏ္ဍအဖြစ် ခေတ်စားလျက်ရှိပါသည်။ သိပ္ပံသမိုင်းစဉ်ကို ပြန်ကြည့်လျှင်
လည်း သိပ္ပံပညာရှင်အဖို့ရာ၌ လည်း လူတန်ဖိုးအကြောင်းကို မလွဲမသွေ
ထည့်သွင်းစဉ်းစားကြရ သည်။ သိပ္ပံနှင့် ဒဿနတို့သည် ဤသို့ နီးနီးစပ်စပ်
အဆက်အစပ်ရှိကြောင်းကို ကမ္ဘာကျော်သိပ္ပံ ပညာကို လူသားအကျိုးဖြင့်
အသုံးပြုကြရန် နှိုးဆော်ခဲ့ပါသည်။

ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်လို့ကောင်းနေစဉ်၌ အိုင်းစတိုင်းက ဤသို့
ရေးဖူးသည်ကို ပြန်၍ ပြောနေကြသည်။

“ကျွန်ုပ်တို့၏ ချီးကျူးဖွယ်ကောင်းသော နည်းပညာ၊
အတတ်ပညာတိုးတက်မှု(ကျွန်ုပ်တို့၏ လူ့ယဉ်ကျေးမှု)သည် ဝေဒနာသည်
ရာဇဝတ်ကောင်လက်ထဲရောက်နေသော ပုဆိန်ကဲ့သို့ ဖြစ်နေ ပြီ”

သိပ္ပံပညာတွင် အသက်အကြောင်းလေ့လာသော သိပ္ပံပညာဂုလည်း
ပါဝင်၏ ။ ဤသိပ္ပံပညာ ကလည်း သိပ္ပံနှင့်ဝိဇ္ဇာကို ပေါင်းစပ်ပေးရန်
အခြေခံဖြစ်ပေါ်စေသည်ဟု ဆိုကြသည်။ အသက်အ ကြောင်းတွင် လူ၏

အသက်အကြောင်းလည်း အကျိုးဝင်လာ၏။ အသက်အကြောင်းပြောလျှင် စိတ်
အကြောင်းလည်း မုချဧကန် ပါလာရသည်။ လူ့အသက်အကြောင်း၊
လူ့စိတ်အကြောင်း လေ့လာမှု တို့နှင့် ဆက်စပ်ပြီး ဝိဇ္ဇာပညာထဲမှ ခွဲထွက်ကာ
လူမှုသိပ္ပံပညာဟု သီးသန့်ပေါ်လာရပြန်သည်။ ဤ ဖြစ်စဉ်တို့သည်
သိပ္ပံပညာနှင့်ဝိဇ္ဇာပညာတို့ကို ပေါင်းစပ်ပေးရေးဘက်သို့ ရှေးရှုခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဆစ်ဖက်၌ လည်း သုတေသနသန့်သန့်စင်စင်ဟူ၍ ဆောင်ပုဒ်ရှိ၏။
အစွဲအလမ်းမထား၊ အတွေး မမြင်မလို၊ အကျိုးအကြောင်း မစဉ်းစား၊ တွေ့ရှိလျှင်
တွေ့ရှိသလို၊ လမ်းရှိလျှင် ရှိသလို ပညာရပ် တို့ကို သုတေသနပြုသွားမည်ဆိုသော
အယူအဆကလည်း အတော်ဩဇာကြီးလှ၏။ စကြဝဠာ ကြီး၏
လျှို့ဝှက်နက်နဲမှုမှန်သမျှကို စူးစမ်းရှာဖွေကြည့်မည်။ နည်းလမ်းတွေ့လျှင်
တွေ့သလိုစုံစမ်း မည်။ တွေ့ရှိသလို ဖော်ထုတ်မည်။ ဤသို့
စူးစမ်းရှာဖွေတွေ့ရှိချက်တို့သည် လူသားတို့အတွက်
ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုးဖြစ်စေသည်။ မဖြစ်စေသည်မှာ ပညာရှင်တို့၏
တာဝန်မဟုတ်ဟု ဆိုသည်။

ဤအယူအဆမျိုးသည် ရှေးပဝေသဏီကပင် ရှိခဲ့ပါသည်။
သိပ္ပံပညာသည် မည်သည့်ဘက် ကိုမျှ ကိုင်းညွှတ်ခြင်းမရှိ။ မျက်နှာမလိုက်၊
ကြားနေသောသဘောရှိသည်။ သိပ္ပံပညာသည် သဘာဝ အလျောက်ပင်
လူတွေအတွက် အကျိုးပေါ်ပြီးဖြစ်ရကား လူတွေအတွက် အကျိုးရှိ-မရှိကို အချိန်
ကုန်ခံပြီး စဉ်းစားသုံးသပ်နေရန်မလိုပါဟု ဆိုခဲ့ကြသည်။ ထိုသဘောကို အခြေခံပြီး
သုတေသန သန့်သန့်ချည်း ပြုလုပ်ခဲ့ကြရာ အကျိုးရှိတန်သရွေ့ အကျိုးရှိသကဲ့သို့
လူသားနွယ်တို့အတွက် မျက်လုံးပြူးစရာလည်း ပေါ်ခဲ့ပေသည်။ ယခုလက်ရှိ၌
စိုးရိမ်တကြီးနှင့် ဂရုစိုက်ကြည့်နေရသော ပညာမှာ မျိုးရိုးဗီဇတို့ကို စီမံစပ်ပေးခြင်းငှ
ဖြစ်ပေသည်။ မျိုးရိုးဗီဇတို့ကို သိပ္ပံပညာရှင်တို့က ဖန်ဆင်းသည်ဟူသော
ဘာသာရေးအယူဝါဒသည် ထိခိုက်ခံရဘိသကဲ့သို့ ဖြစ်နေ၏။ တစ်ဖက်မှ

စဉ်းစားလျှင် လူသည် ဖန်ဆင်းရှင် ဖြစ်ချေပြီ။ လူ၏ ဖန်ဆင်းနိုင်သောစွမ်းပကားသည် အတိုင်းအ ဆမရှိဖြစ်ချေပြီဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

လူ၏ ဗဟုသုတသည် အတိုင်းအဆရှိသည်-
မရှိသည်ဆိုသောကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပညာရှင် တို့ကြားထဲတွင် အငြင်းပွားနေခဲ့သည်မှာ ကြာပါပြီ လူ၏ ဦးနှောက်သည် ရှေးခေတ်လူများ၏ ဦးနှောက်တို့နှင့် သိသာထူးခြားခြင်းမရှိ၍ လူ၏ အသိ၊ လူ၏ ဗဟုသုတသည် ဦးနှောက်စွမ်းအားရှိသ လောက်သာဖြစ်မည်။ လူ၏ ဦးနှောက်ရှိ အတိုင်းအဆအရသာဖြစ်မည်။ ထို့ကြောင့် ဗဟုသုတသည် ကန့်သတ်ချက်ရှိသည်ဟူ၍ ယူဆခဲ့သည်။

သို့သော် ယခုကဲ့သို့ ဗဟုသုတပေါက်ကွဲမှုကြီးများ ဖြစ်ပေါ်နေသောအခါ၊ လူလုပ်အသိ ဉာဏ်တို့ပင် ပေါ်ပေါက်နေသောအခါ ဗဟုသုတ၌ အကန့်အသတ်ရှိသည်ဆိုသောအချက်သည် ဟုတ်မှ ဟုတ်ပါလေစ၊ မှန်မှ မှန်ပါလေစဟု ပြန်လည်သုံးသပ်ကြရပါသည်။ ရောမကလပ်၁၀ဆိုပြီး ကမ္ဘာကျော် သုခမိန်ကြီးများ စုစည်းထားသော အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ရှိပါသည်။ ဤကလပ်၏ ဩဇာသည် ပညာတတ်လောက၌ လည်းကောင်း၊ အစိုးရအသီးသီး၌ လည်းကောင်း အလွန်ကြီးမားပါသည်။ ဤ ကလပ်မှ သုံးသပ်ချက်တို့ကို ဘုရားဟောပမာ လက်ခံကြသည်အထိ အရှိန်ကြီးလှ၏ ။ ဗဟုသုတ ကို ကန့်သတ်ချုပ်ချယ်ထားသောအရာဟူ၍ မရှိ။ လူ၏ ဗဟုသုတသည် အတိုင်းအဆမရှိဟု ဤက လပ်မှ အစီရင်ခံစာတစ်စောင် ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။

ဤသို့ အတိုင်းအဆမရှိသော ဗဟုသုတသည်ပင် ခုန်ပျံ့ကျော်လွှားပြီး ပေါက်ကွဲသည့်ပုံသ ဣာန်ဖြင့် ပေါ်ထွန်းနေသော အခြေအနေတွင်လည်းကောင်း၊ ရှေ့တွင်လည်း ဤထက်ပင် မြန်မြန် ဆန်ဆန် ပေါ်ထွန်းနေသော အခြေအနေတွင်လည်းကောင်း၊ ကျွန်တော်က လက်လှမ်းမီသမျှ ကမ္ဘာ့ အတွေးအမြင်တို့ကို ခပ်ဖြန်းဖြန်းမျှ တစ်ဆင့်ဖောက်သည်ချပေးနေပါသည်။

ဤအလုပ်သည် သိပ် တော့ လွယ်ကူဖွယ်ရာမရှိဟု သဘောပေါက်မိကြပါလိမ့်မည်။

သူများနိုင်ငံတွေမှာ ဘယ်လိုတွေးနေကြသည်၊ ဘယ်လိုခေါ်နေကြသည်၊
ဘယ်လိုမြင်နေ ကြသည် ဆိုသော အကြောင်းတို့ကို
လုံးစေ့ပတ်စေ့မဟုတ်သည့်တိုင်အောင် ခပ်ဖြန်းဖြန်းလေးသိ နေလျှင်လည်း
အကျိုးယုတ်စရာမရှိဟု ကျွန်တော်က တွက်ထားပါသည်။ ကျွန်တော်၏ အတွက် မှား
ချင် မှားပါမည်။

အတွေးအမြင် (၂)၊ ဒီဇင်ဘာ၊ ၁၉၈၄

* *

သတင်းခေတ်

(၁)

ဤကမ္ဘာ၏ ခေတ်သည် သတင်းခေတ်၁ ဖြစ်လာ၏ ။

ဤသတင်းခေတ်သည် မည်သည့်နိုင်ငံ မှ စတင်ပေါ်ပေါက်သနည်းဆိုခြင်းကိုတော့
ထားပါတော့။ အမေရိကန်ကလား၊ ဂျပန်ကလား၊ အ နောက်ဥရောပကလား၊
သူကစသည်၊ ကိုယ်ကစသည် ဖြင့်တော့ အလံထူနေကြ၏ ။

အသို့ပင်ဆိုကြစေ ကမ္ဘာ၏ ထုတ်လုပ်မှုကို ပညာရှင်သုခမိန့်ကြီးတို့က
ခေတ်ကြီးသုံးခေတ် ဖြင့် အကြမ်းသဘော ခွဲစိတ်လေ့လာကြကြောင်းကိုမူ စာဖတ်သူ
ကနဦးယေဘုယျသိထားရန်လိုပါ လိမ့်မည်။ သို့မှသာ ဤဆောင်းပါးတွင်
တင်ပြမည်ဖြစ်သော ပြဿနာ၏ အနှစ်ကို သဘောမျှဖြစ်စေ ရိပ်စားမိပါလိမ့်မည်။
ခေတ်ကြီးသုံးခေတ်ဆိုသည်မှာလည်း တိုတိုပါ။

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးခေတ်၊

စက်မှုလက်မှုခေတ်၊

သတင်းခေတ်။

၂၁ရာစုနှစ် သတင်းခေတ်ကို ခရီးဦးကြိုပြုနေပြီဟု ဆိုကြသည်။

၂၁ရာစုနှစ်သည် ဖွံ့ကား စည်ပင်နေသော သတင်းခေတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ဟောကိန်းထုတ်နေကြသည်။ နို့သတင်းခေတ်က ခုကော မရောက်သေးဘူးလားဟု မေးငြားအံ့။ စတင်ရောက်ရှိနေပါပြီ။ ဟိုတစ်စဉ်တစ်စနှင့် အနံ့ တော့ ရောက်နေပါပြီ။ ကမ္ဘာ၏ ထောင့်တိုင်းတော့ မရောက်သေးပါ။ အဆင့်တိုင်းတွင် စုံစေ့အောင် မရင့်သေးပါ။ နုသေး၏ ။ အတောင်အလက်အင်္ဂါစုံဖို့ ကျန်ပါသေးသည်။ သို့သော် ခေတ်၏ ပုံပန်း သဏ္ဌာန်ကြီးကိုတော့ အကြမ်းမြင်နေရပါပြီ။

အပြောင်းအလဲဟူသည် မသိမသာပြောင်းလဲခြင်းမျိုးရှိသကဲ့သို့ မြေလျင်လှုပ်သလို ပြောင်းလဲငြိမ်းမျိုးလည်းရှိ၏ စက်မှုလက်မှုခေတ်မှသည် သတင်းခေတ်သို့ ပြောင်းလဲပုံမှာ မြေ လျင်လှုပ်လိုက်သလိုပင် တုန်ခါသွား၏ ။ သိသာလွန်း၏ ။ သို့သော် နားလည်ရခက်လှ၏ ။

စက်မှုလက်မှုခေတ်က ကိုင်လို့တွယ်လို့ရသော ကုန်ပစ္စည်းတွေကိုထုတ်လုပ်၏ ။ သတင်း ခေတ်တွင် ဗဟုသုတ ၂ တွေကို ထုတ်လုပ်လာ၏ ။ တစ်နည်းပြောလျှင် သတင်းကိုအခြေခံသော ဝန် ဆောင်မှု ၃ တို့ကို ထုတ်လုပ်ပါသည်။

ဗဟုသုတသည် အသစ်အဆန်းတီထွင်မှုအတွက်ဖြစ်စေ၊ ပေါ်လစီဝါဒများချမှတ်မှုအတွက် ဖြစ်စေ အလွန်အရေးကြီးသော ဗဟိုမဏ္ဍိုင်ဖြစ်၏ ။ နည်းပညာသည် အနာဂတ်ကိုထိန်းသိမ်းရန် အတွက်ဖြစ်စေ အလွန်အရေးကြီးသော သော့ချက်ဖြစ်၏ ။ သို့အားဖြင့် ဉာဏ်ပညာကို အခြေခံ သော နည်းပညာ ၄ တို့ကို ဖန်တီးလာကြ၏ ။ ဤနည်းပညာတို့ကို ကွန်ပျူတာတွင် အခြေခံထားကြ သည်ဆိုသောအချက်ကို အထူးရှင်းလင်းရန် လိုလိမ့်မည်ဟု မထင်ပေ။ ယခင်က

စီမံအုပ်ချုပ်သူတို့ သည် မိမိတို့၏ အလိုလိုသိစိတ်(ဝါ)ဉာဏ်တို့ဖြင့် ပြဿနာတွေကို ဆုံးဖြတ်လေ့ရှိ၏ ။ ထိုအစား ယခုအခါတွင် ပြဿနာအရပ်ရပ်ကို ဖြေရှင်းပေးနိုင်သော အစီအမံနှင့် စက်တို့သည် ပေါ်ပေါက် လာကြ၏ ။ လူကဦးနှောက်ခြောက်ခံစရာမလိုပေ။ ကွန်ပျူတာတို့က ပြဿနာအရပ်ရပ်ကို ဖြေရှင်း ပေးနိုင်စွမ်းရှိလာပြီ။

သတင်းခေတ်သည် အဆင့်ဆင့်ပေါ်ပေါက်တိုးတက်သည်ဖြစ်၍ မည်သို့သော အဆင့်များ ဖြင့် တိုးတက်သနည်းဆိုသောကိစ္စကို ပညာရှင်တို့က အချေအတင် ဆွေးနွေးနေကြ၏ ။ သတင်း ခေတ်၏ အကျိုးသက်ရောက်ပုံကို သုတေသနပြု၍ ဒဿနကောက်ချက်များလည်း ပြုကြ၏ ။ စိတ် ဝင်စားဖွယ်ပင်။

ပြဿနာတို့သည် အသစ်အဆန်းဖြစ်လာသည့်အလျောက် သုံးနှုန်းရသော ဝေါဟာရတို့ မှာလည်း တစ်မျိုးခြားနားလာကုန်၏ ။ မူလဝေါဟာရဟောင်းတို့ကို မလွဲမရှောင်သာ၍ သုံးစွဲရလျှင် လည်း အဓိပ္ပာယ်အသစ်များဖြင့် သုံးစွဲကြသည်။

ဥပမာ-“ဗဟုသုတထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများ”၅ ဆိုသောစကားသည် အသစ်ဖြစ်သလောက် အဓိပ္ပာယ်လည်း အသစ်ဖြစ်၏ ။ ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းဆိုလျှင် ကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းဟူ၍ သာ နားလည်ခဲ့ကြသောသူများအဖို့ ဗဟုသုတထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းဟု ကြားလျှင် နားထဲဆန်းသွား ပါလိမ့်မည်။

သတင်းခေတ်တွင် ဗဟုသုတထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းသည် အံ့မခန်းတိုးတက်မည်ဟု ပြောကြ သည်။ ဗဟုသုတထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းဆိုသော စကားရပ်ကို အမေရိကန်ဘေဂဗေဒပညာရှင် မက်ချ်လင်က စတင်သုံးစွဲ၍ ပညာရေးစနစ်၊ စာနယ်ဇင်းလုပ်ငန်း၊ စာကြည့်ပိဋကတ်တိုက်၊ သုတေသနဌန စသည်တို့ကို သိမ်းကျုံး၍ ခေါ်ဝင်၏ ။

အဆိုပါလုပ်ငန်းတို့တွင် လုပ်ကိုင်သော အလုပ်အင်အားသည်

အမေရိကန်နိုင်ငံတွင် ၄၀ရာ ခိုင်နှုန်းမျှရှိလာသည်။ ၎င်းတို့မှ ထုတ်လုပ်သော “ဗဟုသုတ”တို့သည် တိုင်းပြည်ကုန်ထုတ်၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းသို့ပင် ရောက်ရှိလာသည်။

လူသုံးကုန်ပစ္စည်းတို့တွင် အခြေခံလူသုံးကုန်ဟူ၍ ရှိသကဲ့သို့ “သတင်း”တွင်လည်း အခြေ ခံသတင်းဟူ၍ ရှိ၏ ။ ထို့ကြောင့် အခြေခံသတင်းထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဖြန့်ဖြူးရေးလုပ်ငန်းတို့ဟူ၍ လည်း ရှိလာသည်။

ထိုမှဆက်၍ သတင်းဝန်ဆောင်မှုတို့ကို အခြားစက်မှုလုပ်ငန်းနှင့် အစိုးရဌာနအသီးသီးတို့ ကလည်း ကျယ်ပြန့်စွာရရှိလာနိုင်ကြ၏ ။ ဤသည်မှ ချဲ့ထွက်လာလိုက်သည်မှာ နောက်ဆုံးတွင် သတင်းဆိုင်ရာ ပစ္စည်းပစ္စယတို့သည် စားသုံးသူများလက်ထဲသို့လည်း အလျှံပယ် ရောက်ရှိလာ တော့မည့် လက္ခဏာများ ပေါ်ထွန်းလာပေသည်။

ဆိုခဲ့ပါတို့သည် ပြောင်းလဲပုံအဆင့်သုံးဆင့်ကို ယေဘုယျမျှ ပြောခြင်းဖြစ်၏ အနည်းငယ် အနုစိတ်ရှင်းပြရလျှင် ဤသို့ တွေ့ရမည်။

ပထမအဆင့်။ ။ လက်တစ်ဆုပ်စာမျှရှိ ဧရာမကော်ပိုရေးရှင်းကြီးတို့ကို အခြေခံသတင်းကဏ္ဍဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်ကြ၏ ။ ၎င်းတို့က သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာကိရိယာအဆောက်အအုံကြီးတို့ကို တည်ဆောက်၍ ဆောင်ရွက်ကြ၏ ။ ဖြန့်ဖြူးကြ၏ ။

အခြေအရံကြယ်တာရာများသဖွယ် ၎င်းကော်ပိုရေးရှင်တို့ကို ဝိုင်းရံလျက် အငယ်စားလုပ် ငန်းရှင်များ၊ သုတေသနရှင်များလည်း ပေါ်ပေါက်ကြပါသည်။ ၎င်းတို့ကလည်း သတင်းနှင့်ဆက် သွယ်ရေးဆိုင်ရာ ကိရိယာတို့ကို ထုတ်လုပ်၊ သိုလှောင်၊ ဖြန့်ဖြူးကြပါသည်။

သို့အားဖြင့် ပထမအဆင့်၌ သတင်းထုတ်လုပ်သူ၊ သိုလှောင်သူ၊ ဖြန့်ဖြူးသူများ ပေါ်ပေါက် ပေသည်။

ဒုတိယအဆင့်။ ။ ပထမအဆင့်ပေါ်ပေါက်ရင်း ဒုတိယဆင့်သည် အစပျိုးလာ၏။ ။ ဤအဆင့်တွင် နည်းပညာ၊ အတတ်ပညာ အဆင့်အတန်း အလွန်မြင့်မားသော ဆိုခဲ့ပါ သတင်းလုပ်ငန်းတို့ကို အခြေခံအနေဖြင့် အသုံးပြုကြသော အစီရနှင့် ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းကြီးများ ပေါ်ထွန်းလာကြ၏။ ။

အစိုးရဌာနအသီးသီးက ကွန်ပျူတာနှင့် အဆင့်မြင့် ဆက်သွယ်ရေးကိရိယာတို့ကို အသုံး ပြုလာ၏။ ။ ဘဏ်တိုက်တို့ကလည်း ကွန်ပျူတာနှင့် အော်တိုမက်တစ်စက်တို့ကို သုံးစွဲလာ၏။ ။ တက္ကသိုလ်နှင့် အဆင့်မြင့်ကျောင်းတို့ကလည်း ကွန်ပျူတာတို့ကို ကျယ်ပြန့်စွာ အသုံးပြုလာကြ ၏။ ။ ကွန်ပျူတာမတတ်သူပပျောက်ရေးဖလှုပ်ငန်းကိုပင် စတင်ဆောင်ရွက်လာကြကုန်၏ ။

ကုမ္ပဏီကြီးတို့က ကွန်ပျူတာနှင့် ခေတ်မီဆက်သွယ်ရေးကိရိယာတို့ကို တပ်ဆင်အသုံးပြု နေကြသည်မှာလည်း ကြာပါပြီ။ ။ ထိုမှ ...

တတိယအဆင့်။ ။ ဤတတိယအဆင့်တွင် သတင်းကိရိယာ၊ ဆက်သွယ်ရေးကိရိယာတို့ သည် စားသုံးသူများလက်ထဲ၊ စားသုံးသူများ၏ အိမ်ထဲ စတင်ရောက်ရှိနေပါပြီ။ ။ သို့ဖြစ်၍ သတင်း ကိရိယာပစ္စည်းတို့ကို စားသုံးသူတို့က သုံးစွဲလာခြင်းဂဟုပင် ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲနေကြပါပြီ။

စားသုံးသူ၏ အိမ်တွင် တယ်လီဖုန်းတစ်လုံးနှင့် ရုပ်မြင်သံကြားစက် တစ်လုံးရှိလျှင် ဘာသ တင်းကို သိလို သိလို ချက်ချင်း ရနိုင်လာ၏။ ။ ဗြိတိန်၌ မူ တယ်လီဖုန်းနှင့် ရုပ်မြင်သံကြားအပြင် “သေတ္တာမည်း”တစ်လုံးရှိလျှင် ကုဋေကုဋာရှိသော သတင်းတို့ကို စားသုံးသူက အိမ်မှမခွာဘဲ လက်ငင်းချက်ချင်း သိနိုင်ပြီဟုဆိုသည်။

အထက်ဆိုခဲ့ပါ အဆင့်သုံးဆင့်ဖြင့် သတင်းခေတ်သည် ချီတက်လာပါပြီ။ သတင်းခေတ်ဦး ၏ အလံတော်ကြီးသည် ၂၁ရာစုနှစ်ထဲသို့ တက်သုတ်ဝင်ရန်

စွင့်ကားနေပါပြီ။

ထိုမြင်ကွင်းကို တွေ့ရသောဒဿနပညာရှင်တို့သည် အရပ်ရပ်သောပြဿနာတို့ကို အတိုင်းအတာအားလျော်စွာ ဖော်ထုတ်ကြည့်ကြသည်။ အကောင်းဘက်မြင်သကဲ့သို့ အဆိုးဘက် မြင်သည်လည်း ရှိကြသည်။

ထိုအနက်မှ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု မက်ဆက်ချူးဆက်တက္ကသိုလ်မှ လူမှုသိပ္ပံပညာရှင် ရှယ်ရီတာကဲလ်၏ တင်ပြချက်သည် စိတ်ဝင်စားဖို့ ကောင်းပါသည်။ သူမတင်ပြချက်၏ လိုရင်းသဘောကတော့ တိုတိုလေးပါ။ ကွန်ပျူတာတို့သည် တွေးနိုင်ခေါ်နိုင်ရုံမျှမက စကားပင်ပြောနိုင် လာပြီဖြစ်သောကြောင့် ကွန်ပျူတာသည် လူ၏ ဝိညာဉ်နှင့် မျက်နှာမူ၍ လူ၏ ကိုယ်ပွားတစ်ခု ဖြစ်လာပြီဟုဆိုသည်။ လူ၏ ဝိညာဉ်နှင့် လူ၏ ကိုယ်ပွားတို့သည် ရှေးအနာဂတ် ကာလတို့၌ မည်သို့ဖြစ်ကြမည်ကိုကား ခန့်မှန်းရခက်လှပါသည်ဟု သူမကတင်ပြထားပါသည်။

ပြဿနာတစ်မျိုးကမူ သတင်းဆက်သွယ်ရေးကိရိယာများက အလွန်ခေတ်မှီပြီး အရပ်ရှစ် မျက်နှာ အပြည့်အစုံပျံ့နှံ့လာခြင်းကြောင့် လူ၏ ဖန်ဆင်းနိုင်သော၊ ဖန်တီးနိုင်သော စဉ်းစား တွေးခေါ်မှုသည် အညွန့်တုံးတော့မည်လောဟူ၍ ဖြစ်ပါ၏ ။

ကွန်ပျူတာသိပ္ပံပညာရှင်တို့ ကိုယ်၌ ကအညွန့်တုံးလိုက်မည်ဆိုသော အမြင်ကိုမမြင်ကြပါ။ အရှိန်နှုန်းအလွန်မြင့်မားရခြင်းနှင့် ကွန်ပျူတာအသေးစားများဖြင့် ကိစ္စဝိစ္စများကို ဆောင်ရွက်လာ နိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် ဖန်တီးနိုင်သော တစ်ဦးခြင်းအစွမ်းအစတို့သည် ပို၍ ပင် ထက်မြက်လာရန် အကြောင်းရှိနေပါသည်ဟု ထောက်ပြကြသည်။

ပုထုဇဉ်တို့သည် တည့်တည့်မတ်မတ် စဉ်းစားလေ့မရှိပါ။ ဆိုလိုသည်မှာ အဆင့်မြင့်သော အာဏာပိုင်ကချပေးထားသော စံချိန်နှင့် စည်းကမ်းများအတိုင်း

စဉ်းစားလေ့မရှိခြင်းဖြစ်၏။ ဤသို့သော မရေမရာမသဲကွဲမှု သဘောရှိခြင်းကပင် ဖန်တီးနိုင်စွမ်းအားရှိသော သတင်းဝန်းကျင် ကိုအချိန်ကာလအားလျော်စွာ ပုံသွင်းယူနိုင်လိုက်မည်ဟုလည်း တင်ပြကြသည်။

လူ၏ အကျိုး၊ လူ၏ တန်ဖိုးကို ဦးတင်စဉ်းစားရသောဝန်ရိုးက တစ်ဖက်၌ ရှိ၏။ အခြားဝင်ရိုး တစ်ဖက်၌ နည်းပညာ၊ အတက်ပညာတို့၏ မဖြစ်မနေတိုးတက်ရသော သဘောကရှိ၏။ ဤဝင်ရိုးနှစ်ဖက်သည် သမိုင်းတစ်လျှောက်လုံး၌ ပဋိပက္ခဖြစ်ခဲ့လေရာ သတင်းခေတ်တွင်လည်း ဖြစ်ဦးရှိဦးမည်သာဖြစ်၏။ ကွန်ပျူတာနှင့် သတင်းဆိုင်ရာစက်ကိရိယာတို့သည် ဤပဋိပက္ခအတိုင်း အတာနှင့် အရွယ်ပမာဏတို့အရ တိုးချဲ့ပါလိမ့်မည်။

စက်မှုလက်မှုခေတ်တွင် စက်တို့သည်လူတို့၏ ခွန်အားကို တိုးတက်စေပါ၏။ သတင်း ခေတ်တွင်ကွန်ပျူတာနှင့် သတင်းဆက်သွယ်ရေးကိရိယာတို့သည် လူတို့၏ ဉာဏ်အား (ဉာဏ) ကိုတိုးတက်စေပါလိမ့်မည်။ ပြောင်းလဲလာသည့်ခေတ်စီသို့ရောက်ရမည့်အတူတူ မြန်မြန်ဆန်ဆန် ရောက်ရှိရန်သတင်းဆက်သွယ်ရေးကိရိယာတို့က လူတို့အားအစွမ်းကုန်ကူညီပါလိမ့်မည်။

သတင်းခေတ်တွင် လူတို့၏ ကိုယ်ပိုင်အမှတ်သဉာနှင့် ကိုယ်ပိုင်တန်ဖိုးတို့သည် ပျောက်ဆုံးဆိတ်ကွယ်လိုက်မည်ဟူ၍ တွေးတောပူပန်ကြသော ပြဿနာကလည်း အမှန်တကယ်ရှိ နေ၏။

သတင်းခေတ်တွင် လူတိုင်းသည် သတင်းကို ဖောဖောသီသီဝေမျှ ရရှိနေကြမည်ဖြစ် ပါသည်။ မည်သူမှ သတင်းချို့တဲ့မှု၊ သတင်းငတ်မွတ်ခေါင်းပါမှုဒုက္ခကို ခံစားကြရမည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့်ဖောဖောသီသီ ဝေမျှရထားသော သတင်းတို့ပေါ်တွင် အခြေစိုက်လျက် လူတစ်ဦးအနေ ဖြင့်လည်းကောင်း၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းအနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ အခွန်ရှည်နိုင်ရန်အလိုငှာ လူတို့က အထိုက်အလျောက်အောင်အောင်မြင်မြင်

ကြိဆနိုင်ကြပါလိမ့်မည်ဟု ပညာရှင်တို့က ဧကန်အဆို များပြုပြီး
ဟောကိန်းထုတ်ထားကြပါသည်။

ကျမ်းကိုး - 1. The Coming Information Age by Mr.W.P.dizzard.

2. The Second Self; by Sherry Turkle.

အတွေးအမြင် (3)၊ ဖေဖော်ဝါရီလ၊ ၁၉၈၅။

* *

နတ္တိစိတ် (နိမိ)

‘ ‘ ငါ ဘာကောင်မှမဟုတ်ပါဘူး။[၇]

ဤကဲ့သို့သောအတွေးမျိုးသည် လူတိုင်း၏ စိတ်၌ ဖြစ်၏ ။ အချို့က
ပြောင်ပြော၏ ။ အချို့က မပြော။ စိတ်ထဲ၌ ထား၏ ။ အချို့ကဤကဲ့သို့သော
အတွေးမျိုးကို အမှတ်တမဲ့ပင်ထားလိုက်၏ ။ အချို့က ဤကဲ့သို့သော
စိတ်မျိုးရှိမှန်းတောင်မသိပေ။

ငါဘာကောင်မှမဟုတ်ဘူး ... ဟူသောစိတ်ကို ဒဿနပညာရှင်
ဂျန်ဖောင်လေးက Nemo ဟုအမည်ပေး၏ ။ ဂရိစကားဖြစ်၍ Nobodiness
ဟုအဓိပ္ပာယ်ထွက်သည်။ နတ္တိစိတ်ဟု ဘာသာပြန်လျှင် အနီးစပ်ဆုံးဖြစ်လိမ့်မည်ဟု
ထင်ပါသည်။

စိတ်ပညာပါရဂူဖရွိုက်က လူ၏ စိတ်ကို သုံးပိုင်းပိုင်း၏ ။ အတ္တစိတ်နှင့်
အစ်ဒ် တို့အပြင် ၎င်းတို့ကိုထိန်းသိမ်း၍ ဖိနှိပ်ပေးသော မဟာအတ္တတို့ဟူ၍
ဖြစ်ပေသည်။ ဂျန်ဖောင်လေးက အထက်ဆိုခဲ့ပါ နတ္တိစိတ် (နိမိ) သည်ဖရွိုက်၏

စိတ်သုံးပိုင်းအပြင် ထပ်မံထည့်သွင်းရမည်ဖြစ်သော စတုတ္ထစိတ်ဟု ဆိုပါသည်။

ရူပဗေဒတွင် ရုပ်ဆန့်ကျင်ရေးဓါတ်ကို ကိုရှိနိုင်ကောင်းသည်ဟု ယူဆထားကြသကဲ့သို့ပင် လူ၏ စိတ်တွင်လည်း အတ္တဆန့်ကျင်ရေးဓါတ်ရှိကြောင်း ဆင်ခြင်ကြည့်ရပါလိမ့်မည်။ ဤအတ္တ ဆန့်ကျင်ရေးဓါတ်သည် နိမိတ်ဖြစ်၏ ။

လူ၏ ရှေးအကျဆုံး ဆန္ဒနှစ်ပါးရှိ၏ ။ ပထမသည် ကာမဆန္ဒဖြစ်၍ ဒုတိယသည် မိမိဘဝကို လုံလုံခြုံခြုံဖြစ်စေချင်သော ဆန္ဒဖြစ်၏ ။ စင်စစ်၌ ဤဆန္ဒနှစ်ပါးသည် လူတွင်သာမဟုတ်။ အခြားသတ္တဝါတို့တွင်လည်း ရှိကြသည်ဖြစ်၏ ။ ထို့ကြောင့်ဆန္ဒနှစ်ပါးသည် လူတွင်သာ သီးသန့်ရှိသော ဆန္ဒများမဟုတ်ပေ။

ငါဘာကောင်မှ မဟုတ်ဘူးဟူသော နတ္တိစိတ် (နိမိ)မှာမူ လူတွင်သာဖြစ်ပေါ်၏ ။ အခြား သတ္တဝါတို့တွင် မဖြစ်ပေါ်ပေ။ ဤနိမိသည် လူတို့၏ စေရာ အင်အားဖြစ်ကုန်၏ ။ လူယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူလူခြင်းဆက်သွယ်ရေးဖွံ့ဖြိုးစေရာ အင်အားဖြစ်ကုန်၏ ။ ဤနိမိသည် နှိုင်းယှဉ်တက်အောင်၊ အမှန်းအဆပြုတက်အောင် လူတို့အား စွမ်းဆောင်နိုင်စေ၏ ။

သို့သော်နိမိသည် အနုတ်အင်အားသာ ဖြစ်ချေသည်။ ကာမဆန္ဒနှင့် လုံခြုံသော စိတ်ဆီသို့ လူတို့သည်အဆွဲအငင်ခံရ၏ ။ နိမိဆီသို့မူ အဆွဲအငင်မခံရပေ။ နိမိမှသာ မောင်းထုတ်ခံရကုန်သည်။ ထို့ကြောင့်ဆိုခဲ့ပါ စိတ်လေးပိုင်းတွင် နိမိသည် ရန်သူတစ်ပါးဖြစ်ချေ၏ ။

ငါဘာမှမဟုတ်ဘူးဟူသောစိတ်သည် စင်စစ်အားဖြင့် သူများနှင့် နှိုင်းယှဉ်၍ ကြည့်ပြီးမှ ပေါ်လာခြင်းဖြစ်၏ ။ ထို့ကြောင့် ဤစိတ်သည် မိမိ၏ အချည်းအနီးဖြစ်မှုကိုသိခြင်း၊ မိမိသည် အသေးအမွှားနှင့် နားစွန်နားဖျားတွင် တည်နေရခြင်းကိုသိခြင်း၊ မိမိနှင့် နှိုင်းယှဉ်လို့ရတာ ချည်းပါကလားဟု သိခြင်းဖြစ်ပေသည်။

သို့သော်မည်ကမျှ ငါဘာကောင်မှမဟုတ်။ ငါနတ္တိဟူ၍ မဖြစ်ချင်ကြပေ။
ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့၏ ကျောရိုးထဲတွင် စိမ့်၍ ခံစားထားမိသော
နတ္တိဗလာကျင်းမှုကို ကျွန်တော်တို့က မျက်နှာဖုံးစွပ်ထားရန် အစဉ်ကြိုးစားကြ၏ ။
သို့တည်းမဟုတ် ဤဗလာကျင်းမှုကို `ဖြည့်' ရန် `ဖို့'ရန် အစဉ်ကြိုးပမ်းကြပါသည်။

မိမိကိုချစ်စေချင်၏ ။ သို့တည်းမဟုတ် မုန်းတီးစေချင်၏ ။
ဤသည်မှာမိမိကို သူများက သတိရစေလိုခြင်းဖြစ်သည်။ မိမိမရှိဘူးဆိုတာ
မဟုတ်ဘူးဟုပြချင်သော အမှတ်အသားဖြစ်ပေ သည်။ ထို့ကြောင့်ချစ်ခြင်းမေတ္တာကို
မဖန်တီးနိုင်သော လူများသည် မုန်းတီးခြင်းကို ဖန်တီးခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ကျွန်တော်တို့၌ အားငယ်စိတ်များရှိကြ၏ ။ အကောင်သေးထင်သည်
ဟုထင်သောစိတ် အစဉ်ရှိကြ၏ ။ တစ်ဖက်၌ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲစိတ်နှင့်
မစ္ဆရိယတို့ဖြင့် ကျွန်တော်တို့က အလျော်ရထားကြပါသည်။
ငါသည်တစ်စုံတစ်ရာသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်ဟု အထင်ရောက်စေချင် ၏ ။
ဤသည်မှာမိမိတို့၏ အတွင်းစိတ်တွင်အောင်းနေသော နတ္တိစိတ် (နီမိ) ကို
မျက်နှာဖုံးစွပ်ခြင်း၊ သို့မဟုတ်ဖြည့်ခြင်း၊ ဖို့ခြင်းမျှသာ ဖြစ်၏ ။

`တစ်စုံတစ်ရာသော ပုဂ္ဂိုလ်' ဆိုရာ၌ အယူအဆအမျိုးမျိုး ရှိနိုင်ပါသည်။
ယေဘုယျအား ဖြင့်ဆိုလျှင် မိမိနာမည်ကိုအများကသိစေချင်၏ ။ ထို့အတွက်မိမိ၌
ခွန်အား၊ ဉာဏ်အားစသည်ဖြင့် တစ်စုံတစ်ရာ ရှိရပါမည်။ မိမိ၏
စွမ်းဆောင်ချက်တို့ကို ဥဒါန်းတွင်ကျန်ရစ်အောင်ပြုရပါမည်။
မိမိကိုသတိရနေကြရပါမည်။ မိမိကို ချီးကျူးနေကြရပါမည်။ မိမိကို
အားကျနေကြရပါမည်။ သို့တည်းမဟုတ် မုန်းတီးရှုံ့ရှာနေကြရပါမည်။
သို့တည်းမဟုတ် လိုလားတောင့်တနေကြရပါမည်။ ချုပ်လိုက်လျှင်
မိမိသည်အခွန်ရှည်ရမည်။ မိမိသည် မိမိခန္ဓာဝန်နှင့် ဤခန္ဓာဝန်၏ ဘဝကိုလွန်၍
တိုးချဲ့ရမည်။ ထို့ကြောင့်တမလွန်ကိုယုံကြည်ခြင်းသည် တစ်စိတ်တစ်ဒေသအားဖြင့်
နီမိကို လှည့်စားရန်ဖြစ်ပေသည်။

နီမိုကို အရေးနိမ့်အောင် ဆောင်ရွက်သော နည်းလမ်းနှစ်သွယ်ရှိပါ၏။

ပထမနည်းလမ်းမှာ လိုက်လျောညီထွေပြုခြင်းဖြစ်၏။ ဒုတိယနည်းလမ်းမှာ ဆန့်ကျင်ခြင်းဖြစ်၏။ မိမိကမိမိနေထိုင်သည့် လူအဖွဲ့အစည်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေပြုလိုလျှင် အများက လက်ခံထားသော အောင်မြင်ခြင်းနှင့် ဆိုင်သောသင်္ကေတတို့ကို အသုံးပြုရုံမျှဖြစ်၏။ ဤသို့အသုံးပြု၍ မိမိသည် တစ်စုံတစ်ရာပုဂ္ဂိုလ်ဟု ထင်ရှားပြနိုင်သည်။

မိမိ၏ နီမိုကို ဆန့်ကျင်သော နည်းဖြင့်တန်ပြန်နိုင်ပါသေး၏။

မိမိကိုယ်ပိုင်ထူးခြားသော ဘဝဟန်ကို ထူထောင်ရုံဖြစ်ပေသည်။ တစ်နည်းဆိုလျှင် စေ့ငုစွာ ထူးခြားအောင်ပြုထားသည် ပြုထားသော မိမိပုဂ္ဂိုလ် မိမိကိုယ်ရည်သွေးကို တည်ဆောက်ပြရန်ဖြစ်လေသည်။ အများကိုအန်တု ဖို့ဖြစ်၏။ သူများမလုပ်သည်တို့ကို လုပ်ပြဖို့ပင်ဖြစ်ပေသည်။

မကြာသေးမီကာလက ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော အနုပညာတို့သည် နီမို၏

ဖိအားတို့ဖြင့် ဆောင်ကြဉ်းခဲ့ကြ၏။ ပင်ကိုထူခြားသော ဟန်တို့ကို အပူတပြင်းကြိုးပမ်းရှာဖွေခဲ့ကြ၏။ မည်သည့် အခြေအနေအထိ ရောက်ရှိခဲ့သနည်းဆိုမူ အတွင်းအနှစ်သာရကို စွန့်ပစ်ပြီး ဟန်သစ်တို့ကို သဲသဲမဲမဲရှာဖွေကြသည်အထိ ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။ အချို့သော ပါရမီရှင်တို့ကမူ အတွင်းအနှစ်သာရ လည်းထက်မြက်အောင်၊ ဟန်သစ်လည်းရရှိအောင် တီထွင်နိုင်ကြပါ၏။ သို့ရာတွင်ပါရမီနည်းပါး ကြသောအနုပညာရှင်တို့ကြောင့် မျက်မှောက်ခေတ်အနုပညာလောက တွင်ဟန်သစ်တွေသာ ပွထလာခဲ့ပေသည်။ အနှစ်သာရကား ခေါင်းပါးလှသည်။ အနုပညာသည်တို့သည် တစ်ခါကဗဟို အလယ်အရပ်ဆီသို့ ပြေးလွှားခဲ့ကြ၏။ ယခုမူ အဖျားဆီသို့ ပြေးလွှားနေကြသည်။ အကျိုး သက်ရောက်မှုကား ဟန်ဟောင်းတို့ကိုပင် ဟန်သစ်လုပ်နေကြခြင်း ဖြစ်လေ၏။ ဤအချက် သည်အကောင်းဘက်အကျိုးပြုသည်ဟု ဆိုသော်ဆိုနိုင်ပါသည်။

သို့ရာတွင်နိမိကြောင့် အနုပညာဘက်တွင်

အဆိုးတရားများလည်းပေါ်ပါ၏။ တီထွင်ဖန်တီး ထားသောအရာမှာ
နာမည်ခံပြီးနာမည်ကြီး စာရေးဆရာတို့၏ ဟန်တို့ကိုတုပရေးသားသော
အနုပညာလက်ရာများ (သို့တည်းမဟုတ်) ဟိုမှ သည်မှ စပ်၍
ဆယ့်နှစ်မျိုးချင်းသုပ်ကဲ့သို့ ပြုထားသောအနုပညာ လက်ရာများထွန်းကား
နေခြင်းကိုညွှန်ပြအပ်ပါသည်။ ဤသည်တို့သည် နိမိကို သတ်ခြင်းပင်ဖြစ်၏။ (ငါ
ဘာကောင်မှ မဟုတ်ဟူသော စိတ်ကိုပင်သတ်လို၍ တစ်နည်း ဆိုလျှင်
ငါသည်တစ်စုံတစ်ရာသော ထူးခြားသောပုဂ္ဂိုလ်ဟု ထင်ပေါ်လို၍ သူများထက်ထူး
သောဟန်တို့ကို သဲသဲမဲမဲ ရှာဖွေကြခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။)

ရိုမင်တစ်နှင့် ရိုမင်တစ်ခေတ်လွန်အနုပညာတို့သည် နိမိကို စိုးရိမ်ရာမှ
ထွန်းကားလာခြင်း ဖြစ်သည်။ ငါဘာမှမဟုတ်ဘူးဟုဆိုခြင်းသည်
မဟုတ်ကြောင်းပြလို၍ ကိုယ်ပိုင်ဟန်များရှာဖွေခဲ့ ကြ၏။ ရိုမင်တစ်ဝါဒီသည်
ကိုယ်ပိုင်ဟန်ကိုယ်ပိုင်ဟန်ကို ခြိမ်းခြောက်ခံရခြင်းမှ ထွတ်ပြေးခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ယခုအခါဤကြီးမားသော အနုပညာလက်ရာတို့ကို
အလွယ်တကူတွေ့နေကြ၏။ မိမိ ကိုယ်ကိုအကောင်သေးသည်ဟု ထင်သမျှ၌ မိမိ၌
တီထွင်ဖန်တီးနိုင်သော အင်အားနည်းပါးသည် ဟုလည်းထင်စရာရှိ၏။
ထို့ကြောင့်ကျွန်တော်တို့သည် အချည်းနှီးဖြစ်သော ဟန်သစ်၊
ဖက်ရှင်သစ်တို့မှတစ်ဆင့် လွတ်မြောက်ဖို့ကြိုးပမ်းနေကြပေသည်။
မီးလောင်နေသောတိုက်အိမ်ထဲ ၌ ပိတ်မိနေသော ကလေးသူငယ်တစ်ဦးကဲ့သို့
တွေ့ကရာထွက်ပေါက်တိုင်းမှ ကျွန်တော်တို့သည် အတင်းတိုးထွက်နေကြကုန်သည်။

လူဦးရေတစ်နေ့တခြား တိုးပွားလာသည်နှင့်အမျှ နိမိကို
အောင်နိုင်သူဦးရေသည်လည်း တိုးပွားလာစရာရှိပါသည်။ သူတို့၏
အောင်မြင်မှုတန်ဖိုးသည် မည်သို့ရှိသည်မှာ အရေးမကြီးလှပါ။ အော့(စ်) ဝေါလ်သည်
သမ္မတကနေဒါကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်းပင်။ သူ့ကိုသတ်ရနေအောင်

သူနှင့်အသတ်ခံရသူတို့အား အများတကာက အတူတကွ သတိရနေကြရအောင် ပြုခြင်းဖြစ်၏။ ငါ ဘာကောင်မှမဟုတ်ဘူးဆိုသော စိတ်ကိုဖျက်ဆီးပြပစ်လိုက်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

လူတို့သည် မိမိတို့၏ နီမိုကို သုတ်သင်ဖျတ်ဆီးပစ်လိုသောဆန္ဒဖြင့် ကျော်ကြားသူများနှင့် အောင်မြင်သူများတို့ကို ထောပနာပြု၍ ချီးကျူးကြခြင်းဖြစ်၏။ ရုပ်ရှင်မင်းသား မင်းသမီးစာရေး ဆရာစသည်တို့ကို ကြည့်ချင်မြင်ချင်၍ ချီးကျူးလိုခြင်းမှာ လူထုအများ၏ နီမိုမှ ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

နီမိုသည် ပညာထက်အတန်းအစား၌ ပို၍ အားကောင်း၏။ ပညာနည်းသူ အတန်းအစား တွင်အလွန်နည်း၏။ ထို့ကြောင့် ပညာရေးအဆင့်အတန်းမြင့်လာသည် နှင့်အမျှနီမိုသည် အားကောင်းလာဖို့ရှိပါသည်။ ထို့အပြင် လူဦးရေတိုးပွားလာလျှင်လည်း နီမိုသည် အင်အားကြီး လာဖို့ရှိ၏။ ကျွန်တော်တို့သည် ကျယ်ဝန်းသော အပြင်အပလောက၌ နီမိုကို သုတ်သင်ရန် ခက်

သည်ထက်ခက်လာ၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့သည် မိမိ၏ ကိုယ်ပိုင် ကမ္ဘာကျဉ်းလေးထဲတွင် အာရုံစူးစိုက်ပြီး နီမိုကို ဆန့်ကျင်ပြကြရသည်။ မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်းလေးများကြား၌ လည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုးများကြား၌ လည်းကောင်း၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များကြား၌ လည်းကောင်း နီမိုကို အရေးနိမ့် အောင်ကြိုးပမ်းကြရသည်။ ဂေါက်သီးကွင်းတွင် မိမိကသူများထက် ထူးချွန်သည်၊ ခြံဝင်း၌ မိမိနှင်းဆီ မျိုးကပိုမိုကောင်းမွန်သည် စသည်ဖြင့် အစွမ်းပြနိုင်သလောက် အစွမ်းပြခြင်းဖြင့် မိမိ၏ နီမိုကို သုတ်သင်ပြရသည်။

မည်သို့ပင်ဆိုစေ နီမိုကိုဆန့်ကျင်ရန် အသုံးအပြုဆုံး ကွန်းခိုစခန်းသည်ကား အိမ်ထောင်၊ အိမ်ထောင်စုနှင့် မိမိအိမ်ပင်ဖြစ်ပေသည်။ အိမ်၌ ဗိုလ်ကျပြသည်မှာ နီမိုကိုသတ်ခြင်းတစ်မျိုးပင် ဖြစ်၏။ မိန်းမဖြစ်စေ၊ ယောက်ျားဖြစ်စေ သစ္စာမှုပေါ်သည်မှာလည်း နီမိုပြဿနာကြောင့်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

သာမန်လူတို့သည် ထင်မြင်ချက်တွေ ပေါလွန်းလှသောခေတ်တွင်
နေရသဖြင့် မွန်းကျပ်နေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်
ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ရန်လည်းကောင်း၊ မိမိတို့ကိုယ်တိုင်
လွတ်လပ်စွာဆောင်ရွက် နိုင်ရန်လည်းကောင်း ခက်နေ၏။ တာဝန်စိတ်တို့သည်
လည်းခေါင်းပါး လာရ၏။ မြို့ကြီးတို့တွင်လူဦးရေ များပြားသလောက်
မြို့ကြီးသားဟူ၍ ထူးထူးခြားခြားသိသည့် အခြေသည်လည်း လျော့ပါးလာပေသည်။
နိမိသည်အားကြီး၍ လာချေ၏။

အသို့ပင်ဖြစ်စေ နိမိသည်လူအတွက် မရှိမဖြစ်လိုအပ်၏။ လူ၏
တည်မြဲမှုသည် မညီမျှပါကလားဟူသော အသိမှပေါ်ပေါက်လာသော
အကျိုးစိတ်ဖြစ်၏။ နိမိတွင် မကောင်းကျိုးရှိ သကဲ့သို့ ယင်းကိုကုစားရန်
အင်အားလည်းရှိပါ၏။ နိမိသည် အတ္တကဲသို့ပင် ဆင့်ကဲဖြစ် ပေါ်လာသော
အင်အားဖြစ်၍ အမှန်တကယ် လိုအပ်ကုန်၏။

အတ္တသည် ငါဘာလဲဟူသော ဧကန်သဘောတရားကို ပြော၏။ နိမိကား
ငါဟာအရာ မဟုတ်ဟူသော ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရာ အလားအလာတရားကိုပြောသည်။
အခြားအင်အားတို့ကို ကျွန်တော်တို့က အသုံးပြုနိုင်သကဲ့သို့
နိမိကိုအသုံးမပြုခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့သည် နိမိ၏
ခြိမ်းခြောက်ခြင်းကိုအစဉ်ခံနေရသည်။ ရှေးအတီတေခေတ်က လူတို့သည်
လျှပ်စီးလက် သည့်အခါထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့ ကြသကဲ့သို့တူလှသည်။ နိမိသည်
လျှို့ဝှတ်စွာရှိသောပုံသဏ္ဌာန် ဖြစ်နေ၍ ကျွန်တော်တို့သည် ဤပုံသဏ္ဌာန်မှ
အလန့်တကြားထွတ်ပြေးလျက်ရှိလေ၏။ စင်စစ်၌ ဤပုံသဏ္ဌာန်တွင်
ကြောက်ရွံ့စရာမရှိပါ။ ကျွန်တော်တို့၏ ကြောက်ရွံ့ခြင်းတွင်သာ ကြောက်ရွံ့
စရာရှိနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျမ်းကိုး - The Aristos by John Fowles

အတွေးအမြင် (၄)၊ ဧပြီ၊ ၁၉၈၅။

တိမ်နှင့် နာရီများ (ဘာသာသိပ္ပံ ရှုထောင့်)

ဘာသာစကားသည် လူတိုင်းပြောနေကျဖြစ်၍ မည်ကဲ့သို့ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်လာခဲ့သည်ဆို သောအချက်သည် တကယ်ပင်စိတ်ဝင်စားဖို့ မကောင်းတော့ပါ။ သို့သော် လူသည် မျောက်မှ ဆင်းသက်လာခဲ့သည်ဆိုသော ဆင့်ကဲဖြစ်ပေါ်မှု သဘောတရားသည် အခိုင်အမာတည်မြဲလျက်ပင် ရှိနေသေးသော အခြေအနေတွင်လူတို့ပြောနေကြသော ဘာသာစကားသည် တိရစ္ဆာန်ခြင်းချင်း ဆက်သွယ်မှုမှ ဆင့်ကဲဖြစ်ပေါ်လာပါသလောဟူ၍ ပြဿနာကိုဖော်ထုတ်စစ်ဆေးကြည့်ပြန်တော့ လည်းတစ်မျိုးစိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းလာပြန်၏ ။ ဤမျှလောက်သာ တင်ပြပါလျှင် ပြဿနာကို သေးသိမ်စေပါသည်။ နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ်၊ လေးလေးနက်နက်၊ အနုလုံ ပဋိလုံ တွေးတောဆင်ခြင် ကြည့်ပါမူ ဤအပိုင်းနှင့်ဆိုင်သော ဘာသာစကားပြဿနာသည် အလွန်အရေးကြီးသော ကောက်ချက်စီသို့ညွှန်းနေပါ၏ ။

ဘာသာစကားသည် ဆင့်ကဲဖြစ်ပေါ်မှုသဘောအရ ပေါ်ပေါက်ခြင်းလော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆင့်ကဲဖြစ်ပေါ်မှုမရှိဘဲ လူတို့အတွက်တသီးတခြား တစ်မှုထူးခြား၍ သစ်ဆန်းပေါ်ပေါက်ခြင်း ပေလောဟူ၍ ဘာသာသိပ္ပံပညာရှင် တို့ကြားတွင် မကြာသေးမီက အငြင်းပွားခဲ့ကြ၏ ။

‘တိမ်နှင့် နာရီများ’ ခေါင်းစဉ်နှင့်ဟောပြောချက်တွင် အမေရိကန်သိပ္ပံပညာရှင် ကားလ်ပေါ့ပါး က လူတို့၏ ဘာသာစကားသည် တိရစ္ဆာန်တို့၏ ဆက်သွယ်မှုသဘောတရားမှ ဆင့်ကဲဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်ဟု

အဆိုအမိန့်ပြုခဲ့သည်။ အထောက်အထားအနေဖြင့် ဘာသာစကား
သည်ခံစားမှုကိုဖော်ထုတ်ရာအဆင့် (အနိမ့်ဆင့်)မှ တွေးခေါ်ခြင်းကို
ဖော်ထုတ်ရာအဆင့် (အမြင့်အဆင့်)သို့ ဆင့်ကဲကူးပြောင်းလာကြောင်းကိုပြသည်။
ဤအဆင့်နှစ်ဆင့်သည် တစ်ဆင့်မှ တစ်ဆင့်သို့ အစဉ်မပြတ်ဘဲဖြစ်ပေါ်ခြင်း
ဖြစ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ၊ ပေါ့ပါး၏ အဆင့် နှစ်ဆင့် သဘောတရားကို
လက်ခံနိုင်ကြသည်သည့်တိုင်အောင် အနိမ့်ဆင့်မှ အမြင့်ဆင့်သို့ ဖြစ်ပေါ်ရာ၌
အဆက်ပြတ်ခြင်းမရှိဟူသော အချက်၌ ကား လက်ခံနိုင်ရန် အလွန်ခက်ခဲနေကြ
ပါသည်။ လက်တွေ့စမ်းသတ်ကြည့်ရာ၌ ခံစားမှုအဆင့်နှင့်
တွေးခေါ်ခြင်းအဆင့်နှစ်ခုကြားတွင် မသေး လှသော ကွာဟမှုကြီး ရှိနေသည်ကို
တွေ့ကြရသည်။

ကားလ်ပေါ့ပါး၏ ဆင့်ကဲဖြစ်ပေါ်မှုသဘောတရားကို
ထောက်ခံသူတစ်ဦးမှာ ဘာသာနှင့် မနုဿဗေဒပညာရှင် ထော်ဖီ ဖြစ်၏ ။ လူတို့၏
ဘာသာစကားသည် တိရစ္ဆာန်ဆက်သွယ်မှုမှ ဆင့်ကဲဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်ဟုဆိုလျှင်
မည်သည့်တိရစ္ဆာန်အမျိုးအစားမှ ဆင့်ကဲဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်သ
နည်းဟုအမေးထွက်လာပါ၏ ။ ထော်ဖီက အသံတို့ကို အတုခိုးနိုင်သော သတ္တဝါတို့မှ
လူတို့၏ ဘာသာစကားသည် ဆင့်ကဲဖြစ်ပေါ်တိုးတက်လာသည်ဟု ကောက်ချက်ချ၏
။ ဤသတ္တဝါမှာလည်း ငှက်တို့သာဖြစ်ရကား ငှက်တို့ဆက်သွယ်မှုမှ လူတို့၏
ဘာသာစကားသည် ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်လာခဲ့ ရသည်ဟုဆိုပါသည်။

ထော်ဖီ၏ အဆိုအရ တိရစ္ဆာန်တို့၏ ဆက်သွယ်မှုနှင့် လူတို့၏
ဘာသာစကားတို့တွင် တူညီ သော ဂုဏ်သုံးပါးရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ
ရည်ရွယ်ချက်ရှိခြင်း၁၊ ဖွဲ့ထုံးရှိခြင်း၁၂ နှင့် အဆိုပြုချက် ရှိခြင်း၁၃တို့ဖြစ်ကြ၏ ။
လူတစ်ဦးက စကားပြောဆိုရာတွင် မိမိဆိုလိုရာကို အခြားသူတစ်ဦးထံ
ရောက်ရှိသွားစေပြီး ထိုသူ၏ အပြုအမူ၊ ထိုသူ၏ အတွေးအခေါ်နှင့် အခြေအနေ၊
တစ်ပါးအပေါ်တွင် ထိုသူ၏ ထားရှိသော ယေဘုယျသဘောထားကို ကျေးဇူးပြု၍

ပြောင်းလဲသွားစေရန် ရည်ရွယ် ရာ၏ ။ လူ၏ စကား၌ ဖွဲ့ထုံးရှိသည်ဟုဆိုသည်မှာ စကားသည် အတွင်းအဖွဲ့စည်းမှုနှင့် ညီညွတ်မှုရှိ သော လုပ်ဆောင်မှုတစ်ပါးဖြစ်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ လူ၏ စကား၌ အဆိုပြုချက်ရှိသည်ဟု ဆိုရာ၌ သတင်း၁၄ တစ်ပါးပါးကို ကူးဆက်ပေးခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ လူ၏ စကားနှင့် တိရစ္ဆာန်ဆက် သွယ်မှု တို့တွင် ဖော်ပြပါ ဂုဏ်သုံးပါးစလုံးရှိကြသည်ဖြစ်၍ လူတို့၏ ဘာသာစကားသည် တိရစ္ဆာန်ဆက် သွယ်မှုမှ ဆင့်ကဲဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟု ယူဆစရှိသည်ဟု ထော်ဖီက ပြောဆိုပါသည်။

သာဘာဝသိပ္ပံပညာရှင်တို့က ထော်ဖီ၏ ကောက်ချက်ကို ပြည့်စုံသည်ဟု မဆိုကြပါ။ ဂုဏ် သုံးပါးတူရုံမျှဖြင့် တစ်ခုမှတစ်ခုသို့ ဆင့်ကဲဖြစ်ပေါ်တိုးတတ်ခဲ့သည်ဟု မယူဆနိုင်ပါ။ ဂျဏ်တော် သုံးပါးတူညီရုံရှိ၍ သဘောအားဖြင့် တူညီသည်ဟု ဆိုရုံသာ အများဆုံး ပြောနိုင်စရာရှိပါသည်။ ဆိုခဲ့ ပါ ဂုဏ်ရည်သုံးပါးသည် ဘာသာစကားတွင်သာမက လမ်းလျှောက်ခြင်း၁၅၌ ပင် ရှိနိုင်သေးသည် ဟု ဆိုကြပါသည်။ လမ်းလျှောက်ရာ၌ တစ်နေရာရာရောက်ရှိရန် ရည်ရွယ်ချက်ရှိ၏ ။ လမ်းလျှောက် ခြင်းသည် ခြေထောက်နှစ်ချောင်းပေါ် မူတည်၍ လျှောက်ရသည်ဆိုသော အတွင်းအဖွဲ့စည်းမှု သဘောရှိပြီး တစ်လှမ်းပြီး နှစ်တစ်လှမ်းလှမ်းသည့် သဘောလည်း ရှိ၏ ။ (လူတို့၏ အပြုအမူတို့တွင် အစဉ်အတိုင်း ပြုလုပ်လေ့ရှိသော စရိုက်ရှိကြောင်း၁၆ကို ခေတ်သစ်စိတ်ပညာရှင်တို့က အထူးဂရုပြု ၍ လေ့လာကြပါသည်။)

ထို့ကြောင့် လမ်းလျှောက်ခြင်း၌ ဖွဲ့ထုံးရှိ၏ ။ မိမိက မြန်မြန်လျှောက်သွားသည်၊ စိတ်စော၍ လျှောက်သွားသည်ကို အခြားသူအမြင်လျှင် မိမိ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို တစ်ပါးသူအား တစ်ဆင့်ပြောပြ နေသည်လည်း တူပေလိမ့်မည်။

ဆိုလိုသည်မှာ ဆိုခဲ့ပါ ဂုဏ်ရည်သုံးပါးသည် တိရစ္ဆာန်ဆက်သွယ်မှုနှင့် လူတို့၏ ဘာသာ စကားတို့တွင်သာရှိသည်မဟုတ်။ အခြားခြားသေးလူတို့၏

အပြုအမူတို့တွင်လည်း ရှိကြသည်ဖြစ်၍ တိရစ္ဆာန်ဆက်သွယ်မှု၊ လူတို့၏ ဘာသာစကားသည် ဆင့်ကဲဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုနိုင်ရန် ခက်ခဲ နေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လူတို့က ဘာသာစကားကို အသုံးပြုသည်မှာ သတင်းအတွက်၁၇ သာဖြစ်သည်ဆိုသော ထော်ဖီ၏ အဆိုပြုချက်ကို အမေရိကန်ဘာသာသိပ္ပံပညာရှင် ချုံးမံစကီး၁၈က ဝေဖန်ပါသည်။ ရည်ရွယ်ချက်အရဖြစ်စေ၊ လက်တွေ့သဘာရဖြစ်စေ၊ သတင်းအလို့ငှာ လူတို့က ဘာသာစကားကို အသုံးပြုကြသည်ဆိုသောအချက်မှာ အလွယ်ပြောလွန်းသည်ဟု ဆို၏ ။ ဘာသာစကားသည် သတင်းအလို့ငှာသာမဟုတ်ပါ။ တစ်ပါးသူကို လိမ်လည်ရန်သော်လည်းကောင်း၊ မိမိ၏ အတွေး အမြင်ကို ရှင်းလင်းရန်သော်လည်းကောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အပျော်ပျက်အနေနှင့် သော်လည်း ကောင်း ဘာသာစကားကို အသုံးပြုနိုင်ကြပါသည်။ မည်သည့်ရည်ရွယ်ချက်မှ မရှိဘဲနှင့်လည်း ဘာသာစကားကို အသုံးပြုခြင်းများ ရှိတတ်ပါသည်။

ချုံးမံစကီးသည် ဘာသာစကားသည် တိရစ္ဆာန်ဆက်သွယ်မှုမှ ဆင့်ကဲဖြစ်ပေါ်သည်ဆိုသော သဘောတရားကို ဆန့်ကျင်ပြောဆို၏ ။ ဆင့်ကဲဖြစ်ပေါ်မှုသဘောကို ဘာသာစကားလေ့လာရာတွင် သွတ်သွင်းခြင်းကိုပင် အချည်းနှီးဟု သူက ဆိုပါသည်။ အကြောင်းမူ လူတို့၏ ဘာသာစကားသည် လူတို့အတွက်သာ သီးခြင်းဂုဏ်ထူးဖြင့် တစ်မူခြား၍ ပေါ်ခြင်း၁၉ ဖြစ်သောကြောင့်ဖြစ်ပေသည်။ တိရစ္ဆာန်လောကနှင့် ခိုင်လုံသော အဆက်အစပ်ရှိသည်မဟုတ်လေသောကြောင့် ဘာသာစကား သည် လူ့ဘောကတွက် သစ်ဆန်းပေါ်ပေါက်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ သို့အားဖြင့် ဘာသာ သိပ္ပံလောကတွင် ဆင့်ကဲဖြစ်ပေါ်မှုသဘောတရားနှင့် သစ်ဆန်းဖြစ်ပေါ်မှုသဘောတရားက အပေါ်စီးရနေပါသည်။

ဘာသာသိပ္ပံပညာရှင်တို့ကြား၌ ထိပ်တန်းတက်ပြီး၏ အငြင်းပွားလျက်

ရှိသော ပြဿနာ တစ်ရပ်ကားရှိသေး၏။ ၎င်းမှာ ဘာသာစကားကို ရယူခြင်း ၂၀ ကိစ္စဖြစ်၏။ ယခုအခါ၌ ဘာသာ စကားတို့သည် ပြည့်ပြည့်စုံစုံရှိနေပြီဖြစ်လေရာ ကလေးငယ်တစ်ဦးသည် သူ၏ မိခင်စကားကို တတ်မြောက်လာမည်သာဖြစ်၏။ ဤအချက်ကိုဆန့်ကျင်၍ သက်သေထူနိုင်ရန်အလို့ငှာ မွေးကင်းစ လူငယ်တစ်ဦးအား လူပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဝေးရာအရပ်တွင်တည်းတခြား ထားကြည့်၏။ အချိန်တန် လာသောအခါထိုကလေးသည် ဘာသာစကားကို မတတ်မြောက်စေကာမူ ဘာသာစကား နှင့်တူသောလက်ဟန်ခြေဟန်နှင့် နှုတ်အမူအရာ ၂၁တို့ကိုတတ်မြောက်နေ၏။ လက်ဟန်ခြေဟန် ကိုယ်နှုတ် အမူအရာတို့မှာ ဘာသာစကားနှင့်တူသော သင်္ကေတများသို့တည်းမဟုတ် ဘာသာ စကားမတိုင်မီ သင်္ကေတများ ၂၂ဖြစ်ကြသည်ဟု အသိမှတ်ပြုကြသည်။ ထိုကလေးအား လူပတ်ဝန်း ကျင်ထဲ ပြန်လည်ခေါ်လာသောအခါ ၎င်းသည် သက်ဆိုင်ရာ မိခင်စကားကို ခဏလေး နှင့် တတ်မြောက်လာသည်ကို လက်တွေ့စမ်းသပ်၍ သိရပါသည်။ ထိုအထောက်အထားကို အခြား သောအချက်များနှင့် ပေါင်းစပ်၍ တွေတာကာ လူ၌ ဘာသာစကားကို ရယူနိုင်သော မွေးရာပါစွမ်း ရည်၂၃ ရှိသည်ဟု ကောက်ချက်ချကြပါသည်။

လူတို့၏ စိတ်ဖွဲ့စည်းပုံတွင် ၂၄ဘာသာစကားကို ရယူနိုင်သောမွေးရာပါ အစွမ်းရှိလေရာ ဘာသာစကားကိုလေ့လာလျှင် လူ၏ စိတ်အကြောင်းကို အသေးစိတ်သိနိုင်သည်ဟု ကောက်ချက် ဆွဲကြ၏။ ထိုကောက်ချက်ကိုအခြေခံလျက် ဘာသာစကားလေ့လာမှုကို စိတ်ပညာ၏ တစ်ကြိမ် တစ်ဒေသအဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်းလည်း ရှိလာပါသည်။ ဘာသာစကားအကြောင်းလေ့လာမှုသည် လေးနက်၍ နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ် ဖြစ်လာသည်နှင့်အမျှ လူ၏ စိတ်ဖွဲ့စည်းပုံကို အသေးစိတ် သိနိုင် စရာအကြောင်းရှိလာသည်ဟု ဆိုကုန်၏။

လူ၏ ရုပ်ဘဝအကြောင်းကို ခေတ်သစ်သိပ္ပံပညာရှင်တို့က နက်နက်နဲနဲ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် လေ့လာနိုင်ကြစေကာမူ စိတ်အကြောင်း

နာမ်အကြောင်းတို့ကိုကား ဂဃနဏ မသိကြသေးဟု တညီအညွတ်တည်းနီးပါး ပြောဆိုနေကြ၏။ စိတ်အကြောင်း၊ နာမ်အကြောင်းတို့ကို ဘာသာရေး ရှုထောင့်မှ လေ့လာကြသကဲ့သို့ ဘာသာစကား၏ သဘာဝကို ဇာစ်ဇာစ်မြစ်မြစ် လေ့လာနိုင်လျှင် စိတ်အကြောင်း၊ နာမ်အကြောင်းတို့ကို သဘာဝဇာစ်ဇာစ်မြစ်မြစ်သိနိုင်သည်ဟု အဆိုပြုချက် တို့လည်း ယခုအခါခေတ်စားလျက်ရှိသည်။ အချို့သော ဘာသာသိပ္ပံပညာရှင်တို့က ဤသို့သော အဆိုစကားသည် လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအခြေအနေတို့ကို လျစ်လျူရှုစဉ်းစားရန်ဖြစ်၍ တစ်ဖက် သက်ကျသည်ဟု ဝေဖန်ပြောဆိုကြပါသည်။

ရှေးဟောင်းသဒ္ဒါဆရာကြီးတို့က လူ၏ ဘာသာစကား အသုံးပြုမှုသည် ကန့်သတ်ချက်ရှိ သည်ဟု ဆိုခဲ့ကြ၏။ ပဒေသစုံနိုင်သည့် ကားမဟုတ်သဒ္ဒါအဆက်အစပ်၂၅ နှင့် သဒ္ဒါအခြေခံအစိတ် အပိုင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ လူ၏ တွေးအမြော်မြင်ပုံ၂၆နှင့် စိတ်အခြေ၂၇ တို့သည်လည်း ကောင်း၊ ဘာသာစကားများစွာတို့တွင် အခြေခံအားဖြင့် မပြောင်းလဲ တည်မြဲစွာရှိကြ၏။ ထိုသို့မပြောင်းလဲဘဲ ရှိသော သဘောတို့ကို ဝိဘတ်ပစ္စည်းသွယ်ပုံ၂၈ ပြောင်းလဲခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ စကားလုံးအထားအသို၂၉ ပြောင်းလဲခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဘာသာစကားတို့တွင် ပုသဏ္ဌာန်များစွာရှိနိုင်ပါသည်။ အဓိကအားဖြင့် ကား ဘာသာစကားတို့သည် အနည်းငယ်မျှသာ ပြောင်းလဲမှုရှိ။

ဤအဆို စကားကို ဂျာမန်ဘာသာသိပ္ပံပညာရှင် ဝီလျံဟမ်းဘိုးလ်၃၀က ဝေဖန်တိုက်ခိုက်၏။ ၎င်းက လူတို့၏ ဘာသာစကားအသုံးပြုမှုသည် အဆုံးအစမရှိ မြားမြောင်လှ၏။ လူ၏ ဘာသာ စကားသည် ဆုံးသည်ဟူ၍ မရှိ။ ပဒေသစုံလှ၏။ ထို့ကြောင့် ဘာသာစကား၌ အနည်းငယ်မျှသာ ပြောင်းလဲသည်ဆိုသည်မှာ မမှန်ဟု ပြောဆိုပါသည်။ ဟမ်းဘိုးလ်၏ ဩဇာသည် ဘာသာသိပ္ပံလောကတွင် အလွန်ကြီးမားပါသည်။ မည်မျှအထိကြီးမားသနည်းဆိုမှု ရှေးဟောင်းသဒ္ဒါ ကျမ်းတို့သည် ပင် ခေတ်မရှိတော့သည်အထိ ဖြစ်သွားခဲ့သည်။

အမေရိကန်ဘာသာသိပ္ပံပညာရှင် ချမ်စကီးသည်

ရှေးဟောင်းသဒ္ဒါသဘောတရားနှင့် ခေတ်သစ်သဒ္ဒါသဘောတရားတို့ကို
ပေါင်းစပ်လိုက်ကာ သူ၏ သဒ္ဒါကျမ်းသီအိုရီကို တီထွင်သည်ဟု ဆိုလာပါသည်။
၎င်း၏ ဘာသာသိပ္ပံကျမ်းသည် အလွန်ခေတ်စားလျက်ရှိ၏ ။ ၎င်း၏ ဘာသာစကား
တွင် နက်သောဖွဲ့စည်းမှု၃၁ နှင့် အပေါ်ယံမျက်နှာပြင်ဖွဲ့စည်းမှု၃၂ တို့ဟူ၍
နှစ်ပိုင်းရှိ၏ ။ ဘာသာ စကားတို့၏ နက်သောဖွဲ့စည်းမှုပိုင်းတွင်မူ
အပြောင်းအလဲများစွာရှိသည်ဟု ထောက်ပြထားပါ သည်။

ချမ်စကီးသည် ဟမ်းဘိုးလ်၏ အယူအဆတို့ကို

ဆန့်ကျင်စေကာမူအယူအဆတစ်ရပ်ကိုမူ လက်ခံကြိုဆို၏ ။ ဟမ်းဘိုးလ်က လူသည်
ဘာသာစကားကို တကယ်တမ်းအားဖြင့် အပြင်ပန်းမှာ သင်အံ့ယူသည်မဟုတ်။
အတွင်းပိုင်း၃၃မှ ဖြစ်ပေါ်လာ၍ ဖွံ့ဖြိုးခြင်းသာဖြစ်သည်ဟုဆို၏ ။ အတွင်း
ပိုင်းဆိုသောကဏ္ဍကို ယူပြီးသကာလ ဘာသာစကားရယူမှုသည် မွေးရာပါ
သဘောရှိသည် ဆိုသော သီအိုရီကို ဖော်ထုတ်ခဲ့ပါသည်။

လူသည် ဘာသာစကားကို ပြောဆိုနေသည်မှာ သဒ္ဒါကို

မွေးထုတ်မျိုးပွားနေခြင်းသာဖြစ်၏ ။ ထို့ကြောင့် သဒ္ဒါကို မွေးထုတ်နိုင်သော
အရည်းအချင်းမှာလည်း လူ၏ စိတ်မပြုနိုင်ပေ။ သဒ္ဒါကို မွေးရာပါကဏ္ဍဖြစ်သည်ဟု
ဆိုပါသည်။ ဤမည်သောဖွဲ့စည်းပုံတွင်ရှိသော ဘာသာစကားကို ရယူ နိုင်သော
တစ်နည်းဆိုလျှင် သဒ္ဒါကိုမွေးထုတ်နိုင်သော မွေးရာပါစွမ်းရည်သည်
မည်သို့ဖြစ်ပေါ်လာ သနည်းဆိုသော ပြဿနာကိုမူသုတေသန
အသေးစိတ်ပြုရဦးမည်ဟု ဆိုပါသည်။

ဘာသာစကားတွင် လောကသမုတိဖြစ်သော အရာများ၃၄ရှိ၏ ။

ဤသို့သော လောကသုံး အခြေခံများကိုအကြောင်းပြုလျက်
ဘာသာစကားအားလုံးနှင့် အကျုံးဝင်သော ကမ္ဘာသုံးထွေထွေ သဒ္ဒါကြီး၃၅
တစ်အုပ်ကို ပြုစုလျှင်ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရာရှိ၏ ။ ယခုအချိန်၌ သချာဘာသာသိပ္ပံ၃၆ဟူ၍

ပေါ်ထွန်းလျက်ရှိပါသည်။ ထိုမှ ကွန်ပျူတာသုံး သဒ္ဒါတို့ကို မွေးထုတ်အသုံးပြုလာ၏ ။ ယင်းမှတစ်ဆင့် တတ်၍ ကမ္ဘာသုံးသဒ္ဒါကျမ်းကြီးကို ပြုစုရန် အလားအလာများ ပေါ်နေပြီဟု ဆိုပါသည်။

ဤအဆိုစကားတို့သည် လက်တင်စကား သင်္သကရိုက်စကားသို့တည်းမဟုတ် အင်ဒို ဥရောပစကား တစ်ရပ်ရပ်သည် ကမ္ဘာသဒ္ဒါကျမ်းကြီး၏ အခြေခံဖြစ်ထိုက်သည်ဆိုသော ရှေးက ပေါ်ခဲ့ဖူးသော အယူအဆနှင့် လုံးဝမတူပါ။ Esperado ဟု ဆိုသော ကမ္ဘာသုံးစကားကြီးတစ်ရပ်ကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် တိုက်တွန်းခြင်းမျိုးနှင့်လည်း လုံးဝမတူပါ။ သိခြားသိအိုရီတစ်ပါးဖြစ်ပါသည်။

ကျမ်းကိုး - Language and Mind by Norm Chomsky

အတွေးအမြင် (5)၊ ဇွန် ၊ ၁၉၈၅

* *

အမြင်ယဉ်ကျေးမှု

ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းတို့သည် အမျိုးအစားလည်း ဆန်းကြယ်များပြားလှဘိ။ အရေအတွက်တို့ ကလည်းအံ့မခန်း ပေါများလှဘိ။ ဤအခြင်းအရာတို့သည် အကောင်းလည်းဖြစ်ဘိ။ အဆိုလည်း ဖြစ်ဘိ။

ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းများ ဆန်းကြယ်ပေါများလာခြင်းကြောင့် လူတို့၏ နေထိုင်မှုဘဝသည် လွယ်ကူချောမောသက်သာချောင်ချိ မြန်ဆန်လာ၏။ ကောင်းကျိုးဟု မုချဆိုနိုင်ကောင်းစရာပါ။ တစ်ဖက်မှကြည့်မှု ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းများ ဆန်းကြယ်ပေါများလာမှုကြောင့် အလွန်မျက်စိနောက်စရာ တွေ၊ အလွန်မျက်စိရှုပ်စရာတွေ တပုံတပိုး၊ တအိတ်နှင့် မရှောင်နိုင် မတိမ်းနိုင် တွေ့လာကြပါရကုန် ၏။ ရန်ကုန်မြို့တွင် နေထိုင်သူတို့က ဤအကြောင်းကိုပို၍ သိကြပါသည်။ ဒလဟောမောင်းနေ သော မော်တော်ကားကြီးငယ် အသစ်အဟောင်းတို့ကိုကြည့်ပြီး မျက်စိရှုပ်နောက်ကြသည်မှာ ရင်မောလှပေစွ။

ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းတွေ ဆန်းကြယ်၍ ပေါများလာလေ၊ လူတို့သည်မျက်စိအမြင် ရိုင်းလာ လေဟု ဆိုလျှင်အစွန်းထွက်အောင် ပြောသည်ဟု စွပ်စွဲနိုင်ပါသည်။ လိုတိုးပိုလျော့ပြောရ လျှင် တစ်ဖက်မှ ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းတွေ ဆန်းကြယ်တိုးပွားသလောက် အခြားတစ်ဖက်၍ လူတို့၏ စက်မှုအာရုံအမြင်တိုးတက်မှုသည် နှေးကွေးသည်ဟုဆိုနိုင်ပါသည်။ ဆန်းကြယ်စွာ တိုးပွားလာ သောရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းတို့ကို လူတွေကကြည့်သာကြည့်နေရသည်။ အမြင်ရိုင်းလျှက်ပင်ရှိသည်ဟု ဆိုနိုင်၏။ ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းတွေ ဆန်းကြယ်ပေါများလာသလို လူတွေ၏ စက္ခုအာရုံက အမီလိုက်ပြီး အမြင်မယှဉ်နိုင်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ အမြင်ယဉ်ကျေးမှုက နောက်ကတစ်မျှော်တခေါ် ကျန်နေခဲ့ခြင်း ဟု ပညာရှိတို့ကပြောကြ၏။

ဤသို့သော ကွာခြားမှုကို ပညာရှင်တို့က ပြဿနာအဖြစ် တင်ဆက်ကာ အခြေအတင် ဆွေးနွေးလျက်ရှိကြ၏။ ပြဿနာက ရှေ့တွင်ပို၍ ပို၍ သာ ကြီးထွားလာဖွယ်ရှိသည်ဟု ထင်ရ၏။ စက်မှုနှင့် သိပ္ပံနည်းပညာတို့၏ ခုန်ပေါက်ကျော်လွှားသော အသွင်ဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေခြင်း ကြောင့်ပစ္စည်းဆန်း ပစ္စည်းသစ်တို့ကလည်း မယုံနိုင်လောက်အောင် ကြွယ်လာဖွယ်ရှိသလောက် ဤဝတ္ထုပစ္စည်းတို့အပေါ်လူတွေက အာရုံခံစားနိုင်သောအား အသိပညာဖြင့် ထိတွေ့နိုင်သော အားက အမီ မလိုက်နိုင်ဘဲ တခေါ်ကြီးနောက်ပြတ်ကျန်ရစ်ဖို့ ရှိနေပါသည်။

အသက်အရွယ် အတော်အတန်ရနေသူတို့က မျက်စိရိုင်းနေလို့ငှား ကိစ္စမရှိ။ အကြောင်းမူ ၎င်းတို့သည် မကြာမီလူလောကမှ စွန့်ခွာကြရမည်ဖြစ် သောကြောင့်ဖြစ်၏။ အသက်ငယ်ရွယ်သူ လူငယ်တို့က ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းတို့ကပေါ် အမြင်ရိုင်းနေကြလျှင်မူ (၀၁) အာရုံနှင့်အသိပညာဖြင့် ခံစားသိရှိနိုင်သော အားချို့တဲ့နေလျှင်မူ အဲဒါမှ တကယ့်ပြဿနာဟု ဆိုရချေ၏။ ထို့ကြောင့် ကလေးသူငယ်နှင့် လူငယ်လူရွယ်တို့ကြား အမြင်ယဉ်ကျေးမှု ရင့်သန်စည်ပင်စေရန် ခုကတည်းက ဆောင်ရွက်ရမည့် တာဝန်သည် ဆန်းကြယ်ပေါများလာသော ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းတို့ပေါ်တွင် အလှတရားဖြင့် ရှုတက်မြင်တက်အောင် ပညာပေး၍ အမြင်ယဉ်ကျေးမှုကို သန်စွမ်းစေရာ၏။ ဤ လုပ်ငန်းကိုစာသင်ကျောင်းတို့မှပင် စတင်ဆောင်ရွက်စေရာ၏။

ဤကား နှောင်းခေတ်လူငယ်လူရွယ်တို့အတွက် အမြင်ယဉ်ကျေးမှု ပြဿနာကို အကြမ်း ထည်မျှ တင်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အမြင်ယဉ်ကျေးမှု ပြဿနာသည် စာပေနှင့် အနုပညာရှင်များအတွက် ပို၍ ရင်မောစရာ ရှိပေသည်။ ဆန်းကြယ်ပေါများလာသော ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းများတို့သည် စာပေအနုပညာရှင်တို့ အတွက် ရုပ်လောကနှင့် ဝန်းကျင်ဖြစ်ရကား ဤ ရုပ်လောကနှင့် ဤဝန်းကျင်ကို ထင်ထင်လင်းလင်း ဖြစ်စေ၊

မှုန့်မွှားမွှားဖြစ်စေ၊ များများစားစားဖြစ်စေ၊ အနည်းငယ်ဖြစ်စေ ရောင်ပြန်ဟပ်၍ သရုပ်ဖော် ပေးရန် တာဝန်ရှိနေ၏။ ဤ သို့ရောင်ပြန်ဟပ်နိုင်ရန် အလို့ငှာ သက်ဆိုင်ရာပညာရှင် တွင် အာရုံထား အထူးသဖြင့် စက္ခုအမြင်အားကောင်းဖို့၊ စူးရှနက်နဲဖို့ လိုပါသည်။ ဤသို့ အင်အား ကောင်းပါမှ သူ၏ ဖန်တီးနိုင်စွမ်းသည် အစွမ်းပေါ်ဖို့ ရှိပေသည်။

သို့ဖြင့်အာရုံခံစားသိနှင့် ဖန်တီးနိုင်အားသည် ဆက်စပ်လျက်ရှိလေရာ ဤ ဆက်စပ်မှုကို ပညာရှင်အသီးသီးက စကားလုံးအမျိုးမျိုးဖြင့် ရှင်းပြကြပါသည်။ မွေးထုတ်နိုင်စွမ်းရှိသောအာရုံသိ၊ ဉာဏ်အမြော်အမြင်ရှိသော မျက်လုံး၊ ပုံရိပ်သယ်သောစဉ်းစားမှု၊ မျက်စိဖြင့်စဉ်းစားခြင်း၊ ရှာဖွေတွေ့ရှိခြင်း၊ ထိုးထွင်းသိမြင်ခြင်း စသည်ဖြင့် လူ၏ အသိနှင့် ပတ်သက်၍ အာရုံသိ၊ ပညာသိ ဟူ၍ ယေဘုယျအကျဆုံးသရုပ်ခွဲခဲ့ကြ၏။ ဤအသိနှစ်ရပ်စလုံးသည် အဓိကရအားဖြင့် ပြင်ပ ရုပ်ဝတ္ထုလောကကို တစ်နည်းတစ်ဖုံ ရောင်ပြန်ဟပ်ရာမှ ပေါ်ထွန်းလာသော အကျိုးကျေးဇူး များ ဖြစ်ကြသည့်အလျောက် ရုပ်ဝတ္ထုလောကကို တစ်နည်းတစ်ဖုံ ရောင်ပြန်ဟပ်ရာမှ ပေါ်ထွန်း လာသော အကျိုးကျေးဇူးများ ဖြစ်ကြသည့်အလျောက် ရုပ်ဝတ္ထုလောကက ဆန်းကြယ်ခြင်းမရှိ၊ ပေါများခြင်းမရှိ၊ ဖြစ်ဘိမူ ပြဿနာကား ရိုးရိုးစင်းစင်းဖြင့် တစ်မျိုးဖြစ်စရာ ရှိခဲ့မည်ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် မျက်မှောက်ခေတ်ကဲ့သို့ဖြစ်စေ၊ နှောင်းခေတ်တွင်ဖြစ်ပေါ်ဖွယ်ရာတို့ကို ထောက်ရှု၍ ဖြစ်စေ၊ ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းတို့သည် ယုံဖွယ်ရာမရှိအောင် ဆန်းကြယ်ထွေပြားလာသော အခြေအနေ၌ ကား စာပေနှင့် အနုပညာရှင်တို့၏ အာရုံသိအားနှင့် ပညာသိအားလုံးတို့သည် ပုံမှန်အတိုင်းရှိနေ လို့ငှာ မတော်လျော်တော့ပြီ။ ရုပ်လောက၏ ဆန်းကြယ်ထွေပြားဖွံ့ဖြိုးမှုကို မိမိတို့၏ အသိတရားတို့က အဓိလိုက်နိုင်ရန် လိုချေမည်။ ရှေ့ဆောင်ရန်လိုချေမည်။ ယင်းသို့အဓိမလိုက် နိုင်၊ ရှေ့မဆောင်နိုင်ပါက ထွေပြားဆန်းကျယ်လာသော ရုပ်ပစ္စည်းလောကကို လုံလုံလည်လည် ရောင်ပြန်ဟပ်နိုင်ဖို့ မုချခက်ခဲပါလိမ့်မည်။

အကျပ်အတည်းတွေ့ပါလိမ့်မည်။

လူတစ်ဦးသည်အာဟာရအစားအစာကို မှီဝဲသောအခါ
ဤအစားအစာတို့သည် လူ၏ ကိုယ်ခန္ဓာအတွင်း၌ အသွင်အမျိုးမျိုး၊
ဓာတ်အမျိုးမျိုးပြောင်းကာ နောက်ဆုံး၌ အညစ်အကြေး အဖြစ်အပြင်ထုတ်လိုက်ရ၏
။ ထိုနည်းတူစွာလူတို့သည် မိမိတို့မြင်တွေ့လိုက်ရသော အရာတို့၏ သင်္ကေတနှင့်
ပုံရိပ်တို့ကို အာရုံအတွင်းမှတ်သားယူလိုက်သောအခါ ဤသင်္ကေတနှင့် ပုံရိပ်တို့သည်
လူ၏ မနောအတွင်းပိုင်း၌ ပုံသဏ္ဌာန်အမျိုးမျိုး ပြောင်းလဲသွားရပေသည်။ Symbolic
Transformation အစားအာဟာရသည် အသွင်နှင့်ဓာတ်များပြောင်းလဲပြီးနောက်
အပြင်ထုတ် လိုက်သကဲ့သို့ လူတို့၏ အာရုံအတွင်းသို့ ဝင်လာသောပုံရိပ်နှင့်
သင်္ကေတတို့သည်လည်း သဏ္ဌာန်အမျိုးမျိုးပြောင်းလဲပြီးနောက်
အပြင်သို့ထုတ်ခြင်းဖြင့် Expression အဆုံးသတ်လိုက်ရ ပေမည်။
တနည်းတဖုံအဆုံးသတ်မှု ရှိရ၏ ။

စာပေနှင့်အနုပညာရှင်၏ အာရုံသိအားနှင့် ပညာသိအားသည်
အခြေအနေချို့တဲနေပါက ထွေပြားဆန်းကြယ်၍ ပေါများလားသော
ရုပ်ဝတ္ထုလောကမှ ပုံရိပ်နှင့်သင်္ကေတတို့ကို အာရုံနှင့် ဓမ္မာရုံအတွင်းထဲ
အဆင်ချောအောင်ထည့်သွင်းပေးဖို့ ပြောင်းလဲပေးဖို့ရာ အကျပ်အတည်းစိုက်
နေမည်ဖြစ်၏ ။ အရပ်စကားနှင့်ပြောရလျှင် စာပေ သို့မဟုတ် အနုပညာရှင်သည်
ဆန်းကျယ်ထွေ ပြားလာသော ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းတို့အပေါ်တွင် အမြင်မကြည်ဘဲ
မျက်စိနောက်နေဖို့သာ၊ ရှုပ်နေဖို့ သာ ရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။
ဆန်းကြယ်လာသောပုံရိပ်နှင့် သင်္ကေတတို့သည် စာရေးဆရာ (သို့မဟုတ်)
အနုပညာရှင်၏ ခေါင်းနှင့်နှလုံးသားတို့ကို ရှုပ်ထွေးနေနောက်ကျိကာ
အစာမကြေသကဲ့သို့ ခံစား ရဖို့ရှိပါသည်။ မနောထဲသွင်းထားရသော ပုံရိပ်နှင့်
သင်္ကေတတို့ကို သဏ္ဌာန်ပရိယာယ်ပြောင်းလဲ၍ အပြင်ထုတ်အန်ပစ်ခြင်းဖြင့်
အဆုံးသတ်ရမည့်လုပ်ငန်းသည် တစ်ဆို့လို့သာနေပါမည်။

ပြောင်းလဲလာသော ခေတ်ကိုနှိုက်က အနုပညာကို ဖန်တီးသည်ဆိုသော စာပေပညာရှင် နှင့် အနုပညာရှင်တို့ကိုယ်တိုင် အမြင်ယဉ်ကျေးမှုကို လေ့ကျင့်ရန်လိုလား၏။ (ဝါ) အလှတရားဖြင့် ရုပ်လောက အဆန်းတကြယ်တို့ကို အမြင်စူးရစွာ မြင်တတ်ရန် လေ့ကျင့်ယူဖို့ လိုအပ်လာခြင်းဖြစ် နေပေသည်။

လူ၏ အနော(စိတ်)လောကကို ခေတ်သစ်ပညာရှင်တို့က စကားလုံးလောကနှင့် ပုံရိပ်လောကဟူ၍ နှစ်ပါးခွဲခြမ်းပါသည်။ လူသည် ပုံရိပ်ကိုအသုံးပြု၍ ဖြစ်စေ၊ စကားလုံးကို အသုံးပြု၍ ဖြစ်စေ၊ နှစ်ရပ်စလုံးကို ရောထွေးအသုံးပြု၍ ဖြစ်စေ၊ စဉ်းစားသောအလုပ်ကိုလုပ်ပါသည်။ အနုပညာရှင်သည် ပုံရိပ်ကို အဓိကရအသုံးပြုပါသည်။ ပုံရိပ်ကို အသုံးပြုရသော အသိသည် တိရစ္ဆာန်တို့ကသ သော အသိနှင့် မည်သို့မျှခြားနားခြင်းမရှိဟု အချို့သောစိတ်ပညာရှင်တို့က ထောက်ပြကြ၏။ ပုံရိပ်သိသည် တိရစ္ဆာန်အသိနှင့် နီးစပ်သည်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အနုပညာရှင်တို့၏ လုပ်ငန်းသည် တိရစ္ဆာန်အသိအဆင့်နှင့် နီးစပ်သည်ဟု ပြောကြ၏။ စိတ်ဆိုးစရာမဟုတ်ပါ။ သဘာဝကို ပြောခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဘာသာစကားပေါ်လာသောအခါ ပုံရိပ်အသိမှ စကားလုံးအသိသို့ပြောင်းလဲသွားပါသည်။ ပုံရိပ်အသိနှင့် စကားလုံးအသိတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပုံရိပ်လောကနှင့် စကားလုံးလောကတို့သည်လည်းကောင်း ရောထွေးယှက်တင်ဖြစ်သွားပါသည်။ စာရေးဆရာသည်အထူးသဖြင့် ကဗျာဆရာ သည် စကားလုံးနှင့် ပုံရိပ်တို့ကို အဆင်ပြေအောင် မျှမျှတတ ရောထွေးအသုံးပြုရာ၌ ကျွမ်းကျင် ရ၏။ ဤသို့ ကျွမ်းကျင်ရန်အလို့ငှာ စကားလုံးကိုဖြစ်သော ဘာသာစကားနှင့် ပုံရိပ်ကို ဖြစ်သော အာရုံအသိနှင့် ပညာသိတို့အကြောင်းကို ကောင်းမွန်စွာ နှံ့စပ်ရပါမည်။ အာရုံသိနှင့် ပညာသိတို့သည် အထုံပါရမီနှင့်လည်း သက်ဆိုင်ရာရှိ၏။

ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းများ ဆန်းကြယ်ထွေပြား၍

တိုးတက်လာသည်ဆိုသည်မှာ ပုံရိပ်များ ဆန်းကြယ်ထွေပြားလာခြင်းကို တစ်နည်းအားဖြင့် ဆိုလိုခြင်းဖြစ်၏။ စည်းစားတွေးခေါ်ရန် ကိရိယာ သည် ဆန်းကြယ်လာချေပြီ။ ကိရိယာ၏ ဆန်းကြယ်မှုနှင့်အတူ အမိလိုက်နိုင်ရန် စာပေနှင့် အနုပညာရှင်တို့၏ ဉာဏ်အားသည်လည်း တစ်ဖက်တစ်လမ်းက တိုးတက်ရန် လိုချေပြီ။ အကယ်၍ အမိမလိုက်နိုင်ပါ ဆန်းကြယ်လာသော ပုံရိပ်တို့ပေါ်တွင် အမြင်ရှုပ်နေဖွယ်ရာ၊ မျက်စိနောက်နေ ဖွယ်ရာသာရှိပါမည်။ သူ၏ အာရုံသိအား၊ ပညာသိအားသည် ကျောက်ခဲနှင့်ဆွဲထားသည့်ပမာ လေး၍ နှေး၍ သာနေပေမည်။

ဆန်းကြယ်လာသော ပုံရိပ်တို့ကို မိမိက အမြင်မဖမ်းနိုင်သည်မှာ သို့တည်းမဟုတ် မမြင်ရှုပ် ထွေးနေသည်မှာ တစ်နည်းအားဖြင့် ‘မျက်စိကန်းခြင်း’ပင် ဖြစ်၏။ ဤသို့ မျက်စိကန်းခြင်း သည် စေ့စေ့တွေးကြည့်ပါက ဆန်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပါ။ လူ၏ ရုပ်သတ္တုဝန်းကျင်သည် မယုံကြည် နိုင်လောက်အောင် အဆန်းတကြယ် ဆန့်ထွက် ကားထွက် တိုးချဲ့လျှက်ရှိနေ၏။ ဤသဘောကို အလုံးစုံ ဆင်ခြင်ကြည့်လျှင် လူတွေကြားထဲ၌ စက္ကူအာရုံဗရုတ်သုတ်ခဖြစ်စရာပင်။ ဤအချက် ကိုပင် စိုးရိမ်နေကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကြည့်စရာ၊ မြင်စရာ၊ ရှုစရာ၊ တွေ့စရာတွေ အလွန်များပြား နေသော ခေတ်ဟု ဆို၏။ လိုအပ်သည်ထက်ပိုလျှံနေခြင်း ဟုပင်ဆိုကြသည်။

အမြင်ယဉ်ကျေးမှုဆိုသည်မှာ အပြင်ရှုထွေးမှု(စက္ကူအာရုံ ဗရုတ်သုတ်ခ)ဖြစ်ခြင်းတို့ကို အဆင်ပြေအောင် ဖြေရှင်ပေးရန် ဖြစ်ပေသည်။ အမြင်ယဉ်ကျေးမှုသည် ပုံရိပ်လောကနှင့် အဓိကရသက်ဆိုင်လှ၏။ ပုံရိပ်မွေးထုတ်ပေးသော ပြဿနာသည် အမြင်ယဉ်ကျေးမှု ချောမောစည်ပင်စေရန်အလို့ငှာ၌ အရေးကြီးသော အစိတ်အပိုင်းဟု ဆိုကုန်၏။ လူသည် ပုံရိပ်တို့ကို အပြင် ဘက်ထုတ်၍ သရုပ်ဖော်ရန် ဦးတည်သောအခါ၌ မိမိအမှုအရာကို ထိန်းသိမ်း၏။ မိမိ၏ ဖုန်းတီးနိုင်စွမ်းကို ဖော်၏။ ပုံရိပ်တို့ကို မိမိအတွင်းထဲ၌ သိုသိပ်ထားရသောအခါ၌ မူ ပုံရိပ်တို့က မိမိကို ပြောင်းလဲစေပါသည်။ ဤသည်၍

အနုပညာ၏ အဓိကအင်အားသည် တည်ရှိသည်ဟု ပြောကြပါသည်။

ကျမ်းကိုး - Fostering Visual Culture by V.Linchenko.

အတွေးအမြင် (၆)၊ ဒြပ်ဝတ်၊ ၁၉၈၅။

* *

လူမှုရေးအထူးဒေသနာ

လူမှုရေးအထူးဒေသနာက လူသား၏ ကွာဟချက်အကြောင်းကိုဟော၏ ။ ခေတ်ကြီးသည် တစ်နေ့တခြား ပို၍ ပို၍ ဆန်းကြယ်စွာ ရှုပ်ထွေးသထက် ရှုပ်ထွေးပြီး နယ်နိမိတ်သတ် နက်နဲလာ၏ ။ တစ်ဖက်၌ မူ ဤသို့ကြီးထွားလာသော ရှုပ်ထွေးမှုကို လူတို့က ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနိုင်သော စွမ်း ပကားကြားတွင် အတိုင်းအတာ အကွာအဝေးရှိနေပြီ။ ဤအကွာအဝေးကိုပင် လူသား၏ ကွာဟချက်ဟု အထူးဒေသနာက အမည်ပေးသည်။

အခြေအနေအလုံးစုံကို သုံးသပ်ပြီးနောက် လူသား၏ ဤကွာဟချက်ကို ထပ်မံတိုးချဲ့၍ ပြော၏ ။ လူသားတို့သည် မျက်မှောက်ခေတ်၏ ပြဿနာအရပ်ရပ်တို့ကို မြင်တွေ့လိုစိတ်၊ သိရှိနာ လည်လိုစိတ်၊ ဤပြဿနာတို့အပေါ် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်လိုစိတ်၊ အလွန်ခေါင်းပါး လျက်ရှိကြ၏ ။ ထိုမျှမက အနာဂတ်ပြဿနာကို ကြိုတင်မျှော်မှန်းနိုင်သောအားနှင့် ကြိုတင်မျှော်မှန်းလိုစိတ်လည်း လူသား၏ ကွာဟချက်ကိစ္စသည် ယနေ့လူသားနွယ်တို့က ရင်ဆိုင်နေရသော အဓိကပြဿနာဖြစ် နေပြီဟု အထူးဒေသနာက တပ်လှန့်လိုက်သည်။

ဆိုခဲ့ပါလူသား၏ ကွာဟချက်ကို လေ့လာဆည်းပူးခြင်းဖြင့်

တံတားခင်းလိုက်ရမည်။ ဤနေရာ၌ လေ့လာဆည်းပူးခြင်းဆိုသော စကားရပ်ကို သမားရိုးကျ အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖြင့် အထူး ဒေသနာက သုံးစွဲခြင်းမဟုတ်။ သည့်ထက်ကျယ်ပြန့်သော အဓိပ္ပာယ်ဖြင့် သုံးနှုန်း၏။ အလျဉ်းသင့်၍ လေ့လာဆည်းပူးခြင်းနှင့် ပတ်သက်သော အနက်ဖွင့်ဆိုချက်အချို့ကို အကျဉ်းမျှဆင်ခြင်ဝေဖန် ကြည့်ကုန်၏။

ဖရင့်ဂျော့ဆိုသူက လေ့လာဆည်းပူးခြင်းဟူသည် ပြောင်းလဲနေသော အခြေအနေနှင့် လိုက်လျောညီထွေအောင် ပြုခြင်းဖြစ်သည်ဟု အနက်ဟော၏။ လိုက်လျောညီထွေအောင်ပြုခြင်း ဆိုသော စကားရပ်ကို ဇီဝဗေဒပညာ ခေတ်စားလာသောအခါ၌ ပို၍ တွင်ကျယ်စွာ အသုံးပြုကြ၏။ ဖရင့်ဂျော့၏ အနက်ဟောကို အထူးဒေသနာက လက်မခံပေ။ ပြင်ပအခြေအနေ၏ အလိုကို မျက်စိ မှိတ်ပြီး လိုက်နေရမည့်သဘောသာဆောင်၍ တက်ကြွမှုမရှိဟုဆိုတာ ပယ်သည်။

ထွန်းကာလာသော ဇီဝဗေဒကို အခြေ၍ ကွန်ရပ်လောရင့်ဇီနှင့် ဘီအက်ဖ်စတင်နာတို့က လည်း လေ့လာဆည်းပူးခြင်းဆိုင်ရာ သီအိုရီတို့ကိုထုတ်ကြ၏။ ၎င်းတို့၏ အဆိုအမိန့်အချုပ်မှာ လေ့လာဆည်းပူးခြင်းဟူသည် ပတ်ဝန်းကျင်အပြောင်းအလဲတို့၏ နောက်သို့ အမီလိုက်နေသော ဖြစ်စဉ်သာဖြစ်ပေသည်။ ဇီဝဆင့်ကဲဖြစ်ပေါ်မှုနိယာမတို့ကို လေ့လာဆည်းပူးခြင်းကိစ္စတွင် ရွှေ့ပြောင်း၍ ကျင့်သုံးခြင်းသည် မှားယွင်းသည်ဟု အထူးဒေသနာက ဝေဖန်၏။

ရှေးဟောင်းအယူအဆတစ်ခုလည်းရှိသေး၏။ ဤအယူအဆကို နော်ဘတ်ဝိုင်နာက တင်ပြရာတွင် လေ့လာဆည်းပူးသည်ဆိုသည်မှာ အတိတ်မှအတွေ့အကြုံကို အခြေခံ၍ အပြုအမူ စရိုက်တို့ကို ထိုက်သင့်အားလျော်စွာ ပြောင်းလဲပေးခြင်းဖြစ်သည်ဟူ၍ ။ အထူးဒေသနာက ပုစ္ဆာ တစ်ပုဒ်ထုတ်၍ ဤအဆိုကို တန်းပြန်လိုက်သည်။ အဘယ်ကြောင့် အနာဂတ်ကိုကော မလေ့လာဘဲ နေရပါမည်နည်း။

ထို့နောက်အထူးဒေသနာ လေ့လာဆည်းပူးခြင်းကို အနက်ဖွင့်၏။

လေ့လာဆည်းပူးခြင်း ဟူသည် ပညာနှင့် ဘဝကို ချဉ်းကပ်ရာဖြစ်၍ ဤသို့ ချဉ်းကပ်ရာတွင် လူအစွမ်းအစကို အလေး အနက်ပြုရာ၏။ ဤအယူအဆအလိုအရ အပြောင်းအလဲလောကကြီး၌ အောင်မြင်စွာသက်ရှင်နေ ထိုင်နိုင်ရန်အလို့ငှာ မဖြစ်မနေ လိုအပ်သော နည်းဗေဒအသစ်များ၊ ကျွမ်းကျင်မှုအသစ်များ၊ အမြင် သစ်များနှင့် လူတန်ဖိုးအသစ်များကို ရရှိစေရာ၏။

လက်တွေ့ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်စေရာ၏။ အတို ချုံးပြောရလျှင် လေ့လာဆည်းပူးခြင်းသည် အခြေအနေသစ်တို့နှင့် ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရန် ပြင်ဆင် သော ဖြစ်စဉ်မျှသာဖြစ်အပ်ပေသည်။

လေ့လာဆည်းပူးခြင်းကို နှစ်ပိုင်းခွဲ၏။ တစ်ဦးချင်း

လေ့လာဆည်းပူးခြင်းနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်း နှင့်ခြုံ၍ လေ့လာခြင်းဟူ၍ ဖြစ်၏။ အထူး ဒေသနာက တစ်ဦးချင်းအဆင့်၌ လေ့လာဆည်းပူးမှုတွင် မည်သည့်အရာများပါဝင်သည်ကို စာရင်းပြုစုကာ တင်ပြ၏။

လူ့အဖွဲ့အစည်းအဆင့်၍ လေ့လာ ဆည်းပူးခြင်းအမျိုးအစားတို့ကိုလည်း အသေးစိတ်ဖော်ပြပါ။ သို့သော် စာရင်းတို့ထက် အရေးကြီး သည်မှာ ဤစာရင်းတို့၏ နောက်ကွယ်မှ အယူအဆဖြစ်ပေသည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းကလည်း လေ့လာဆည်းပူးရမည်ဟူ၍ အထူးဒေသနာက ဟောသည်။

လူတစ်ဦးချင်း လေ့လာဆည်းပူးခြင်းအတွက် အကန့်အသတ်မရှိနိုင်ဟု

ယူဆသည် အလျောက် အထူးဒေသနာ၏ ခေါင်းစဉ်ကို “လေ့လာဆည်းပူးခြင်း၌ အကန့်အသတ်မရှိ’ဟု ပေးထားသည်။ သည့်အလျင်အတိုင်မီက ကမ္ဘာစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၌ အကန့်အသတ်များ ရှိခြင်း၏ ဟုဒေသနာကျမ်းတစ်ကျမ်းကို ပြုစုခဲ့ဖူး၏။ ကမ္ဘာကျော်သွား၏။

လေ့လာဆည်းပူးခြင်း၌ အကန့်အသတ်ရှိ-မရှိဆိုသော အငြင်းအခုံမှာ

ရှေးမဆွကပင် ပေါ်ခဲ့ရာများသောအားဖြင့် လေ့လာဆည်းပူးမှုတွင်

အကန့်အသတ်မရှိဟု လက်ခံခဲ့ကြ၏။ ယခုမူ အထူးဒေသနာက
အကန့်အသတ်မရှိဟု ဆိုလိုက်ပြီး အကြွင်းမဲ့တော့ မဆိုပါ လူ့အဖွဲ့အစည်းက
လေ့လာဆည်းပူးမှု၌ အကန့်အသတ်သည် အထိုက်အလျောက်ရှိသည်ဟု
လက်ခံပါသည်။

လေ့လာဆည်းပူးလျှင် လုံလုံလောက်လောက် ဖြစ်နေရပါမည်။
လုံလောက်သော လေ့လာဆည်းပူးမှု ဟူသည်ကား အဘယ်အရာတို့ကို
ဆိုလိုပါသနည်း။ ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ အထူးဒေသနာက
လေ့လာဆည်းပူးခြင်းနှင့် တီထွင်သော လေ့လာဆည်းပူးခြင်း ဟူ၍

ထိန်းသိမ်းရုံ လေ့လာဆည်းပူးခြင်းသည် သမားရိုးကျ
လေ့လာဆည်းပူးခြင်းဖြစ်၍ တည်းဆဲ စနစ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊
တည်မြဲနေသောဘဝနည်းလမ်းကိုသော်လည်းကောင်း ထိန်းသိမ်း
ထားရုံမျှသာဖြစ်၏။ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ် တည်ငြိမ်စွာ
လည်ပတ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အလို့ငှာ ဤအမျိုးအစားသည်
မဖြစ်မနေတကယ်လိုအပ်သည်ကား မှန်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ပုံသေအမြင်၊
ပုံသေနည်းနှင့် ပုံသေစည်းကမ်းတို့ကို သိပြီးသားဖြစ်မြဲ အခြေအနေတို့တွင်
ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရန်သာ ဖြစ်၍ ရုတ်ချည်းနှင့် ရှုပ်ထွေးစွာ ပြောင်းလဲသော
အခြေအနေတို့တွင်မူ ဤအမျိုးအစားဖြင့် လေ့လာ ဆည်းပူးခြင်းသည်
လုံလောက်နိုင်စရာမရှိပေ။

ထိန်းသိမ်းရုံလေ့လာဆည်းပူးခြင်းတွင် လေ့လာဆည်းပူးရေးစနစ်များ
အပြောင်းအလဲ ဖြစ် တတ်သည်။ ဤသို့ ဖြစ်ရသည်မှာ မြေငလျင်၊
ရေလွှမ်းမိုးခြင်းစသော ပြင်ပမှ သိမ့်ခါတုန်ခါမှုတို့ ကြောင့်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်
ထိန်းသိမ်းရုံ လေ့လာဆည်းပူးမှုတွင် တစ်ခါတစ်ရံဆိုသလို လျှပ်တစ် ပြက်
အရေးပေါ် လေ့လာဆည်းပူးမှုများ ပြုလုပ်ကြရသည်။ ဤသိမ့်ခါမှုအကြောင်းကို
အခါအား လျော်စွာ လေ့လာဆည်းပူးရသည်။ ရေရှည်၌ မူ ဤစနစ်သည် တိုး၍

တိုး၍ ရှုပ်ထွေးလာသော ပြဿနာအရပ်ရပ်တို့ကို ဖြေရှင်းနိုင်သည်အထိ လုံလောက်ဖွယ်မရှိ။

ရှုပ်ထွေးမှုကလည်း တိုး၍ တိုး၍ လာ၏။ ပြင်းထန်စွာ သိမ့်ခါမှုတို့ကလည်း အချိန်မရွေး ပေါ်ပေါက်လာ၏။ ထို့ကြောင့် ထွက်ရပ်လမ်းအနေဖြင့် အထူးဒေသနာက တီထွင်သော လေ့လာ ဆည်းပူးမှုကို ကြံဆကြရမည်ဟု ဆိုသည်။ ဤသည်မှာ လက်ရှိလေ့လာဆည်းပူးမှု၏ အသွင်လက္ခဏာတို့ကို တစ်ဦးချင်းအဆင့်၌ လည်းကောင်း၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်လုံးအဆင့်၌ လည်းကောင်း သိသိသာသာကြီး ပြောင်းလဲပစ်ရမည်ဟု ဆိုလိုရင်းဖြစ်ပေသည်။

သို့ဖြစ်လျှင် တီထွင်သော လေ့လာဆည်းပူးမှုဆိုသည်ကား အဘယ်နည်း။ အထူးဒေသနာ က လက္ခဏာနှစ်ပါးကို ဟောသည်။ တီထွင်သော လေ့လာဆည်းပူးမှုသည် အနာဂတ်အကျိုးတရား တို့ကို စိစစ်သုံးသပ်နိုင်ရမည်။ ဤသို့ စိစစ်သုံးသပ်၍ ရရှိသော အနာဂတ်အကျိုးတရားတို့နှင့် လိုက်လျောညီထွေရုံမျှသက်သက်လည်း မဖြစ်စေရ။ ရွေးချယ်စရာရှိသည်တို့ကို အသိတရားဖြင့် ရွေး ချယ်နိုင်စေရာ၏။ ချမှတ်ထားသော ဆုံးဖြတ်ချက်တို့၌ ရှိနိုင်သော ဘေးအန္တရာယ် လက္ခဏာတို့ကို လည်း အကဲဖြတ်နိုင်ရမည်။ ခြုံလိုက်လျှင် အတိတ်ကာလကို အလေးပေးသည်ထက် အနာဂတ်ကို အလေးအနက်ပြုရမည်။ ထိုသဘောကို ညွှန်းသည့်အခါ၌ အထူးဒေသနာက တင်ကူးမြော်မြင်သော လေ့လာဆည်းပူးမှု ဟူ၍ စကားတစ်ရပ်ကို ထွင်သည်။

တီထွင်သော လေ့လာဆည်းပူးမှု၏ ဒုတိယလက္ခဏာမှာ ဆုံးဖြတ်ချက်များပြုရာတွင် အများ က ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြခြင်း ဖြစ်၏။ ဤအချက်အောင်မြင်စေဖို့ဆိုလျှင် ဆက်သွယ်မှုတံခါးပေါက် ကို အစဉ်ဖွင့်ထားရန် လိုပါလိမ့်မည်။

တင်ကူးမြော်မြင်ခြင်းနှင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းမည်သော အယူအဆနှစ်ရပ်သည် အသစ် အဆန်းမဟုတ်ပေ။ သို့သော် အထူးဒေသနာက

ဤအယူအဆနှစ်ရပ်ကို အနက်အဓိပ္ပာယ်သစ်များ ဖွင့်ဆို၍ ဟောခြင်းဖြစ်၏။ လက်ရှိအခြေအနေ၌ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းကိစ္စတွင် အတော်အတန် အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါ၏။ သို့သော် တင်ကူးမြော်မြင်ခြင်းဖြင့် ကျောထောက်နောက်ခံ မပြုနိုင်ကြသည့်အတွက် တင်ကူးမြော်မြင်ခြင်းလုပ်ငန်းသည် လူနည်းစု လက်တစ်ဆုပ်စာ လက်ထဲ တွင်သာ ရောက်ရှိနေသည်ဟု ဆိုပါသည်။

တီထွင်သော လေ့လာဆည်းပူးမှု၏ ရည်ရွယ်ချက်တို့သည် အဘယ်နည်း။ ဤမေးခွန်းနှင့် ပတ်သက်၍ အထူးဒေသနာက ဤသို့ အဖြေပေး၏။ တီထွင်သော လေ့လာမှုသည် လူ့တန်ဖိုးကို လျစ်လျူရှုခြင်းမဖြစ်နိုင်။ လူ့တန်ဖိုးကိစ္စများနှင့် ကင်းလွတ်စေရာမဟုတ်။ ထိန်းသိမ်းရုံ လေ့လာ ဆည်းပူးမှုသည် အခြားအခြားသော အကြောင်းအရာတို့ကို လုံးဝ လျစ်လျူရှု၍ တည်ဆဲ လူ့တန်ဖိုး စနစ်ကို ထထကြွကြွမရှိဘဲ ထောက်ခံရုံသာဖြစ်နေ၏။ တီထွင်သော လေ့လာဆည်းပူးမှုသည်မူ လူ့တန်ဖိုးအပေါ် အထူးအာရုံစိုက်၏။ လူသားနွယ်ရှင်ကျန်ရေးနှင့် လူသား၏ ဂုဏ်သိက္ခာ မညှိုးနွမ်း ရေးကို ဦးထိပ်ပန်ထားသည်ဟု အထူးဒေသနာက တင်ပြပါသည်။

ကွန်ပျူတာကို ဉာဏ်ရှိသောစက်ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲကာ ဤစက်၏ အစွမ်းအစတို့ကို အထူး ဒေသနာက ထောက်ပြ၏။ ပထမအန္တရာယ်မှာ ကွန်ပျူတာကို မနုဿဂုဏ်ရည်မြောက်အောင် ပြု ခြင်းဖြစ်၏။ ဒုတိယအန္တရာယ်မှာ လူ၏ ဦးနှောက်ကို စက်ဆန်အောင်ပြုခြင်းဖြစ်သည်။

တီထွင်သော လေ့လာဆည်းပူးခြင်းဖြစ်ထွန်းရန်မှာ ပြောသလောက် မလွယ်လှ။ အဟန့် အတားကြီးနှစ်ရပ်ရှိ၏။ ပထမအဟန့်အတားမှာ အသွင်အမျိုးမျိုးဖြင့် ရှိသော အာဏာအလွဲသုံးစားမှု ဖြစ်၍ ဒုတိယအဟန့်အတားမှာ လူ့အဖွဲ့အစည်းတည်ဆောက်ပုံ ဖြစ်ပေသည်။ အထူးဒေသနာ သည် မည်သည့် လူ့အဖွဲ့အစည်းဟူ၍ အမည်နာမ ထုတ်ဖော်ခြင်း မပြု။ ထို့ကြောင့်လည်း အထူး ဒေသနာသည် ဆူဆူညံညံရန်ပွဲ၏ အပေါ်မှ တရားဟောနေသည်ဟု ခန့်ခဲရ၏။

စစ်စရိတ်များ အလွန်အမင်းတိုးချဲ့သုံးစွဲခြင်းနှင့် ရုပ်မြင်သံကြားစသော လူထုမီဒီယာတို့ကို စီးပွားရေးဆန်ဆန် အလွန်အမင်းပြုကြခြင်းသည် အာဏာအလွဲသုံးစားမှု၏ သာဓကများအဖြစ် ပြ၏ ။

တီထွင်သော လေ့လာဆည်းပူးမှုသည် မည်သို့သော ကမ္ဘာ့ပြဿနာရပ်ကြီးများကို ဖြေရှင်း ပေးနိုင်ပါမည်နည်းဟူ၍ စောဒကတက်ကြရာ ဤစောဒကကို အထူးဒေသနာက အကျယ်တဝင့် ရှင်းပြပါသည်။ ကမ္ဘာနှင့်ချီ၍ အရေးတကြီး ပူပူလောင်လောင်တက်နေသော ပြဿနာကြီးသုံးရပ်ကို မီးမောင်းထိုးပြ၏ ။ အများသိနေသော စွမ်းအင်ပြဿနာသည် ပြဿနာနံပါတ်တစ်ဖြစ်၍ ဤပြဿနာကို ထိန်းသိမ်းရုံ လေ့လာဆည်းပူးမှုက ဖြေရှင်းနိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်ကြောင်းမှာ နားလည်လွယ်ပါ သည်။

ဒုတိယပြဿနာသည် သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာ အတတ်ပညာဘက်မှ အောင်မြင်မှုတို့ကို အသုံး ပြုသော ကိစ္စဖြစ်၏ ။ ဤကိစ္စသည် အောင်မြင်မှုတို့ကို ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန်ဝေငှဖြန့်ဖြူးခြင်းသည် လည်း တစ်ပါးဖြစ်၏ ။ အခြားတစ်ပါးသည် အောင်မြင်မှုတို့ကို လွဲမှားစွာ ဦးတည်နေခြင်း ဖြစ်ပေ သည်။

တတိယပြဿနာသည် ယဉ်ကျေးမှုပိုင်းသီးခြားဂုဏ်ကိစ္စဖြစ်၏ ။ နိုင်ငံတိုင်းသည် ကိုယ့် ယဉ်ကျေးမှုနှင့်ကိုယ် သီးသန့် ထူးခြားစွာ နေထိုင်လိုကြ၏ ။ သို့ရာတွင် ကမ္ဘာ့ဆက်သွယ်မှုသည် အလွန်မှ လျင်မြန်၍ အလွန်မှ နီးစပ်စွာ အံ့မခန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသောကြောင့် တစ်မျိုးတစ်စား တည်းသော ယဉ်ကျေးမှုပုံစံမျိုးပေါ်ထွန်းလာမည့် အန္တရာယ်သည် တကယ်ရှိနေပြီ။ တစ်ဖက်၌ လည်း လူတစ်ဦးချင်းအဆင့်၌ သော်လည်းကောင်း၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အစိတ်စိတ်ပြု ကွဲမှုသည်လည်း အန္တရာယ်အဖြစ် တကယ်ရှိနေပြန်၏ ။

အထူးဒေသနာက ရှင်းရှင်းလေးဟော၏ ။ ဤပြဿနာကြီးသုံးရပ်ကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းနိုင်ရန် အလို့ငှာ တီထွင်သော လေ့လာဆည်းပူးမှုကို အမြန်ကြံဆသင့်ကြပြီဟူ၍ ။ ဤ လေ့လာဆည်းပူးမှု တွင် အကန့်အသတ်မရှိပါ။

ကမ္ဘာကျော် ပညာရှိသုခမိန်ကြီးများ အခါအားလျော်စွာ
စုဝေးတိုင်ပင်သော ရောမကလပ် ဟူ၍ ရှိပါ၏။ ဤကလပ်ကြီးမှနေ၍
အခါအားလျော်စွာ စစ်တမ်းထုတ်ပါ၏။ ဤစစ်တမ်းတို့သည် အလွန်သြဇာကြီးလှ၏
။ ၁၉၇၉ ခုနှစ်က လေ့လာဆည်းပူးခြင်းတွင် အကန့်အသတ်မရှိ မည်သော
စာတမ်းကို ထုတ်ပြန်ရာ ကမ္ဘာပညာရေးနှင့် နိုင်ငံရေးလောကတွင်
လှုပ်ရှားသွားပါသည်။ ယနေ့ တိုင်အောင် ဤစစ်တမ်းကို ဒေသနာသဖွယ်
အကိုးအကားပြု၍ ဆွေးနွေးနေကြ၏။ လူမှုရေးဆိုင်ရာ အထူးဒေသနာဟု အများက
ခေါ်ဝေါ်နေကြပါသည်။

ကျမ်းကိုး - No Limit to Learning by The Club of Rome

အတွေးအမြင် (၇)၊ အောက်တိုဘာ၊ ၁၉၈၅။

* *

ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးကျမ်းကြီး

ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးတစ်ခုလုံးနှင့်ဆိုင်သော သီအိုရီကြီးတစ်ပါးကို
ကြံဆနေရာ ကျွန်တော့်အမြင် ၌ မဖြစ်နိုင်ဟု ယူဆ၏။ သို့သော်
ဤသီအိုရီကြီးဖြစ်ထွန်းစေရန် အလို့ငှာ စဉ်းစားရမည့် ပြဿနာ တို့ကို
တင်ဆက်သည့်အပိုင်းသည်မူ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်း၍ လေးနက်စွာ
ဝေဖန်ဆင်ခြင်အပ် သည်ဟု ထင်၏။

ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးတစ်ခုလုံး (တစ်လောကလုံး) သည်
အရင်းရှင်စနစ်ဖြစ်နေခဲ့လျှင် ကမ္ဘာ့စီးပွား ရေးသီအိုရီကို ပြုစုဖော်ထုတ်ရန်
လွယ်ကူချောမောစရာရှိပါလိမ့်မည်။ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးတစ်ခုလုံး သည်

ဆိုရှယ်လစ်စနစ်ဖြစ်နေခဲ့ပါလျှင်လည်း ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးသီအိုရီကျမ်းပြုစုရန် ခက်ခဲစရာမရှိ ဟု ထင်ပါသည်။

သို့သော် မျက်မှောက်ခေတ်သည် အရင်းရှင်စနစ်လည်း အလုံးစုံမဟုတ်။ ဆိုရှယ်လစ်စနစ် လည်း ဥသုမဟုတ်။ အကုန်ရောထွေးနေကုန်၏။ ဤသို့ အကုန်ရောထွေးနေသော အခြင်းအရာ ကို စပ်ကူးမပ်ကူးကာလ အခြင်းအရာဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အသွင်ကူးပြောင်းနေသော အခြင်းအရာ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အချို့ပညာရှင်တို့က လက္ခဏာရေးဖြတ်ကြ၏။ ယခင်က အတွေးအမြင်ဖြင့် စဉ်းစားလျှင် လက်ခံနိုင်သော်ငြားလည်း ယခု အတွေးအမြင်နှင့်မူ ကျွန်တော်သည် ဤသို့သော လက္ခဏာဖြတ်ချက်ကို လက်မခံနိုင်တော့ပါ။

ဘောဂဗေဒပညာရှင်အတော်များများကလည်း ကမ္ဘာ့ စီးပွားရေးတွင် ရောထွေးနေသော အခြင်းအရာကို ယာယီခဏ အခြင်းအရာ၊ အသွင်ကူးပြောင်းနေသော အခြင်းအရာဟူ၍ လက္ခဏာသတ်မှတ်ခြင်းကို ဝေဖန်ပြောဆိုတိုက်ခိုက်နေကြသည်ကို တွေ့ ရ၏။

သို့ဖြင့် ပွဲမစခင်ကပင် မျက်မှောက်ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးအခြင်းအရာ၏ လက္ခဏာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမြင်ကွဲလွဲနေကြကုန်၏။ အမှန်တကယ်လည်း မျက်မှောက်ခေတ်ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးအခြင်းအရာက အလွန်ရှုပ်ထွေး၏။ ဝိရောဓိတို့ဖြင့် အလျှံပယ်ပြွမ်းနေ၏။ မသေချာ၊ မရေရာမှုတွေ များလှ၏။ စက်မှု လက်မှု ထွန်းကားနေပြီးသား နိုင်ငံကြီး၊ နိုင်ငံငယ်တို့၏ အခြေအနေကို ယေဘုယျသုံးသပ်ရုံဖြင့် မပြီး၊ မဖွံ့ဖြိုးသေးသော နိုင်ငံတို့၏ စီးပွားရေးသွင်ပြင်တို့ကိုလည်း ဘက်စုံထည့်သွင်းစဉ်းစားရ၏။ ဗဟုအခြင်းအရာ ဖြစ်နေသည်ဆိုကြပါသည်။

ဒုတိယပြဿနာသည် ဗဟိုချက်မ ကိစ္စဖြစ်၏။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်မတိုင်မီအထိ၌ ကမ္ဘာ့စီးပွား ရေးတစ်ရပ်လုံးသည် အရင်းရှင်စီးပွားရေးအဝန်းအဝိုင်းထဲတွင် ရှိနေခဲ့လေရာ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး၏

ဗဟိုချက်မနေရာသည် အရင်းရှင်နိုင်ငံကြီးတို့သာဖြစ်၏။ အရင်းရှင်နိုင်ငံကြီးတို့ ကြိုးဆွဲသလို၊ ဤ နိုင်ငံများချင်း လွန်ဆွဲရာ၌ အင်အားနှိုင်းယှဉ်ချက်အခြေအနေ ပေါ်ပေါက်သလို ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး သည် လှုပ်ရှားခဲ့ရသည်။ ပြောင်းလဲခဲ့ရသည်။

ဗဟိုချက်မသည် တစ်နေရာတည်း၌ ပင်ရှိသေးသလော။

သို့တည်းမဟုတ် နေရာအနှံ့သို့ ဗဟိုချက်မများ ပျံ့ထွက်ကုန်ပါသလောဟူသော ပြဿနာသည် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးတစ်ခုလုံးနှင့်ဆိုင် သော သီအိုရီတစ်ပါးကို ပြုစုရာတွင် ကြိုတင်စဉ်းစားရမည့်ကိစ္စဖြစ်နေပါသည်။ အရင်းရှင်နှင့် ဆိုရှယ်လစ်စနစ်တို့ လွန်ဆွဲပွဲသည် အဓိကဖြစ်နေခြင်းကြောင့် ဗဟိုချက်မသည် နှစ်နေရာသာရှိ သည်ဟူသော အမြင်ရှိသကဲ့သို့ အရင်းရှင်နိုင်ငံချင်းကလည်း စီးပွားရေးပြိုင်ဆိုင်မှုသည် သည်းထန် နေခြင်း၊ ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံချင်းလည်း ကွဲပြားနေခြင်း၊ တက်သစ်စနိုင်ငံများကလည်း နိုင်ငံကြီးများ နှင့် ရင်ပေါင်တန်းလိုက်လာနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးတွင် ဗဟိုချက်မတို့သည် တစ်ခုမက နှစ်ခုမက များစွာရှိလာပြီ ဆိုသောအမြင်လည်း ရှိနေပါသည်။

ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးသီအိုရီကို ပြုစုလျှင် နိုင်ငံနယ်နိမိတ်ဟူသော အချက်ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား ရန် မလိုသည့်သဘောရှိ၏။ ဤသဘောကို ပိုက်ထွေး၍ အချို့သော ပညာရှင်တို့က နိုင်ငံ နယ်နိမိတ်ဟူသည် သမိုင်းအရ မတော်တဆဖြစ်သောကိစ္စ ဟု ယူဆ၏။ ခဏပြဿနာဟု ထင်၏။ သို့ဖြင့် နိုင်ငံနယ်နိမိတ် ဆိုသည့်အရာကို ထည့်သွင်းမစဉ်းစားဘဲ သီအိုရီပြုစုရန် တင်ပြကြ၏။ အချို့ သော ပညာရှင်တို့ကလည်း လူမှုစနစ်တို့ကို ဘေးချိတ်၍ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးသီအိုရီကြီးကို ထူထောင် ရန် ကြိုးပမ်းကြသည်။ နိုင်ငံနယ်နိမိတ်နှင့် လူမှုစနစ်တို့ကို သီအိုရီတွင် ထည့်သွင်းမစဉ်းစားရဆို သော ကိစ္စသည် အပြောလွယ်သလောက် အလွန်ခက်ခဲလှသော ကိစ္စဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော်ထင် ပါသည်။ ခြပ်မဲ့သီအိုရီသက်သက် ဖြစ်၏။

ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးသီအိုရီတွင် ရင်ဆိုင်တည်ရှိနေသော လူမှုစနစ်တို့ကို

မလွဲမသွေ ထည့်သွင်း စဉ်းစားရာ၏။ တစ်ခုထက်ပိုသော စနစ်တို့သည် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးတွင် ပါဝင်ဖွဲ့စည်းနေခြင်းကြောင့် အချို့က ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးသည် “စနစ်လွန်” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အချို့က “ဗဟုစနစ်” ဟူ၍ လည်း ကောင်း အမည်ပေးကြပါ၏။ ဤအခြင်းအရာကို အခြေခံ၍ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး၏ အနာဂတ်ကံကြမ္မာ ကို အကဲခတ်စမ်းကြည့်ကြရာ အချို့က စနစ်လွန်ခေါ်ခေါ်၊ ဗဟုစနစ်ခေါ်ခေါ်၊ မျက်မှောက်ခေတ် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးသည် သမိုင်းအရ မျှော်မှန်းလို့ရသော အနာဂတ်၌ ဆိုရှယ်လစ်စနစ်ဘက် ဦးတည် နေသည်ဟု ဆိုကြပါသည်။ အချို့ကမူ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးကြီးသည် အစွန်ဆုံးသော စခန်း၌ မျိုးစပ် စီးပွားရေးကြီးဖြစ်လာလိမ့်မည်ဟု အကဲဖမ်းပါသည်။ ဘောဂဗေဒ၌ သီအိုရီတစ်ရပ်သည် မိမိ ဆင်ခြင်သော စီးပွားရေးယန္တရား၏ အနာဂတ်ကံကြမ္မာ မည်သို့ဖြစ်လာမည်ကို အရာ “တေး” ပေး ထားနိုင်မှ သိပွဲနည်းလမ်းကျဖို့ရှိခြင်းကြောင့် ဤပြဿနာကို ပညာရှင်တို့က ကြိုတင်ဆွေးနွေးကြ ခြင်းဖြစ်တန်ရာသည်။

ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးပြဿနာသည် အဓိကရအားဖြင့် အရင်းအနှီး၊ လုပ်အားနှင့် အတတ်ပညာ၊ နည်းပညာတို့ လှုပ်ရှားမှုကိစ္စ (ဝါ) ကုန်ထုတ်စွမ်းအားစုများ လှုပ်ရှားမှုကိစ္စ ဖြစ်ပါ၏။ ဤမျှအထိ၌ ပညာရှင်တို့ကြားတွင် အငြင်းမပွားပါ။ ကုန်ထုတ်စွမ်းအားစု လှုပ်ရှားမှုပြဿနာနှင့် ကုန်ထုတ် ဆက်ဆံရေးကိစ္စတို့သည် ဘောဂဗေဒတွင် သဘောတရားရေးရာ အခြေခံများ ဖြစ်ကြပါ၏။ အချို့ သော ပညာရှင်တို့က ကုန်ထုတ်စွမ်းအားစုလှုပ်ရှားမှုနှင့်အတူ ကုန်ထုတ်ဆက်ဆံရေးသည်လည်း လှုပ်ရှားပါဝင်သွားသည်ဆိုသော အဆိုကို တင်ပြလာပါသည်။ အထောက်အထားအနေဖြင့် နယ်ချဲ့ နိုင်ငံတို့သည် ကိုလိုနီနိုင်ငံများသို့ အရင်းအနှီးတင်ပို့ခဲ့ရင်း (ကုန်ထုတ်စွမ်းအားစုတို့ကို လှုပ်ရှားပေး ခဲ့ရင်း) ကိုလိုနီနိုင်ငံတို့တွင် အရင်းရှင်စနစ်ကို မျိုးစေ့ချခဲ့သည်ဟု ပြဆိုပါသည်။

(ကုန်ထုတ်ဆက်ဆံ ရေးကိုပါ အတူခေါ်သွား၍ ထူထောင်ခဲ့ခြင်းကို ဆိုလို၏။)
သမိုင်း အထောက်အထားအနေဖြင့် ဤ အချက်သည် လုံးဝ မှန်ကန်ခဲ့ပါသည်။

သို့ရာတွင် မျက်မှောက်ကမ္ဘာစီးပွားရေးစနစ်၌ ကုန်ထုတ်စွမ်းအားစုများ လှုပ်ရှားရာသို့ ကုန်ထုတ်ဆက်ဆံရေးက နောက်တော်ပါးအဖြစ် မလွဲမသွေ လိုက်လံသွားလိမ့်မည်ဆိုသော အဆို အမိန့်ကိုမူ ကျွန်တော့်အနေဖြင့် လက်ခံနိုင်ရန် ခဲယဉ်းနေပါသည်။ အရပ်သားစကားနှင့် နားလည် အောင်ရေးရလျှင် အရင်းရှင်နိုင်ငံမှ နည်းပညာ၊ စက်မှုပညာတို့ကို နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံက တင်သွင်း ယူသုံးရုံမျှဖြင့် ယူသုံးသောနိုင်ငံတွင် အရင်းရှင်စနစ်သည် မုချပေါ်ပေါက်လိမ့်မည်၊ ကြီးထွားလိမ့် မည်ဟု ဧကန်မဆိုနိုင်ပါ။ ဥပမာ - ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံများဖြစ်သော ဆိုဗီယက်နှင့် တရုတ်နိုင်ငံတို့က အရင်းရှင်နိုင်ငံကြီးတို့မှ စက်မှုနှင့် နည်းပညာတို့ကို အကြီးအကြယ် တင်သွင်းအသုံးပြုနေရာ ထို နိုင်ငံတို့တွင် အရင်းရှင်စနစ်မလွဲမသွေ ပေါ်ပေါက်တော့မည်ဟု ဧကန်ဆို၍ မရဘိသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။

ကျွန်တော့်အမြင်၌ ကုန်ထုတ်စွမ်းအားစုလှုပ်ရှားမှုနှင့်အတူ ကုန်ထုတ်ဆက်ဆံရေးက နောက်ကလိုက်သည်ဆိုသော အယူအဆသည် တရားသေကျလွန်းသည်ဟု ထင်ပါသည်။ သဘောတရားထက် ဝါဒဖြန့်သဘောလည်း ဖြစ်နေသည်ဟု ထင်ပါသည်။

တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ ကုန်ထုတ်စွမ်းအားစုတို့ကို ပြောင်းရွှေ့လှုပ်ရှားဖလှယ်ရာတွင် တန်ဖိုး အားဖြင့်သာ ပြုကြကုန်၏။ တန်ဖိုး၌ နိုင်ငံရေးအရောင်အဆင်းမရှိ၊ တန်ဖိုးသည် ကြားသဘော လက္ခဏာရှိသည်ဟု သုံးသပ်လျှင် ကုန်ထုတ်စွမ်းအားစုနှင့်အတူ ကုန်ထုတ်ဆက်ဆံရေးလည်း နောက်ကပါသည်ဆိုသော အယူအဆသည် အခါခပ်သိမ်း မှန်ကန်နိုင်စရာမရှိဟု ထင်ပါသည်။ အခြေအနေအားလျော်စွာသာ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ မှန်ကန်ပါလိမ့်မည်။

ဗဟုစနစ်များဖြင့် တည်ဖြစ်နေခြင်းကြောင့် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးကြီး ပြေပြစ်စေရန်အလို့ငှာ အပြန်အလှန်လိုက်လျောမှု များပြုကြရပါမည်။ သို့ဖြင့်

လိုက်လျောမှုတို့ကို သီအိုရီ၏ အခြေခံ တစ်ပါးအဖြစ် (ကိန်းသေဖြစ်စေ၊ ကိန်းရှင်ဖြစ်စေ) ထည့်သွင်းသုံးသပ်ရန် ကြံဆကြပါသည်။ လိုက် လျောမှုတို့သည် ဈေးကွက်သဘောတရား၏ ပြင်ပသဘောဖြစ်လေရာ ဤပြင်ပသဘောတို့ကို သီအိုရီထဲတွင် ထည့်သွင်းထိုက်-မထိုက်မှလည်း ပြဿနာအဖြစ်ရှိနေပါသည်။

ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးအကြောင်းပြောလျှင် နိုင်ငံရေးတွင် အများကြီးပါပါလိမ့်မည်။ စီးပွားရေး သီအိုရီတွင် နိုင်ငံရေးကို အရေအတွက်ကိန်း အပိုင်းအခြားဖြင့် ဖော်ပြလျှင်လည်း မှားယွင်းစရာရှိ ၏ ။ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးသည် အဓိကအားဖြင့် ကိန်းဂဏန်းပြဿနာမဟုတ်ဟု ကျွန်တော်ထင်ပါ၏ ။ ထို့ ကြောင့် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးတစ်ခုလုံးနှင့် ခြုံသော သီအိုရီတစ်ပါးကို ကိန်းဂဏန်းအပိုင်းအခြားဖြင့် ပြုစု လျှင် သူ့ဘာသာသူ တည်နေသော သဘောတရားရေးရာပုံစံ အဖြစ်တော့ ရပ်တည်နိုင်စရာရှိပါလိမ့် မည်။ သို့သော် ဤသဘောတရားရေးရာပုံစံ၌ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးတစ်ခွင်လုံးကို သရုပ်ဖော်ပြနိုင်သော အင်အား သည် လုံလောက်စွာရှိနိုင်လိမ့်မည်ဟူ၍ ကား သံသယဖြစ်ပါသည်။ ကြိုတင်နိမိတ်ဖတ်နိုင် သောအင်အား သည်မူ ပျော့ရိနေဖွယ်သာရှိလိမ့်မည်ဟု ယူဆပါသည်။

ကျမ်းညွှန်း - Social Science

အတွေးအမြင် (၈)၊ နိုဝင်ဘာ၊ ၁၉၈၅။

* *

နာမ်ပိုင်းယိုယွင်းမှုပြဿနာ

သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသည် လူတို့၏ စာရိတ္တကို

ယိုယွင်းစေပါသလော။ ကျယ်ပြန့်စွာ ပုစ္ဆာထုတ်ရလျှင်
သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသည် လူတို့၏ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ (ဝါ)
စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာကဏ္ဍကို ဆုတ်ယုတ်စေပါသလား။

ဤပြဿနာကို ပညာရှင်အသီးသီးက အချေအတင် ဆွေးနွေးလျက်
ရှိကြစေကာမူ စင်စစ် ၌ ဤပြဿနာသည် ပြဿနာသစ်မဟုတ်ပါပေ။ ၁၉ ရာစုနှစ်
စက်မှုလုပ်ငန်းများ ထွန်းကားစက လည်း အလားတူပြဿနာမျိုးများ ပေါ်ခဲ့ဖူးပါ၏ ။
ယခုပြဿနာသည် အသွင်သစ်ဆောင်ရုံသာရှိ၍ သဘောသကာယအားဖြင့်
အတူတူဟု ဆိုအပ်ပါသည်။

သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် အရှိန်ယူနေစဉ်အခါကာလက
စိုက်ပျိုးချိန်တွင် မိုး ကို အရူးအမူး မျှော်နေသော လယ်သမားများကဲ့သို့
နည်းပညာများ ဝေဆာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန်ကို လည်း အရူးအမူး
လိုလားတောင့်တခဲ့ကြ၏ ။ နည်းပညာတို့က အံ့မခန်း တိုးတက်လာပြန်တော့ လည်း
မှော်ဆရာကို ကြောက်ရွံ့ဘိသကဲ့သို့ နည်းပညာတိုးတက်မှုတို့ကို အထိတ်တလန့်
ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်လာကြပြန်သည်။ နည်းပညာတို့ကို အရူးအမူးတောင့်တသည့်အခြေ
မှ အလန့် တကြားစိုးရိမ်ထိတ်လန့်သည့်အခြေ သို့ အကူးအပြောင်း ဖြစ်နေပါသည်။

လူနည်းစုတော့ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ အချို့က သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာများ
ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကြောင့် ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းများ ပေါများဆန်းကြယ်ထွေပြားနေခြင်းကို
ပြစ်တင်ရှုတ်ချကြ၏ ။ လူတို့သည် ရုပ်ပိုင်း ဆိုင်ရာနောက်သို့သာ
အငမ်းမရလိုက်နေသည့်အတွက် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာတွင် ချို့တဲ့ယိုယွင်းကုန်ကြ ပြီဟု
ကောက်ချက်ဆွဲကြသည်။ သိပ္ပံနည်းပညာကို စိတ်ပိုင်းအဖျက်အင်အားအဖြစ်
ရှုမြင်ရာရောက် သဖြင့် ဤအတွေးအမြင်ကို ကျွန်တော့်အနေဖြင့်
လက်ခံနိုင်စရာမရှိပါ။

တစ်ဖန် လူတို့၏ စာရိတ္တများ ယိုယွင်းလာသည်မှာ
သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာတို့ကြောင့်ဟုလည်း ဧကန်ဆိုနိုင်ဖွယ်ရာမရှိသည်ကိုလည်း

စဉ်းစားရန်ရှိပါသည်။ သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာတို့သည် သဘာဝ နိယာမတရားတို့ကို ယုတ္တိဆုံးသည့်တိုင်အောင် ဖော်ထုတ်ခြင်းဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးစည်ပင်ရသည်ဖြစ်ခြင်း ကြောင့် လူ၏ ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာအပိုင်းတွင် သာမန်အားဖြင့် ကြားနေသည်ဟု ဆိုနိုင်ရန်ရှိပါသည်။ ဤအဆိုမှာ အနည်းဆုံးအဆိုဖြစ်ပါသည်။

သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာရှင်အတော်များများက သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာတို့သည် လူ့ကျင့်ဝတ်ပိုင်းနှင့် ပတ်သက်လျှင် ကြားနေသည့် သဘောရှိသည်ဟု ခံယူကြ၏ ။ သို့သော် ဒဿန အမြင်ရင့်သန်သော သိပ္ပံရှင်တို့ကမူ လူ့ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာမူတို့ကို သိပ္ပံနည်းကျကျ ဖော်ထုတ်နိုင်သည်ဟု လက်ခံကြ သည်။ ထို့ကြောင့် သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာတို့သည် လူ့ကျင့်ဝတ်ပိုင်း၌ ကြားနေခြင်းမရှိပါဟု ဆိုကြ သည်။ ဤသို့ဆိုပြီးနောက် သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာတိုးတက်မှုခေတ်တွင် လူ့ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာမူကြီးတို့ သည် သိပ္ပံနည်းကျကျဖြစ်လာမည်ဖြစ်၍ ပို၍ အခြေခိုင်လာဖွယ်ရာရှိသည်ဟု တင်ပြကြသည်။ သိပ္ပံ နှင့် နည်းပညာကြောင့် လူ့စာရိတ္တများ ပျက်စီးယိုယွင်းလာရသည်ဆိုသော ကောက်ချက်ကို ငြင်းပယ်ပါသည်။

သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာတို့သည် ပင်ကိုနိယာမတရားရှိသလို ယုတ္တိကုန်အောင် ဖွံ့ဖြိုးမည်ဖြစ် သည့်အလျောက် လူနေမှုစနစ်နှင့် မည်သို့မျှ မပတ်သက်ဟူသော အမြင်လည်း ရှိ၏ ။ ဤအမြင် သည် အလွန်အားကောင်းပါသည်။ ကျွန်တော့်အနေနှင့်ဆိုမူ ဤအမြင်သည် မလွဲမသွေ လက်ခံရ မည်ဖြစ်သော အမြင်ဖြစ်ပါ၏ ။ သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာတို့သည် နိယာမအတိုင်း ယုတ္တိရှိသလို တိုးတက် သွားမည်သာဖြစ်၏ ။ ဤတိုးတက်မှုကြောင့် အကျိုးကျေးဇူးများ ဖြစ်ထွန်းလာမည်ဖြစ်လေရာ ဤ အကျိုးကျေးဇူး (အပြစ်အပါအဝင်) တို့ကို လူနေမှုစနစ်က မည်သို့ ငုံ့ယူစုပ်ယူမည်နည်းဟူ၍ ပြဿနာရှိပါသည်။

သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာတို့မှ အကျိုးတရား အဆိုးတရားတို့ကို

တည်ဆဲလူနေမှုစနစ်က ငုံ့ယူ စုပ် ယူသော အနေအထားနှင့်
ပတ်သက်လာသည့်ကိစ္စကျမှသာ သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာသည် အရန်အပွား အားဖြင့်
ကြားနေခြင်းငှာရှိလိမ့်မည်မဟုတ်ဟု ထင်ပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ဖော်ပြခဲ့ပါ အကျိုး
တရား အဆိုးတရားတို့ကို ငုံ့ယူမှုကိစ္စတွင်သာ “နိုင်ငံရေး” ကို
ထည့်သွင်းစဉ်းစားထိုက်ခြင်းဖြစ်ပါ သည်။ ကျန်ကိစ္စတို့တွင်ကား သိပ္ပံနှင့်
နည်းပညာတို့သည် သူတရားနှင့်သူ စီရင်သွားကြမည်သာ ဖြစ်အံ့ထင်ပါသည်။

သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတို့၏ အကျိုးအပြစ်တို့ကို
ငုံ့ယူစုပ်ယူသော ပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်တော် လက်မခံနိုင်သော
လက်ဝဲပညာရှင်အချို့၏ အမြင်ကို အနည်းငယ် တင်ပြ လိုပါသည်။

သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာတိုးတက်မှုတို့သည် အရင်းရှင်စနစ်၌
ဆိုးကျိုးများကိုသာ မွေးထုတ်ပေး ပြီး ဆိုရှယ်လစ်စနစ်၌ မူ ကောင်းကျိုးများကိုသာ
ဖြစ်ထွန်းစေသည်ဆိုသောအမြင်သည် အလွန် တရာမှ တစ်ဖက်သက်ကျလှ၍
ယုတ္တိလည်းမရှိဟု ထင်ပါသည်။ မျက်မှောက်အခြေအနေ၌ ဆိုရှယ်
လစ်နိုင်ငံတို့တွင်လည်း တစ်ဖက်၌ သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာဖွံ့ဖြိုးတန်သရွေ့
ဖွံ့ဖြိုးသလောက်၊ တစ်ဖက် ၌ လည်း လူတို့၏ စာရိတ္တပိုင်း၌
ပြဿနာတက်နေသည်မှာလည်း အထင်အရှားဖြစ်၏ ။

စနစ်တစ်ခုစလုံးတွင် လူတို့၏ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ
ချွတ်ယွင်းဖောက်ပြန်မှုတို့ကို တွေ့ရှိနေခြင်း ကြောင့်
သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတို့သည် စနစ်မရွေး ဆိုးကျိုးပေးနေသည်ဟု
ကောက် ချက်ဆွဲရမလိုဖြစ်နေသကဲ့သို့ပင်
သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတို့သည် လူနေမှုစနစ်နှင့်မဆိုင်
အကျင့်စာရိတ္တယိုယွင်းမှုတို့နှင့် မပတ်သက်ဟူ၍ လည်း
ကောက်ချက်ဆွဲနိုင်နေပါသည်။

မျက်မှောက်ခေတ်လူတို့၏ စာရိတ္တယိုယွင်းမှုသည်

သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဖွံ့ဖြိုးခြင်းနှင့် တိုက်ဆိုင်နေပါသည်။

ယင်းတိုးတက်မှုတို့ကြောင့်ပင် လူတို့၏ စာရိတ္တများ ယိုယွင်းရသလိုလို ထင်စရာ ရှိနေပါသည်။

စင်စစ်၌ ကား လူတို့၏ စာရိတ္တယိုယွင်းမှုသည် အကြောင်းအရာမျိုးစုံမှ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းဖြစ်၍ သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာကိုသာ အတာချ၍ အပြစ်ပြောဆိုနေခြင်းငှာ မထိုက်ပါဟု ထင်မြင်ပါသည်။

သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာမဖွံ့ဖြိုးမတိုးတက်သေးသော နိုင်ငံအများအပြားတွင်လည်း စာရိတ္တ ယိုယွင်းမှုပြဿနာသည် ခေါင်းကိုက်စရာဖြစ်နေပါ၏။ ထိုအခြင်းအရာကို စဉ်းစားလျှင် သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာကြောင့် လူ့စာရိတ္တများ ထိခိုက်သည်ဟု ဆိုနိုင်စရာမရှိကြောင်းမှာ ပေါ်လွင်ပါသည်။

သမိုင်းအစဉ်ကြည့်လျှင် လူတို့၏ ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာတရားတို့ကို သက်ဆိုင်ရာဘာသာရေး အသီးသီးက ပြဋ္ဌာန်းပေးကြောင်း တွေ့ရ၏။ နောက်ပိုင်းတွင် လူ့ကျင့်ဝတ်တရားတို့သည် ယဉ်ကျေးမှု၏ ရောင်ပြန်ဟပ်မှုသဘော သက်ရောက်လာပါသည်။ လူတို့၏ နှစ်ရှည်လများ တွေ့ကြုံခဲ့ရသော ဘဝအခြေအနေတို့မှ လူ့ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာတရားများ ပေါက်ဖွားလာခြင်းလည်းရှိ၏။ သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာတို့သည် ဤသို့သော လူ့ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာ တရားကိုယ်ထည်ကြီးတို့ကို ယိမ်းယိုင်အောင် နှံ့ပေးနေသည်ဟု ဆိုသူများလည်း ရှိပါသည်။

ဤအမြင်သည် လူ့ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာမှုများနှင့် သိပ္ပံဆိုင်ရာမှုတို့သည် အပ်စပ်ခြင်းမရှိ၊ ဆီနှင့် ရေအလား အလွန်ကွာခြားလှသည်ဆိုသော အယူမှ ဆင်းသက်လာဟန်ရှိပါသည်။ အစွန်းရောက် သူတို့က လူ့ကျင့်ဝတ်တရားများနှင့် သိပ္ပံဆိုင်ရာမှုတို့ကို ရောထွေးခြင်းကို ဒေသနာတော်ချိုးဖောက် သည့်အလား စက်ဆုပ်ရွံရှာကြပါသည်။

ဘာသာရေးတို့အပေါ် အခြေခံထားခဲ့သော လူ့ကျင့်ဝတ်တရားတို့သည် တစ်ဖက်တွင် တကယ်အစစ်အမှန်တည်ရှိနေ၏ ။ အခြားတစ်ဖက်တွင် သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာတိုးတက်မှုတို့ကလည်း တကယ်အစစ်အမှန်ဖြစ်နေ၏ ။ ဤအစစ်အမှန်နှစ်ခုကြားတွင် စေ့စပ်၍ မရသော ဝိရောဓိရှိသည်ဟု မြင်သူများရှိသကဲ့သို့ ဤအစစ်အမှန်နှစ်ခုကို သမူဟပေါင်းစပ်ပေးရမည်ဆိုသော အယူအဆလည်း ရှိကြပါသည်။

မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ လက်ရှိအခြေ၌ ဤအစစ်အမှန်နှစ်ရပ်ကို မျက်မှောက်ပြုနေရမည် သာဖြစ်ပါသည်။ လူတို့သည် ဤအစစ်အမှန်နှစ်ခုကြားတွင် ယောက်ယက်ခတ်နေဖို့လည်း ရှိ၏ ။ ဗျာများကာ စိတ်တွေဝေမှုများလည်း ရှိနိုင်ကုန်၏ ။ ဤသဘောကို လူတို့၏ ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာ အကျပ် အတည်း ဟု ခေါင်းစဉ်တပ်ကာ ပြောဆိုကြပါသည်။

ထူးခြားသော အချက်တစ်ချက်မှာလည်း သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် လူမှုတော်လှန်ရေး များသည် တိုက်ဆိုင်နေခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အချို့သောပညာရှင်တို့က သမိုင်းအစီအစဉ်ကို လေ့လာ ကာ လူမှုတော်လှန်ရေးများဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီးမှ သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာတော်လှန်မှုများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်ဟု ထောက်ပြကြ၏ ။ မျက်မှောက်လောက၌ မူ သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာတော်လှန်မှုတို့က ရှေ့အလျင်ရောက် နေသည်ဟုဆို၏ ။ လူမှုတော်လှန်ရေးတို့က အလှမ်းဝေးကျန်ရစ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ၂၀ ရာစုနှစ် နောက်ပိုင်း ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုသည် ၁၉ ရာစုနှစ်ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု၏ ပြောင်းပြန်ဖြစ်သည်ဟု ဆို ကြပါသည်။

သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာတိုးတက်မှုတို့က လူမှုတော်လှန်ရေးတို့ထက်အလျင် ရှေ့ကပြေးနေ သည်ဆိုသော အချက်ကို သုံးသပ်လျှင် သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာတိုးတက်မှုတို့သည် လူမှုတော်လှန်ရေး အရှိန်တို့ကို နှေးကွေးပျော့ပျောင်းသွားစေသလောဟူ၍ ဆင်ခြင်ရန် ရှိနေပါသည်။

ဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲမှုတို့သည် အလွန်တရာမှ ရှုပ်ထွေး၍
ဆန်းကြယ်နေပေရာ လူတို့၏ ကျင့် ဝတ်စာရိတ္တပြဿနာကိုလည်း
အလွယ်ဖြေနည်းကားများ ဖြင့် ဖြေရှင်းနိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်ကြောင်း
တင်ပြရပါသည်။

ကျမ်းကိုး - Social Science

အတွေးအမြင် ၉)၊ ဒီဇင်ဘာ၊ ၁၉၈၅။

* *

ကိန်း(စ်)ရာပြည့်အလွန်

ဘောဂဗေဒလက်ရွေးစင်စာအုပ် အတွက် ၁၉၆၄ ခုနှစ်က
ကျွန်တော်စာပေဗိမာန်ဆု ရရှိခဲ့ပါ သည်။ ထိုစာအုပ်တွင် ကမ္ဘာကျော်
ဗြိတိသျှဘောဂဗေဒသုခမိန် လော့ဒ်ဂျွန်မေနပ်ကိန်းစ်၏ အတ္ထု ပတ္တိ
အကျယ်ရေးသားထားပါသည်။ လော့ဒ်ကိန်းစ်သည် ၁၈၈၃ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၅)
ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားခဲ့ရာ ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် သူ၏ မွေးနေ့ အနှစ် (၁၀၀) ပြည့်ခဲ့ပါပြီ။
(ကိန်းစ်မှာ ၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်ဖြစ်ရာ ယခု ဤဆောင်းပါးဖော်ပြချိန်
၁၉၈၆ ခုနှစ်သည် ကိန်းစ်ကွယ်လွန်ခြင်း နှစ် ၄၀ ပြည့်ချိန် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။)

တစ်ကမ္ဘာလုံးမှ ဘောဂဗေဒပညာရှင်တို့က လော့ဒ်ကိန်းစ်၏
မွေးနေ့ရာပြည့်ကို အထိမ်း အမှတ် ပြုခဲ့ကြသည်။ အထူးသဖြင့် လန်ဒန်မြို့ထုတ်
Economist ဂျာနယ်ကြီးမှ လော့ဒ်ကိန်းစ်၏ ရာပြည့်အဖြစ် ဘောဂဗေဒ နိဘယ်ဆုရ
အမြင်ချင်းမတူကြသော ကမ္ဘာကျော် ပါရဂူကြီးလေးဦးတို့ ၏
ဝေဖန်ရေးဆောင်းပါးတို့ကို လေးပတ်ဆက်၍ အကျယ်တဝင့်

ထည့်သွင်းဖော်ပြပေးခဲ့ပါသည်။

အလျဉ်းသင့်၍ ဘောဂဗေဒလက်ရွေးစင်တွင် ကျွန်တော်က အဖွင့်မျှရေးသားထားခဲ့ခြင်းကို အတိုမျှ ပြန်လည်ဖော်ပြရလျှင် စာအမြည်းအရသာထူးဖွယ်ရှိပါသည်။

‘ ‘ကျွန်တော်တို့ တက္ကသိုလ်ရောက်စ ဘောဂဗေဒပညာ စတင်ယူသည့် ၁၉၄၆ နှစ်လောက်ကပင် ဂျန်မေခပ်ကိန်းစ်မှာ ကွယ်လွန်သွားခဲ့လေသည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်တို့ သင်ရသမျှမှာ ကိန်းစ်၏ ဘောဂဗေဒများဖြစ်ခဲ့သော်လည်း မည်သူက စတင်ခဲ့သည်ကိုကား မသိခဲ့။ သို့ရာတွင် နောက်ပိုင်း၌ ဘောဂဗေဒပညာကို ရှေ့ဆက်လေ့လာရင်း ကိန်းစ်၏ ဘောဂဗေဒကို အတော်အတန်သိလာခဲ့ရသည်။ ၎င်း၏ ကျမ်းကြီးဖြစ်သော အထွေထွေသဘောတရားစာအုပ်ကို မိတ်ဆွေတစ်ဦးထံမှ ငှားယူ၍ ဖတ်စဉ်က အတော်လေးပင်ပန်းသွားခဲ့ဖူးသည်။ အကြောင်းအရာ ကိုယ်နှိုက်က ခက်ခဲရသည့်အထဲ ရှင်းလင်းရေးသားပုံက နက်နဲနေသောအခါ စာမျက်နှာတစ် မျက်နှာကို သဘောပေါက်အောင် ငုံ့မိနိုင်ဖို့ ဦးနှောက်ခြောက်မတက် တွေးယူခဲ့ရဖူးသည်။

ကိန်းစ်သည် ဘောဂဗေဒကျမ်းများ အတော်ရေးခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ‘ ‘အထွေထွေ သဘောတရား[?]စာအုပ်လောက်သာ ရရှိနိုင်ကြ၍ ဤစာအုပ်ကိုသာ ဖတ်ဖူးမိသည်။ ကိန်းစ်ကို ဝေဖန်ရေးသားသော စာအုပ်များနှင့် ကိန်းစ်အမြင်ကို အနက်ဖွင့်ဆိုပေးသော စာအုပ်များကိုကား နေ့စဉ်လိုဖတ်နေရသဖြင့် ကိန်းစ်၏ ဘောဂဗေဒအမြင်နှင့် အတော်လေးနီးစပ်နေရလေသည်။ သို့သော်ကိန်းစ်အကြောင်းကိုကား မသိခဲ့။ ဘောဂဗေဒအတွေးလောကကြီးကို တုန်လှုပ်သွား အောင်ပြုလုပ်နိုင်စွမ်းရှိသည့် ဘောဂဗေဒသုခမိန်ကြီးအဖြစ်နှင့်သာ သိခဲ့သည်။

ကျွန်တော်၏ ဆရာတစ်ဦးက အဒစ်စမစ်၊ ရီကာဒို၊ မာရယ်၊ ကားလ်မာ့က်စ် နှင့် ကိန်းစ်တို့ ၏ မူရင်းဘောဂဗေဒကျမ်းများ မဖတ်ဖူးဘဲ

ဘောဂဗေဒ ပညာရှင်မဖြစ်နိုင်ဟု ပြောဆိုသွားခဲ့သည် ကိုမှတ်မိနေသည်။
ကိန်းစံအား ဘောဂဗေဒ `ဘုရား' များတွင် တန်ခိုးထက်သော ဘုရားတစ်ဆူ
အဖြစ်လောက်က လွဲ၍ ပိုမသိခဲ့ချေ။ ၎င်းအားထောက်ခံသူတို့က ၂၀ရာစု
ခေတ်ကိုပင် ကိန်းစံတော်လှန်ရေးခေတ် အဖြစ် သတ်မှတ်ပြောဆိုနေကြ၏ ။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးမတိုင်မီ ကမ္ဘာ့အရင်းရှင်စနစ်၏
စီးပွားရေးကပ်များကို ၎င်းတင်ပြသော ကုထုံးများဖြင့် ကုစားခဲ့သဖြင့်
အတော်အဆင်ပြေသွားခဲ့ပါသည်။ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးသည့် နောက်၁၉၇၁ခုနှစ်
အထိ၌ လည်း ကမ္ဘာ့အရင်းရှင်စနစ် ကြီးမှာအကျပ်အတည်းနှင့် ကျဆင်းမှုတို့နှင့်
တွေ့ရှိခဲ့လင့်ကစား စနစ်တစ်ခုလုံး၍ ကြည့်လျှင် အတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခဲ့ပါသည်။
ထို့ကြောင့် လော့ဒ်ဂျွန်မေန်ကိန်းစံအား ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးကယ်တင်ရှင်ကြီး
အဖြစ်မိုးမဆုံးအောင် ချီးမွမ်းမြှောက်ပင့်ခဲ့ကြပါသည်။

ဟော အခုတော့တစ်မျိုးဖြစ်ပြန်ပြီ။ ငွေကြေးဖောင်းပွမှုများ
ကာလအတန်ကြာ အဆမတန်မြင့်တက်ပြီး အလုပ်လက်မဲ့ပြဿနာလည်း
ကြီးထွားနေရသည်မှာ ကိန်းစံကြောင့်ဟု အပြစ်ဖို့လာကြသည်။ ကိန်းစံ၏
မွေးနေ့ရာပြည့်နှစ်ကစ၍ ကိန်းစံကို အပြစ်ဖို့သော ဝေဖန်ရေးသားချက်များ
ပလူပျံ့ခဲ့ချေပြီ။ ကိန်းစံသည် မျက်မှောက်ခေတ်စီးပွားရေး အခြေအနေဆိုး
များအတွက် တရားခံဖြစ်နေရှာသည်။

ကိန်းစံရာပြည့်အထိမ်းအမှတ်ဆောင်းပါး တစ်ပုဒ်တွင် လန်ဒန်
Economist ဂျာနယ်က ကိန်းစံ၏ ရုပ်ပြောင်ကို ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။
လည်ပင်းတွင်တံဆိပ်နှစ်ခု ဆွဲထားရာ ပထမတံဆိပ်တွင် `ဘောဂဗေဒအတွက်
အကျိုးဖြစ်ထွန်းရေး' ဟုရေးသားထား၍ ဒုတိယတံဆိပ်တွင် `ဘောဂဗေဒ
အတွက်အကျိုးပျက်ပြားရေး' ဟု အင်္ဂလိပ်လို ရေးသားထားသည်ကို တွေ့ရသည်။
ကိန်းစံ၏ ဘောဂဗေဒသည် အကျိုးပျက်ပြားနေပြီဟု လှောင်ပြောင်ဟန်တူပါသည်။
(အဆိုပါ Economist ဂျာနယ်တွင် လော့ဒ်ကိန်းစံသည် အယ်ဒီတာဖြစ်ခဲ့ဖူးသည့်။

စာရေးသူ)

ငွေကြေးဖောင်းပွမှုများသည် ကမ္ဘာနှင့်အဝန်း တာရှိုးပြုပြီး တရဟောပွင့်ထွတ်သလိုထွက်ခဲ့ သည်မှာကိန်းစံ၏ သဘောတရားကြောင့်ဟု စွပ်စွဲမှုများဖောင်းပွနေသည့်ကြား၌ ကိန်းစံနှင့်လူခြင်း ရင်းနှီးသော်လည်း ကိန်းစံ၏ အယူအဆကို နဂိုကတည်းကလက်မခံသူ ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် နီဘယ်ဆုရသောဩစတြီးယားပါမောက္ခ အက်ဖ်အေဟရက်က ကိန်းစံသည် သူ၏ သဘောတရား ကိုပြန်လည်ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲရန် ကြိုးပမ်းနေခိုက်တွင်ကွယ်လွန် အနိစ္စရောက်သွားသည်ဟု အောက်ပါအတိုင်း ရေးသားထားပါသည်။

‘နောက်ဆုံးအကြိမ် သူ(ကိန်းစံ)နှင့် တွေ့စဉ်က ဤပြဿနာများကို ကျွန်ုပ်တို့ဆွေးနွေးခဲ့ ကြပါသည်။ သူ၏ အပေါင်းအဖော်တို့က ငွေကြေးချေးငှားမှုကို အလွန်အမင်းတိုးချဲ့ရန် လှုံ့ဆော်နေကြသည်ကို သူသည်တကယ်ပင်စိုးရိမ်နေပါသည်။ ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်တုန်းက ငွေကြေးများကျုံ့တွနေစဉ်၌ သူတင်ပြခဲ့သော လုပ်ငန်းစဉ်တို့မှာ အခုအခါ၌ အလွန်အန္တရာယ် များနေပြီဟု သူရိပ်မိပါသည်။ ထို့ကြောင့်အများပြည်သူတို့ကြား၌ မှန်ကန်သောအတွေးအမြင်များ ပြောင်းလဲရန်ကြိုးပမ်းမည်ဟု သူကြံစည်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ရက်သတ္တပတ်မကြာမီ၌ သူကွယ်လွန် အနိစ္စရောက်သွားခဲ့ရသည်။’^[၇]

ကိန်းစံသာ အသက်ထင်ရှားရှိနေလျှင် သူ၏ ‘အထွေထွေ သဘောတရား’^[၈] ပါ အမြင်တို့ကို မချပြောင်းလဲလိမ့်မည်ဟု မှန်းဆသူများ အတော်ရှိပါသည်။ ဤသို့မှန်းဆရာ၌ ကိန်းစံက လီနင်ပြောသော စကားတစ်ရပ်ကို ရည်ညွှန်းပြီးအောက်ပါ အတိုင်းပြောခဲ့ဖူးသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

‘ငွေကြေးကို တန်ဖိုးယုတ်လျော့အောင် လုပ်သည့်နည်းထက် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ တည်ဆဲအခြေခံကို ကျွမ်းထိုးမှောက်ခုံပြုလုပ်ပစ်မည့် အခြားအရာများမရှိနိုင်ပါ။ ငွေကြေးတန်ဖိုး ယုတ်လျော့အောင် ပြုလုပ်သောဖြစ်စဉ်သည် ပုန်းလျှိုးပုတ်လျှိုးရှိနေသော အင်အားအားလုံးကို

အဖျတ်ဘက်သို့ တွန်းပို့မည်သာဖြစ်သည်။ လူတစ်သန်းတွင်
တစ်ယောက်တစ်လေကပင် ဘာတွေဖြစ်ကုန်သလဲဟု ရောဂါရှာဖွေဖို့ပင်
ခက်ခဲပါလိမ့်မည်။^[၇၇]

ငွေကြေးဖောင်းပွမှုသည် အဖွဲ့အစည်း၏ အခြေခံကို
ကျွမ်းထိုးမှောက်ခုံဖြစ်စေသည်ဟု ကိန်းစံက ပင်ကိုကပင်
ယုံကြည်ခဲ့သူဖြစ်သည့်အလျောက် ယခုမျက်မှောက်အခြေအနေတွင် တွေ့ကြုံရသော
ငွေကြေးဖောင်းပွမှုမျိုးကို ၎င်းက မည်သို့မျှ ထောက်ခံကြိုဆိုလိုက်မည်မဟုတ်ဟု
မှန်းဆကြည့်ကြပါသည်။

ပါမောက္ခ ဟရက်၏ အဆိုအရ ကိန်းစံ၏
သဘောတရားဓာတ်ခံကိုယ်နှိုက်က အလုပ်လက်မဲ့ ပပျောက်စေရန်
ငွေကြေးဖောင်းပွစေသော နည်းကိုသုံးရသည်။ ငွေကြေးဖောင်းပွမှုသည် တစ်စုံ
တစ်ရာသော အကြောင်းအရာနှင့် တစ်စုံတစ်ရာသော ကာလအထိ၌
အလုပ်အကိုင်များ တိုးပွားစေ နိုင်သော်လည်း ရေရှည်၌ မူ အလုပ်အကိုင်လျော့မည်။
ငွေဖောင်းပွမှုသာ အဖက်တင်ကျန်ပါမည်။

ပါမောက္ခရဟက်က ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းတို့ဟူသည်
မြစ်လက်တက်များစွာရှိသော မြစ်ကြီး တစ်ခုနှင့်တူသည်။ မြစ်မကြီး၏
မြစ်ဝလောက်ကိုကြည့်ပြီးပြုအပ်သည် မဟုတ်။ မြစ်လက် တက် တို့၏
ဒီရေအတက်အကျ၊ အကျဉ်းအကျယ်တို့ကိုလည်း ချိန်ဆရသည်ဟုဆိုသည်။
ကိန်းစံသည် မြစ်လက်တက်များ၏ အကျဉ်းအကျယ် ဒီရေအတက်အကျကို
ထည့်သွင်းမစဉ်းခဲ့သည်မှာ အခြေခံ အမှားဟုဆိုသည်။

မာ့ကစ်သည် မာ့ကစ်ဝါဒီသမားမဖြစ်ခဲ့သကဲ့သို့ ကိန်းစံသည်လည်း
ကိန်းစံသည်လည်း ကိန်းစံဝါဒီသမားမဖြစ်ခဲ့ဟု ပါမောက္ခဟရက်က ကိန်းစံအပေါ်
ဝေဖန်သုံးသပ်ပြသည်ကို ကျွန်တော် တော့ နားမရှင်းမလှပါ။ ပို၍ နားမရှင်းနိုင်သည့်
အချက်မှာ ကိန်းစံ၏ အောက်ပါဆိုစကား တစ်ရပ်ကို

ပြန်လည်ကိုးကားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

“မှားယွင်းစွာ ခံယူသူတို့က လက်တွေ့ဆောင်ရွက်သောအခါတွင် မှန်ကန်စွာ တွေးတော ဤ ရယူသောလုပ်ရပ်တို့သည်ပင် ငရဲသို့ ရောက်သွားနိုင်ပါ၏။”

စစ်ပြီးခေတ် ငွေကြေးဖောင်းပွမှုတို့သည် ကိန်းစံကြောင့်ဟု အပြစ်တင်လျှင် မမှားပါဟု ဆိုကြသည်။ သို့ရာတွင် ဤဖောင်းပွမှုတို့ကို ကိန်းစံက ရည်ရွယ်ရင်းမရှိဘဲ ဖြစ်ပေါ်နေရသည်ဟု ဆိုကြပါသည်။

၁၉၇၂ ခုနှစ်က နိုဘယ်ဆုရ ပါမောက္ခ ဆာဂျွန်ဟစ်က ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးကို ပြဇာတ်ကြီး သဖွယ်အခန်း ငါးခန်းပြု၍ ကိန်းစံတာဝန်ရှိသော ကိန်းစံတာဝန်ရှိသော အခန်းတို့ကိုတင်ပြသည်။ (ပါမောက္ခဟစ်၏ လူမှုရေးအခြေခံစာအုပ်ကို ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် အတွက်ကျွန်တော် ဘာသာပြန်ခဲ့ဖူးသည်။ စကားချပ်)

ပထမအခန်းမှာ ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်း၌ ရွှေစံချိန်စံနှုန်း ပြိုကျခန်း။

ဒုတိယအခန်းမှာ ၁၉၂၄ ခုနှစ်မှ ၁၉၃၃ခုနှစ်အထိ ကာလဖြစ်၍ ရွှေစံချိန်စံနှုန်းကို ပြန်လည်ပျိုးထောင်ရန် ကြိုးပမ်းကြစေကာမူ မအောင်မြင်သည့်အခန်း။

တတိယအခန်းမှာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်သည်အထိဖြစ်၍ ထိုကာလ၌ ‘စံချိန်^၇ တစ်ရပ် ကိုထူထောင်ရန် ကြိုးပမ်းခန်း။

စတုတ္ထခန်းမှာ ၁၉၄၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၁ ခုနှစ်အထိ ကာလဖြစ်၍ ထိုကာလ၌ ဒေါ်လာစံချိန် စန်းပွင့်သောအခန်း။

ပဉ္စမအခန်းမှာ ၁၉၇၁ ခုနှစ်မှ ယခုအချိန်အထိဖြစ်၍ ဤအခန်း၌ ‘စံချိန်စနစ်^၇ ဟူ၍ မရှိ တော့သည့်အခန်း။

ပါမောက္ခဟစ်က ကိန်းစံ၏ သဘောတရားသည် စနစ်တစ်ခုတည်းကို ပြင်ပနှင့် အဆက် အသွယ်မရှိသော စီးပွားရေးစနစ်အဖြစ် မှန်းဆထားခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ကိန်းစံသဘောတရား သည် ရုရှားနှင့်စစ်မဖြစ်မီက ဂျာမနီနိုင်ငံတို့၌ အကောင်အထည်ဖော်လျှင် လိုရင်းရောက်၍ ပိုမို အောင်မြင်ဖွယ်ရာရှိသည်ဟု ဝေဖန်ထားသည်။

ကိန်းစံ၏ စာအုပ်တို့ကို ဖတ်လျှင် လုပ်ငန်းယူနစ်အပေါ်မှီး၍ သဘောတရားတည်ဆောက် ထားဟန်ရှိ၏။ တကယ့်တကယ်၌ အလုပ်ယူနစ်ပေါ် အခြေခံပြီး သဘောတရားတည်ထောင်သည် ဟု ဆိုပါသည်။ ကိန်းစံက အလုပ်ယူနစ်နှင့် ရွှေ့ချိန်တို့ အဝင်ခွင့်ကျဖြစ်ဖွယ်ရှိသည်ဟု မှန်းဆထားသော်လည်း ရွှေ့ချိန်ပြိုကျခြင်း၊ ငွေကြေးများ ဖောင်းပွလာခြင်းတို့ကြောင့် အလုပ်ယူနစ်နှင့် ငွေကြေးယူနစ်တို့မှာ တခြားစီ ကွာဟလာခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။

အလုပ်အကိုင်တွေ ပေါများနေခြင်း၊ ကုန်ဈေးနှုန်းတည်ငြိမ်ခြင်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ခြင်းတို့မှာ မင်္ဂလာရှိသော အခြင်းအရာများဖြစ်၍ တစ်စုံတစ်ရာသော အခိုက်အတန့်၌ ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရှိ ခဲ့သော်လည်း ယခုမူ ဤအရာသုံးရပ်မှာ ကစဉ့်ကလျားဖြစ်လျက်ရှိသည်။ ချိန်ခွင်လျှာတွင် ဟိုပြေး ဒီပြေး လွဲလျက်ရှိသည်။

ကိန်းစံသည် လူတိုင်း အလုပ်ကိုယ်စီရရှိရေးဟူ၍ ပေါ်လစီတင်ပြခဲ့ရာ၌ အလုပ်အကိုင် အဟောင်းတို့၌ သာ အလုပ်ကိုယ်စီရရှိရေးကို ရည်ညွှန်းခဲ့သည်။ ယခု မျက်မှောက်ခေတ်၌ ကား ပြဿနာသည် အလုပ်ကိုယ်စီရရှိရေးဆိုသည်မှာ အလုပ်အကိုင် အဟောင်းတို့၌ ဣန္ဒြေမပျက် အလုပ်ရရှိရေး မဟုတ်တော့ပါ။ အလုပ်အကိုင်အသစ် (New jobs) တို့၌ အလုပ်ကိုယ်စီရရှိရေး ဖြစ် နေပြီဟု ပါမောက္ခဟစ်က ညွှန်းပါသည်။

ကိန်းစံ၏ ကျမ်းကြီးကျမ်းငယ်တို့ကို ပြန်လည်လှန်လှော၍ အားနည်းချက်တို့ကို ကတ်သီး ကတ်သတ်ရှာဖွေတင်ပြနေကြသည်မှာ ကိန်းစံ၏

မွေးနေ့ရာပြည့်အလွန်ကာလ၌ ထူးထူးခြားခြား အတော်များပါသည်။
ပြောင်းလဲလာသော အခြေအနေ၌ တစ်ချိန်က ဇော်ဂျီတောင်ဝှေးပမာ အလွန်
ထက်မြက်လှပါသည်ဆိုသော ကိန်းစံ၏ သဘောတရားတို့သည်
ချက်ချင်းလက်ငင်းဆိုသလို `ဖက်ရှင်အောက်' သွားရသည်မှာ
လူငယ်ဘောဂဗေဒပညာရှင်တို့အတွက် နားမလည်နိုင်စရာပင် ဖြစ်လောက်သည်။

ကျမ်းညွှန်း - ၁။ Economist 11-14 June, 1983

၂။ Economist 18-24 1983

အတွေးအမြင် (၁၀)၊ ဇန်နဝါရီ၊ ၁၉၈၆

* *